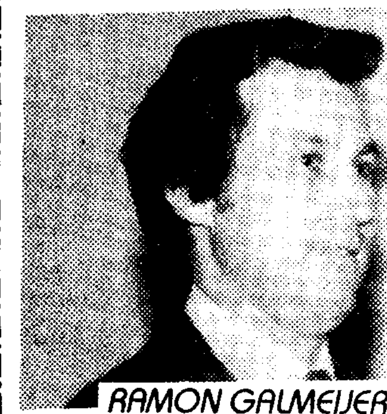
Amigoe

Vandaag

* Guerilla wil verkiezing in Peru verstoren p.1
* Particuliere postverwerking niet aan restricties verbonden p.2
* Acties bij ALM opgeschort
* Financieel novum bij Pierson en Maduro p.3
* MEP gaat door met Lotto-projecten p.5
* Feijenoord, Politie en UEFA aansprakelijk voor incident in 'De Kuip' p.7

RAMON GALMEIJER
...automatisch...

100STE JAARGANG — NO.: 256

VRIJDAG 4 NOVEMBER 1983

Nieuws in vogelvlucht

EIROET — Israelische gehtsvliegtuigen hebben vandaag len in de omgeving van de Libanelaats Bhamdoun gebombardeerd vergeldingsactie voor een boanslag op het Israelische hoofdartier in Zuid Libanon, waarbij n vielen. Bhamboun ligt 25 km Beiroet en ligt in het gebied dat er controle staat van de Druzen.

*****

YRUS — Een met explosieven geladen wagen is op het Israehe hoofdkwartier voor Zuid Liba-, in Tyrus, ingereden op 2 verillende doelwitten: het hoofdartier en het verblijf van de milie gouverneur van Israel. Er zoudaar ook Libanese en Palestijnse angenen vastgehouden worden. wagen reed met vliegende vaart terrein op. Een soortgelijke aanbetekende onlangs de dood van paar honderd Amerikaanse en nse militairen, toen een aanval d uitgevoerd in Beiroet. De verwoordelijkheid wordt opgeëist r de Islamitische heilige oorlog, ke de acties in Beiroet ook op zijn eten zou hebben.

*****

RIPOLI — De gevechten bij 2 Paijnse vluchtelingenkampen in oli zijn na een korte onderbreg vanmorgen hervat. Voor- en testanders van PLO-leider Arafat rijden elkaar. Het zijn de laatste werken van Arafat. Donderdag bij gevechten zeker 60 doden gen en 250 gewonden. Bij de strijd ook tanks in brand gevlogen.

*****

ENEVE — Op de Libanese veringsconferentie in Genève is een koord bereikt over de procedure bij regelen van het vraagstuk van Libanees-Israelische akkoord r de terugtrekking van vreemde epen uit Libanon. De oppositie president Gemayel eist annuleg ervan, Libanon zelf wil bevrieg. Het compromis houdt in dat Geyel doorgaat zijn best te doen de aelische bezetting te beëindigen internationale garanties voor de vereiniteit van Libanon te krij-. Inmiddels is Gemayel naar de gegaan voor overleg over dit akrd, waarna hij ook Beiroet zal beken. De conferentie is opgeschort.

*****

T GEORGE'S — Binnen een ek komt er een interim-regering Grenada, dat het doelwit was van t Washington een ddingsoperatie» noemt. De Britse uverneur Scoon heeft ook beloofd er binnen een jaar verkiezingen rden gehouden. De VS proberen ertussen duidelijk te maken dat invasie op Grenada niet een preluis op een dergelijke actie in Nicagua. De VS zijn niet gelukkig met VN-resolutie waarin de militaire tie van de VS en een paar Carische landen werd betreurd. Den aag ontkent dat het marineschip et Hein meedoet aan een oefening de buurt van Grenada.

***

MOSKOU — Opperste Sovjet-lid gladin heeft verzekerd dat de aatsing van de nieuwe NAVOketten ook gevolgen heeft voor het erleg tussen Oost en West in Genève over de wapenbeheersing. Die zuln veel moeilijker worden. Zagladin ook lid van het Centrale Comité en belast met Europese zaken.

*****

HAMILTON — Een SUderzeeër voor de kust van Zuidorida heeft volgens Defensie in de S problemen. Een VS verkenngsvliegtuig had dit gemeld. Er vam echter geen oproep om hulp nnen. Het gaat om een modern type nderzeeër met waarschijnlijk 90 an aan boord.]

*****

TEGUCIGALPA — Zakenlui van onduras zouden het liefst willen t de VS ook Nicaragua binnenvalen om daar de regering omver te erpen. Dit heeft men in een geheim memorandum aan het Hondurese leer laten weten. Men vindt het Sanisme een kankergezwel.

*****

RANGOON — Birma stelt Noordkorea verantwoordelijk voor de rente aanslag waarbij Zuidkoreaanse ministers en topfunctionarissen mkwamen. Daarom heeft Birma de elaties met Noord-Korea verbroken. De Noordkoreaanse diplomaten moeten binnen 48 uur het land verlaen. Seoel is tevreden over de Birmee actie.

****

SANTIAGO — Hoge VS-functionarissen hebben na een gesprek met de militaire regering en zijn tegenstanders gezegd, dat een overgang naar democratie in Chili onvermijdelijk is. Het was voor het eerst dat Reagan-functionarissen ook met dissidenten spraken.

*****

WILLEMSTAD — Gisteravond werd het bronzen portret van wijlen Jacobo (Sjon Coco) Palm door zijn kleindochter onthuld. Jacobo Palm was jarenlang concert - meester van het Curacaos Philharmonisch Orkest, maar maakte vooral naam als pianist, organist, componist en muziek - pedagoog.

Het bronzen beeld is het eerste, aangeschaft door de stichting "Fundashon Pa Promove Potretamento di Antianonan Renombre." Deze stichting heeft als doelstelling het bevorderen en voor het nageslacht bewaren van de beeltenissen van bekende Antillianen. De foto toont het moment van de onthulling door de kleindochter van Sjon Coco, mevrouw Beers - Van Delden.

ÑAPA

Deze week:

* Van meisjes-internaat tot bejaardenhuis
* Jamaica en de roep om leiders
* Ricky Lee Jones in vuur en vlam
* Chileens kardinaal: geen eerbied voor mensenrechten
* Verkiezingen geen oplossing voor Argentië
* Fidel Castro: tot zijn dood Marxist...

WILLEMSTAD — Een technisch mankement aan onze druk - pers is er de oorzaak van, dat de door ons uitgegeven extra - bijlage over het bezoek van prinses Juliana gisteren niet alle abonnees bereikte. Deze extra - uitgave zal vandaag verder worden gedistribueerd.

Mede namens Rotaprint onze welgemeende excuses.

Bomexplosie in Ulster: 2 doden

BELFAST — Bij een bomaanslag in een school in de Noordierse plaats Jordanstown zijn twee doden gevallen en verschillende gewonden. De bom werd vermoedelijk door de IRA geplaatst. Op het ogenblik van de ontploffing hield de politie met militairen een conferentie over criminaliteit. Door het sectarische geweld in Noord Ierland zijn in veertien jaar tijd meer dan 2300 mensen omgekomen.

Na beslag in Mexico

Menudo zonder apparatuur

MEXICOSTAD — De populaire Portorikaanse muziekgroep Menudo is tijdens zijn Mexicaanse tournee in problemen komen te zitten. Op de geluidsapparatuur is namelijk beslag gelegd, omdat de Menudo-leiding niet over de brug wil komen met de betaling van de auteursrechten aan de Mexicaanse organisatie van auteurs en componisten.

Volgens de bestaande regeling moet Menudo tien procent van de bruto opbrengst van de kaartverkoop afdragen aan het fonds van de auteursrechten van genoemde artiesten organisatie. Voor wat betreft het optreden afgelopen zaterdag in Monterrey, de derde stad van Mexico, komt dat neer op een bedrag van 5700 dollar. Volgens een verklaring van de impressario voor de Menudo groep, Guadalupe de Anda, kan Mexico naar deze tien procent fluiten en zal Menudo die onder geen enkel beding betalen aan het auteursrechtenfonds. De betaling van een dergelijke bijdrage door buitenlandse artiesten die in Mexico komen optreden is bij de wet geregeld.

Robero Cantoral, de voorzitter van genoemde Mexicaanse auteurs- en componisten organisatie en een autoriteit op het gebied van de bolero en andere romantische muziek, heeft gezegd dat Menudo zijn geluidsapparatuur onmiddellijk terugkrijgt als men met de auteursrechten betaling over de brug komt. Dat men deze maatregel tegen Menudo heeft genomen komt, doordat het vaak gebeurt dat buitenlandse groepen na hun optreden in Mexico het land stilletjes verlaten zonder aan de verplichting voldaan te hebben. Het wachten is er nu op of Menudo door de knieën gaat. Maar zonder geluidsapparatuur komt men niet ver met zijn optreden, ook al heet men Menudo en heeft men dan de beschikking over zijn eigen straalvliegtuig.

SOCIALISTISCHE DIPLOMATEN WEG

Nog 3.000 Amerikanen aanwezig

Links avontuur Grenada voorbij

ST. GEORGE'S — Uit Grenada zijn gisteravond ongeveer 70 Russische, Cubaanse en Libische diplomaten vertrokken. Volgens een Amerikaanse woordvoerder hebben zij het eiland verlaten in twee toestellen van de Amerikaanse luchtmacht. De bestemming is Mexico, van waaruit ze naar hun respectieve landen zullen afreizen.

De Sovjet-diplomaten vertrokken nadat ze vanuit Moskou toestemming daarvoor hadden gekregen. De Verenigde Staten zegden toe voor het vervoer te zorgen. Aangenomen wordt, dat zich aan boord van de Amerikaanse toestellen ook een onbekend aantal Oost-Duitsers en Noord-Koreanan bevond, afkomstig uit de Sovjet-ambassade op Grenada.

Er werd gisteren ook een begin gemaakt met de terugtocht van 2.300 Amerikaanse militairen. Zij werden met vliegtuigen overgevlogen naar hun basis in Fort Bragg in de Amerikaanse staat North Carolina. Wanneer de resterende 3.000 manschappen zullen vertrekken, is niet duidelijk. Functionarissen van het ministerie van defensie in Washington zeiden dat dit binnen de komende vier dagen zal gebeuren. Overigens zal er een groep militairen achterblijven zolang de Grenadaanse autoriteiten dat willen.

INTERIM-REGERING

Intussen wordt in de hoofdstad van Grenada druk gespeculeerd over de samenstelling van de te vormen burger - regering. Naar uit welingelichte bron wordt vernomen, zullen linkse aanhangers van het verdreven bewind er niet in worden opgenomen. Maar ook vertegenwoordigers van het "oude", rechtse bewind van Eric Gairy (die door Bishop was verdreven) zullen er niet bij zijn. "De extreem - linkse en de extreem - rechtse krachten worden beschouwd als destructieve elementen, die in dit stadium ongewenst zijn in de te formeren interim - regering", zo verklaarde een hoge functionaris, die nauwe contacten onderhoudt met gouverneur - generaal Paul Scoon.

Het eilandelijk tussen - bestuur zal binnen zes maanden verkiezingen moeten organiseren. Maar aan deze termijn wordt getwijfeld, omdat het bekend is, dat Eric Gairy met de verkiezings - uitslagen manipuleerde en Maurice Bishop geen verkiezingen wenste en daarrom geen kiezers - lijsten heeft laten bijhouden gedurende de vier jaar van zijn bewind. Het zal daarom vermoedelijk zeker een jaar duren, voordat het Grenadaanse volk voor het eerst na vele lange jaren zich in werkelijk vrije verkiezingen zullen kunnen uiten.

Intussen heeft de Britse regering zijn voorstel herhaald om troepen te leveren aan een te vormen Gemenbest - vredesmacht, die de momenteel op Grenada gelegerde, Amerikaanse troepen moet vervangen. Het Britse prestige heeft in de landen van het Oost - Caribische gebied een lelijke deuk gekregen door de passieve houding van Groot - Brittannië gedurende de vier jaar, dat Bishop bezig was aan de vestiging van een links en totalitair bewind. Door de vorming van een Gemenebest - vredesmacht kan Londen opnieuw een greep krijgen op het gebeuren in de regio, een rol die door de Amerikaanse invasie heel duidelijk door Washington is overgenomen.

Zege regeringspartij voorspeld

President Peru: guerrilla wil verkiezing verstoren

LIMA — De guerrillabeweging Sendero Luminoso probeert met het opvoeren van zijn acties de verkiezingen van nieuwe gemeenteraden in Peru te voorkomen of te frusteren. Dit heeft president Fernando Belaunde Terry meegedeeld. De verkiezingen zijn op 13 november.

Er worden pogingen ondernomen om de orde te verstoren en omver te werpen. We zijn echter op onze hoede. We staan oog in oog met moeilijke dagen, maar met een kalm hoofd doorstaan we deze wel. Aldus de president. Hij noemde de komende verkiezingen een plebisciet tegen het terrorisme. Zij zullen geen nederlaag voor de regering worden, zo verzekerde hij. De gemeenteraadsverkiezingen zullen daarom het democratische systeem in Peru versterken, zo meent hij.

De opinie-onderzoeken in verband met 13 november, geven een wat ander beeld dan dat wat de Peruviaanse president ophangt. Volgens de enquetes komt de links van het centrum opererende partij APRI als de winnaar uit de bus. Ook de linkse partijencoalitie gooit volgens deze onderzoekingen hoge ogen. Beide groeperingen zijn nu in de oppositie.

Feit is wel dat de aanslagen van de guerrilla, en zo goed als zeker afkomstig van Sendere Luminoso, zijn toegenomen in de voorbije weken. In de afgelopen dagen zijn daarbij vier politieagenten om het leven gekomen en drie gewond geraakt. Er zijn ook drie burgers gedood en een kandidaat van de regeringspartij is bij een aanslag gewond geraakt. «Dit kan nooit goedgekeurd worden, dit moet iedere Peruviaan afkeuren», zo meent Belaunde Terry. Nooit zal het geweld de kans krijgen in Peru om de macht over te nemen, zo verzekerde hij.

Dit neemt niet weg dat de campagne er buiten Lima rumoerig aan toegaat. Ex-premier, tegenwoordig parlementariër, Manuel Ulloa is op een verkiezingsbijeenkomst mishandeld en hetzelfde overkwam Andres Townsend, congreslid van de regeringspartij. De minister van Volkshuisvesting Javier Velarde, kreeg een steen tegen zijn hoofd.

Ondertussen duurt de staat van beleg in Ayacucho en acht andere provincies in het zuidoosten voort. Daar geldt een avondklok en patrouilleren militairen op straat. Daar zijn geen verkiezingsbijeenkomsten, ondanks alle verzekeringen in Lima dat men de zaken ook daar onder controle heeft. Ayacucho en omgeving zijn nog steeds in de greep van Sendero Luminoso. Van het referendum waarover de president het had, komt er daar dus niet zoveel terecht.

WILLEMSTAD - Een relatief kleine, maar daarom niet minder enthousiaste, menigte stond vanmorgen voor het stationsgebouw op de luchthaven de aankomst van prinses Juliana af te wachten.

Prinses Juliana, die op het platform werd ontvangen door gouverneur René Römer, premier Don Martina en gezaghebber Ronnie Casseres, zal tot 11 november op Curaçao een groot aantal projecten bezoeken. Hetzelfde geldt voor haar bezoeken aan de overige Antilliaanse eilanden. De te bezoeken projecten ontvingen allen een bijdrage uit het Nationaal Geschenk Koningin Juliana 70 jaar. De totale bijdrage aan de Nederlandse Antillen bedraagt ruim acht ton.

Pertini voor kort bezoek in Beiroet

ROME — President Sandor Pertini brengt vandaag een bezoek aan de Italiaanse militairen van de vredesmacht in Beiroet. Hij wordt vandaag nog terugverwacht in Rome.

Argentijnse legerleiding besluit:

Burger-regering eerder aan macht

BUENOS AIRES — Tussen 10 en 15 december draagt het Argentijnse leger de macht over aan het burgerbewind onder leiding van de zondag gekozen president Raul Alfonsín. Daarmee wordt de machtsoverdracht anderhalve maand vervroegd.

De woordvoerder van het ministerie van Binnenlandse Zaken, Guillermo Quintana, deelde de vervroegde overdracht mee nadat de junta van legerchefs zich over deze zaak had gebogen. Deze versnelde overdracht betekent dat de overgangsperiode gehalveerd wordt. Volgens de oorspronkelijke planning van het leger zou de overdracht op 30 januari 1984 zijn beslag hebben moeten krijgen.

De preciese datum van overdracht wordt vrijdag bepaald tijdens een gesprek tussen de militairen en de Radicale Burgerunie zoals de partij, waarvoor Alfonsín kandidaat stond, officieel heet. Deze partij had al tijdens de campagne gepleit voor een versnelde overdracht, juist ook met het oog op de enorme economische en financiële problemen waarvoor Argentinië zich geplaatst ziet.

De gelukwensen blijven in Argentinië binnenstromen. Maar gekozen president Alfonsín heeft daar weinig tijd voor. Hij is druk bezig met de vorming van zijn regering. In een geheim gehouden plaats vergadert hij met eventuele kandidaten voor de verschillende regeringsposten. De grootste Venezolaanse oppositiepartij AD heeft in zijn gelukwens aan Alfonsín laten weten dat de zege van de Radicalen niet alleen belangrijk is voor Argentinië. De Peruviaanse Senaat was eensgezind in zijn gelukwens aan het hele Argentijnse volk met de verkiezingsuitslag. Vreugde werd uitgesproken over het herstel van de democratie in Argentinië. Ook Frankrijk liet zich in deze geest uit.

Spoorwegen Nederland mogen staken, zegt rechter

UTRECHT — Zowel stiptheids - acties als stakingen bij de Nederlandse Spoorwegen uit protest tegen de 3,5 procent salaris - korting zijn rechtmatig en mogen doorgaan. Dit heeft de president van de rechtbank in Utrecht vanmiddag onder luid applaus in kort geding bepaald. De Spoorwegen had om een verbod van de acties gevraagd.

Volgens de president is er geen sprake van onevenredige schade door de nu lopende stiptheids - acties. Ambtenaren hebben in algemene zin het recht om in actie te komen tegen eenzijdig vastgestelde maatregelen van de overheid, zo meende de rechter.

Spaanse premier wil naar Argentinië

MADRID — De Spaanse regeringsleider premier Felipe González heeft de wens te kennen gegeven een bezoek te brengen aan Argentinië bij gelegenheid van de machtsovername door gekozen president Raul Alfonsín. Hij wil daarmee duidelijk demonstreren de volledige steun van Spanje aan de herboren democratie in Argentinië.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scharlooweg / Heuvel z/n
Curaçao N.A.
Postbus 577
Tel. 440.000
Bankrek. nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
612.000

Directie: F.H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
Ron Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thode, Ronnie Rens, Laureen Ravelli-Schenk, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van
7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.30 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel. 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Steen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N.Debrotweg z/n, tel. 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis. tel.: 3072.

SABA:
Correspondentie: Wilma Nijhof, tel.: 2321 of 2318

ST EUSTATIUS:
Vertegenwoordiger / Correspondent: Kenneth Cuvelier, Tijgerweg 4A m.m.v. Mona Heyman en Minerva Panthoflet.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Maarten Huygen (tel.: 202-3328984).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11 15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl 80.15 per maand (luchtpost) of NAfl 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur
Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00 / 15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00 / 14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks: ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING kunnen dagelijks doorgegeven worden van 19.15-19.30 uur op tel.: 8627 (Fam. Linkels).

EXPOSITIE: 18.00 uur off. opening handvaardigheidsartikelen - Cultureel Centrum Bonaire (openingstijden: zat. van 17.00-20.00 uur en zondag van 14.00-18.00 uur).

Feestelijke Parabool bij jubileum LRD

WILLEMSTAD — Bij gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de Landsradio (LRD) is het personeelsblad Parabool met een feesteditie verschenen, waarin een boodschap van de minister van Verkeer en Vervoer, Rudy Ellis, niet kan ontbreken, terwijl ook de LRD-directie en de directeur-generaal van de Nederlandse PTT, drs. Ph. Leenman, voor een voorwoord tekenen, evenals de chef Landsradio Bonaire, J.J.Melaan, de generalmanager van de Bovenwindse afdeling, L.Gumbs, de voorzitter van de Arubaanse dienstgroep, Lesley Burke, zijn collega van Curaçao, A.Chacuto, en de voorzitter van de Bonaireaanse Kamer van Koophandel, N.Evertsz. De directie van de Arubaanse dienst ontbreekt in deze rij. Parabool besteedt aandacht aan het verleden van deze communicatiedienst en aan de huidige situatie waarbij ook wel eens naar de toekomst wordt gekeken. Het blad ziet er verzorgd uit.

LOSSE NUMMERS van de "Amigoe" zijn verkrijgbaar bij:

Curacao Plaza hotel
Holiday Beach hotel
Hilton hotel
Bookshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Toko Las Palmas, Schonegevelstraat 68
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp in Punda, Otrobanda en Promenade
Boekhandel Eddine
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Mensing Caminada
Novo's Book and Gifshop
Moron, Salina
Sousa, Cas Coraweg
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
El Chico, Keukenstraat
El Chico, Caracasbaaiweg
Henriquez, Trapsteeg
Joyeria Paris, Sebastopolstraat
Shon Nana, Breedestraat (O)
La Bonanza (O)
Shon Ma Center, Welgelegen
Ana, Schottegatweg West
La Estrella, Winston Churchillweg
Kort. Schottegatweg West/Rio Canario
Eddy's, Colebra Berde.

Klachten bezorging

Klachten over bezorging van de Amigoe moeten worden doorgegeven bij de distributiemaatschappij DISTRICO NV op de telefoonnummers 70503, 70504 of 70304.

Tom Poes en de kniphoed

2581 — Tom Poes hing over het hekje dat z'n tuin omgaf en keek naar de ondergaande zon. Hij voelde zich een beetje onvoldaan, omdat hij de oude Pas uit het oog verloren had en omdat hij nog steeds niet wist wat die grijsaard met z'n rare hoed eigenlijk wilde.

Over de heuvel naderden de gestalten van enige politiebeamten. Ze liepen snel en zagen er in de vallende schemering somber uit.

"Goedenavond", zei de brigadier Snuf, bij het hekje stilstaande. "Heb je hier ook iemand voorbij zien komen?"

"Daar heb ik niet zo op gelet", zei Tom Poes. "Zoeken jullie iemand?"

"We zoeken de commissaris", legde de agent Flatters uit. 'Hij is verdwenen!"

"Er schijnen veel meer burgers verdwenen te zijn", vulde de brigadier aan. "De telefoon op het bureau staat niet stil en de burgemeester maakte zich grote zorgen. Hij is bang, dat er ... tiek in het spel is en dat hoort hier in Rommeldam niet th...

"Ik heb niemand gezien", zei Tom Poes ongerust. "Maar ... loof jullie, dat ik zal opletten. Nu ik dit weet, begin ik een ... vermoeden te krijgen".

Op het slot Bommelstein was de bediende Joost intusse... gonnen de lichten aan te steken en zodoende betrad hij n... korte klop ook het vertrek waar heer Ollie de bezoeke... kunstschatten liet zien. Een beetje bevreemd bleef de tr... knecht op de drempel staan.

In het midden van de kamer knielde de grijsaard op de g... en stopte mompelend iets in zijn koffertje, doch overigens ... de ruimte verlaten.

"Excuseer", zei Joost, "is heer Olivier heengegaan, als ... vrij mag zijn?"

Caledonianen neemt management over

Abraham: eiland moet meer te zeggen in Hotel Bonaire

KRALENDIJK — Begin deze week nam het Caledonian Hotel Management (CHM) contractueel het management van Bonantil NV over. Dat gebeurt dan in enkele jaren voor de derde maal, want in eerste instantie was het hotel Arthur Frommer die het management waarnam en vervolgens werd Executive House (EH) belast met de leiding van Hotel Bonaire. Voor al de laatste firma werkte zeer teleurstellend en de noodzakelijke promotie van Hotel Bonaire in de Verenigde Staten was dan ook niet voldoende georganiseerd door EH.

Het vorige BC was reeds met de directie van Bonantil overeengekomen, dat het contract niet zou worden voortgezet. Meer dan twintig gegadigden werden nauwkeurig op hun antecedenten onderzocht voor het contract getekend zou worden. Het hoofd van het Stafbureau, Jopie Abraham, bleek overigens niet geheel tevreden met de afhandeling van de zaken, want het contract bleek reeds getekend vóór het BC van Bonaire, die voor vijftig procent aandeelhouder is, op de hoogte was gesteld. De vergadering die zou plaatsvinden tussen de aandeelhouders — de landelijke en de eilandelijke overheid — de raad van commissarissen en de directie van Bonantil die bestaat uit de heren Wim Hendrikse en Deis Schermer heeft nog steeds niet plaats gehad. Volgens Abraham beschikt hij over vermoedens, dat de laatste vijf jaar geen enkele aandeelhoudersvergadering werd belegd. Toch is dit een urgente kwestie mede gezien het feit, dat in de maand november ook het contract afloopt met Bonasino NV welke het casino exploiteert. Het BC wil als aandeelhouder nu spoedig een vergadering, aldus Abraham die verder meent, dat de belangstelling daarvoor van de andere aandeelhouders niet zo groot schijnt te zijn. Dat zal echter in het vervolg niet meer geaccepteerd worden, aldus Abraham, die stelt, dat wanneer het BC medeaandeelhouder is van een hotel dat notabene op Bonaire zelf staat, het BC daar werkelijk iets in te zeggen wenst te hebben.

Het is niet uitgesloten dat Hotel Bonaire in de toekomst zal gaan functioneren zoals het eigenlijk moet. Dan zullen de aandeelhouders echter wel de verantwoordelijkheid zie zi hebben moeten dragen, want anders wil het BC gaarne de aandelen van de Centrale regering overnemen. Indien daartegen bezwaren bestaan, aldus Abraham, dan wil het BC de aandelen wel inleveren en dan kan de Centrale regering verder doen en laten wat zij willen. Met nadruk stelt Abraham wel, dat zoals de zaken nu gaan dit in het geheel niet de goedkeuring van het BC wegdraagt.

Overheidspatiënten in begin 25ct per dag

Ziekenhuis Philipsburg bestaat driekwart eeuw

WILLEMSTAD — Op woensdag 9 november is het drie kwart eeuw geleden dat het Saint Rose Hospital op Sint Maarten werd ingezegend. Sinds die dag in het verre verleden is er rond en in dit ziekenhuis heel wat gebeurd. Uit dankbaarheid voor wat de verpleging van de zieke mens in en door dit ziekenhuis heeft mogen betekenen voor Sint Maarten en omgeving, wordt woensdagavond de Eucharistie gevierd.

Toen dit aanvankelijk heel bescheiden ziekenhuisje er kwam, bestond de parochie, toegewijd aan de patroon van St. Maarten, Martinus van Tours, al tientallen jaren. In 1841 was deze parochie gesticht op het Nederlandse deel van het eiland. Vanuit de parochie werd gewerkt aan het geestelijke en materiële heil van de bevolking van dit gedeeltelijke Franse en Nederlandse eiland. In 1908 werd begonnen met dit ziekenhuis. Het lag toen nog aan de Achterstraat. Maar vanaf het begin werd het toegewijd aan de Heilige Rosa van Lima. Het toenmalige ziekenhuis bevond zich waar nu deel uit van de Pondside Elementary School. Om dit ziekenhuis van de grond te krijgen, werkten de pater Dominicaan Adrianus van Gijlswijk, die in 1903 op Sint Maarten aankwam, en de eerwaarde priorin van de zusters Dominicanessen van Voorschoten, Regina Egelie, nauw samen. De zuster was al in 1890 op Sint Maarten gearriveerd. Financiële steun werd verkregen van katholieken en niet-katholieken van Sint Maarten en van weldoeners in Nederland.

Op 14 december 1908 was het zover dat de eerste patiënt kon worden opgenomen. In die tijd betaalde de overheid 25 cent per dag voor iedere minvermogende patiënt. De eerste arts, die met het ziekenhuis te maken kreeg, was dokter Carl Shaw en de eerste verpleegsters waren de zusters Dominicanessen Agatha en Clara. In 1910 al werd het ziekenhuis vergroot. Hetzelfde gebeurde in '16. Toen werd ook de eerste operatiekamer ingericht. Ook patiënten van andere eilanden kwamen toen naar Sint Maarten toe voor medische hulp. Een belangrijk jaar in de geschiedenis van het ziekenhuis was 1934. Toen verhuisde men van de Achterstraat naar de Voorstraat waar men nu nog steeds is gevestigd.

Woensdag wordt op bescheiden wijze dit 75-jarig bestaan herdacht. Daarmee wordt drie kwart eeuw toegewijde dienst aan de bevolking herdacht. Hulde wordt gebracht aan de parochie waaruit men is voortgekomen, aan de pioniers Gijlswijk, Shaw, Agatha, Clara en alle andere verpleegsters, die zich in de begintijd en daarna hebben ingezet. De misviering begint om half acht. De zang wordt verzorgd door het parochiële koor.

Radioton voor restaureren van kerk van Rincon

KRALENDIJK — De kerk van Rincon verkeerde al geruime tijd in slechte toestand. Niet alleen moest het dak vernieuwd worden, maar ook in het gebouw zelf moest veel gerestaureerd worden. Verschillende acties werden ondernomen om geld bijeen te zamelen. Toch is er nog niet voldoende binnen om het restauratiewerk geheel af te maken. De pastoor van Rincon, Vasquez, heeft daarom besloten met de parochieraad een radio-ton te organiseren op vrijdagavond van 8 tot 12 uur via Voz di Bonaire. Er zijn 22 inleveradressen waar de mensen met hun geld terecht kunnen. In Rincon is dat op de pastorie en verder bij Leonicio St. Jago, Carmita St. Jago, Felida Anthony, Toonchi Cicilia en Edgar Mercera. Op Noord di Saliña is dat bij Juan Silberie en Emmy Schermer. Op Republiek bij Bea van der Harst en op Hato bij Cheechi Lucia.

Playa Pabao kan geld inleveren bij Voz di Bonaire en de gevers van Belnem kunnen terecht bij de Venezolaanse consul Fredirico Martinez. Voor Tera Cora naar Fanny Emerenciana en Violeta Rosario, te Amboina bij Papi Coffi en te Sabanna bij Carmen Muller. Tenslotte op Playa Pariba bij Valino Molina, Kralendijk bij de pastorie, Antriol Pariba bij Meno Nicolaas en Antriol bij Cornelia Hoepel en de pastorie.

WILLEMSTAD — Vanuit een woning aan de Santa Rosaweg werd een video-recorder en ongeveer 80 gulden gestolen. De dieven waren het huis binnengedrongen door het verwijderen van de glazenshutters en het vernielen van het muskietengaas.

Hygiënische dienst:

Zorg over hygiëne

KRALENDIJK — Het hoofd van de Hygiënische dienst, Eddy Ellis, maakt zich bezorgd over het feit, dat vele eigenaren hun honden niet de juiste verzorging geven. De laatste tijd heeft de dienst van Ellis tijdens de gewone controles opgemerkt, dat vele huizen last hebben van karpatten en andere beesten die gewoonlijk in de vacht of op het lichaam van de hond leven.

De aangetroffen situatie is verre van gezond en hygiënisch, aldus Ellis, die een beroep doet op de eigenaren van de beesten om de dieren beter te verzorgen en regelmatig in bad te doen met een speciale medicinale zeep. Overigens kan men de Hygiënische dienst verzoeken tegen betaling het huis tegen ongedierte te spuiten.

Daarnaast heeft de Hygiënische dienst ook geconstateerd, dat vooral in de wijk Amboina het een vervuiling optreedt van het erf rond de huizen. Het schoonhouden van de koralen, aldus het hoofd van de Hygiënische dienst, werkt mee aan een hygiënisch Bonaire en voorkomt dat insecten de kans krijgen te gedijen.

Wnd dir. Posterijen Galmeijer:

Partikuliere post verwerking niet aan restricties gebonden

WILLEMSTAD— Hoewel de handel door het gebruik van hypermoderne apparatuur de Posterijen werk uit handen neemt, zal geen restrictie gelegd worden aan het aantal vergunningen voor het verkrijgen van postverwerkende machines. Zo verklaarde de waarnemend directeur van de Posterijen van de Nederlandse Antillen, Ramon Galmeijer, vanmorgen desgevraagd aan de Amigoe.

Met toestemming van de Posterijen wordt deze dagen een tentoonstelling gehouden van moderne apparatuur die het afhandelen van post aanzienlijk vergemakkelijkt. Galmeijer legde uit dat deze apparaten in het bijzonder gericht zijn op de handel, althans op grote bedrijven die veel post te verwerken hebben. Enkele van die machines, zoals onder meer de frankeermachines, worden al geruime tijd gebruikt door onder meer de overheidsdiensten die facturen, rekeningen en dergelijke moeten verzenden.

De Posterijen overwegen ingebruikname op Curaçao van een apparaat dat poststukken weegt en automatisch de hoeveelheid port berekent. Zulke apparaten kosten uiteraard handenvol geld maar betekenen tegelijkertijd een aanzienlijke verlichting voor de loket-ambtenaren die nog met een rekenmachine werken en zelf de postzegels moeten plakken.

Het verkrijgen van een vergunning voor postverwerkende apparaten loopt via de Posterijen, nadat de aanvrager en de be... te agent-leverancier tot ... overeenkomst gekomen zijn. ... in huis hebben van dergelijke ... paratuur brengt wel veel ad... nistratieve kosten met zich m... De eigenaar moet elke dag ... de plaatselijke postdienst ... den of de datum voor de fra... ring veranderd is, en hoe... post afgehandeld is.

Bij het postkantoor moet ... vens de storting plaatsvin... per maand of twee-wekelij... van het aan frankering te ... bruiken bedrag. Na stort... wordt het apparaat verzeg... legde Galmeijer uit. Anders ... misbruik gemaakt kunnen ... den door bijvoorbeeld een ... met verlate datum op te stu... zodat lijkt alsof het bij de ... ging verlaat is.

De frankeer-apparaten zij... vens zodanig te programme... dat naast de zegel-afdruk ... kleine advertentie komt. ... ontwerp moet echter eerst ... de Posterijen gekeurd wo... Andere apparaten die nu op ... tentoonstellingen is, zijn ... zijn weegschalen, envelop... openers en een "statement... verwerkend apparaat. De ... terijen houden een stipte ad... nistratie bij van elk appa... waar een vergunning voor ... leend is. Nu zijn er op Aruba, ... naire, Curaçao en Sint Maa... samen zo'n drie à vierhond... van die postverwerkende en ... ketterende apparaten, verkla... de Galmeijer.

Eerbetoon aan "Toro" Colina

WILLEMSTAD — De Ko-Afingita eert zondag 6 november de bekende Curaçaose musicus Errol "Toro" Colina, met een receptie in het foyer van Centro Pro Arte. De receptie begint om half elf 's morgens en duurt tot half één 's middags. Eén van de attrakties is het life optreden van trio's in de zaal.

Toneelmiddag in De Tempel van start

WILLEMSTAD— In theater De Tempel wordt na een pauze van enkele maanden weer begonnen met opvoeringen van kindertoneel door Radio Hoyer. De aanvang is zaterdag 5 november, met muziek. De leerlingengroep van Aya en Iman Landheer brengt diverse muziekstukken, waaraan de kinderen in de zaal kunnen meedoen. Na de muziek-opvoering speelt Guus de Sain toneel met de kinderen. Kaarten voor de middag zijn verkrijgbaar bij Mensing's Caminada en bij boekhandel Van Dorp/Eddine te Promenade.

Informaticacursus

KRALENDIJK — Voor geïnteresseerden bestaat de mogelijkheid om een cursus informatica te volgen die bestaat uit de onderdelen computerkunde, programmatie. De cursus zal ongeveer zes maanden duren en per week zijn er twee lessen. Geïnteresseerden kunnen zich opgeven op het Toeristenbureau.

...ndsbemiddelaar: Bij afwijzende reactie

...een voorstellen meer ...oor PWFC en Shell

...ILLEMSTAD — Het voor... ...lat gisteren de onderhan...ngsdelegaties van de ...len de PWFC werd toege...len, zal het laatste voor...zijn dat Landsbemidde... mr. Elco Karel van zijn ... indient. Hij bevestigde ...vanmorgen desgevraagd ...nover de Amigoe. Mr. ...el is van mening dat dit ...stel, waarbij hij het rap... van een neutrale com...ie als uitgangspunt nam, ...oende ruimte openlaat ... de CAO-...erhandelingen te kunnen ...tzetten.

...het gisteren ingediende ...stel, waarover vandaag de ...ijen uiterlijk hun mening ...n kenbaar te maken, wordt ...erlenging van de oude CAO ...esteld tot en met 31 decem-ber. Een nieuw af te sluiten CAO kan dan op 1 januari met een looptijd van drie jaar van kracht worden. De zeer korte verlenging, zo benadrukte vanmorgen de landsbemiddelaar, stelde hij om zuiver praktische redenen voor. Het is geenszins zo dat hij een langere termijn voor de oude, of een verlenging hiervan, voorstelt.

Met behulp van het verslag van de neutrale commissie over de situatie van de Shell-bedrijven, formuleerde hij een voorstel dat moet dienen als uitgangspunt voor de onderhandelingen tussen de Shell en de PWFC te kunnen voortzetten, aldus mr. karel. Eventuele wijzigingen in zijn voorstel zouden daarom evenzo het rapport als uitgangspunt moeten nemen.

Alhoewel de partijen vandaag hun antwoorden op het voorstel van de landsbemiddelaar op papier zullen moeten zetten, was hiermee vanmorgen geen der partijen nog klaar. Delegatieleider van de Shell, Ruben Flores, liet desgevraagd weten dat de maatschappij nog niet gereed was met de formulering van het antwoord. Van de zijde van de PWFC werd van een bestuurslid vernomen dat over het voorstel nog vergaderd diende te worden.

Dit is het derde voorstel dat de landsbemiddelaar indient. Het eerste voorstel werd door de Shell-delegatie aanvaard, maar door de PWFC-delegatie verworpen. Het tweede voorstel werd door geen van de partijen acceptabel geacht. Van vakbondszijde werd bovendien de afwijzing van de voorstellen telkenmale vergezeld van een lijst van CAO-voorwaarden die de bond onmisbaar achtte. Het laatste voorstel zit wat betreft een kostenreductie voor de Shell, tussen de eerste twee voorstellen in. Volgende week, op 10 november, loopt de vorige maand afgekondigde afkoelingsperiode voor de maatschappijen ten einde.

...teproba gaat ...wijken in

...ILLEMSTAD — De to...roep Arteproba van Banda...egint met een tournee door ...se wijken van Curacao. Op ...urnee worden de twee to...stukjes "E yeye" en "Matri...io forsá" gepresenteerd. Bei...ukjes zijn vertaald en aan...ist door Jacques Penso en ...en gedirigeerd door Antho...manika. De eerste voorstel...is zondag 6 november om ...uur 's avonds in het gebouw ...redit union San Pedro te ...sion.

...andere voorstellingen zijn ...dag 7 en dinsdag 8 novem... Shell Werknemers Recre... Centrum SWRC te Suffi... zaterdag 12 november in ...uditorium van het Cultu...entrum Curacao en op 13 ...mber in buurtcentrum ...aña. Toegang is op alle ...tellingen vijf gulden per ...on, met uitzondering van ...orstellingen in SWRC, ...en toegangsprijs van drie ... voor kinderen geheven ... Alle voorstellingen be...acht uur 's avonds.

Overval op pompstation

WILLEMSTAD— Een overval op een nummerkantoor te Sint Helena leverde een buit van honderd gulden op. Twee pompbedienden die bij verhoor tegenstrijdige verklaringen aflegden zijn in verband met de overval ingesloten; de dader is voortvluchtig.

Donderdagavond omstreeks twintig over acht kwam melding binnen dat het pompstation te Sint Helena overvallen was. De beheerder verklaarde aan de politie dat hij bij het afsluiten van de pompen door een gemaskerde man met een revolver bedreigd werd.

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur: Licht tot half bewolkt met kans op plaatselijk een bui. Matige, overdag vrij krachtige oostelijke wind.

Weeropzicht: Het weer op de Benedenwindse eilanden staat momenteel onder invloed van een zwakke storing in de hogere luchtlagen waardoor enigszins vochtige en onstabiele lucht aangevoerd wordt. Hierdoor kan in de komende 24 uur plaatselijk een bui tot ontwikkeling komen.

Huisvrouw met mes bedreigd

WILLEMSTAD— De huisvrouw van een woning aan de Maastrichtstraat is door een tijdelijke inwoonster met een mes bedreigd. Bij navraag van de politie bleek dat tijdens een woordenwisseling de 21-jarige inwoonster een mes getrokken had en gedreigd had de huisvrouw ermee te mishandelen. Tijdens het onderzoek van de politie werd in de handtas van de bedreigster een mes aangetroffen en in beslag genomen. De recherche maakt proces verbaal op.

STK en KAE ruziën over pensioen

WILLEMSTAD — De directie van het water en electriciteitsbedrijf KAE en de vakbond STK, zijn in conflict over de te maken pensioenregeling voor het personeel. De vakbond staat erop dat in de clausule van de regeling opgenomen wordt dat de regeling op een zo kort mogelijke termijn wordt ingevoerd; hieraan wil de KAE-directie zich echter niet binden.

Naar Irving Perry van de STK vanmorgen meedeelde, zullen de beide partijen vanmiddag wederom bij elkaar komen. Mochten deze besprekingen op niets uitlopen, dan zijn acties niet uitgesloten. De vakbond STK is opgericht om een pensioenregeling te realiseren, dat doel willen wij zo snel mogelijk bereiken, aldus Perry. De vakbond wil de directie aan de clausule binden omdat in de C.A.O. van 1980 opgenomen was, dat er binnen vier maanden een pensioenregeling zou komen en die er ondertussen nog niet is. De directie van de KAE was vanmorgen niet voor commentaar bereikbaar.

Vermeende dievegge aangehouden

WILLEMSTAD— De politie begaf zich donderdagmiddag zes uur met spoed naar een kledingzaak aan de De Ruyterkade, waar een dievegge gepakt zou zijn. Bij aankomst van de politie verklaarde de eigenares van de zaak dat op 3 oktober diverse kleren op onverklaarbare wijze uit haar zaak verdwenen waren. Zij deed hiervan aangifte bij de recherche. Donderdag zag ze een dame haar zaak binnenlopen, met een blauwe jurk aan, die zij herkende als één van de gestolen kledingstukken. De dame werd in de zaak gehouden in afwachting van aankomst van de politie. Ze werd naar het bureau meegenomen, waar ze verklaarde de jurk als geschenk van een kennis te hebben gekregen. Zij is opgesloten in afwachting van nader onderzoek.

Gereedschappen weg uit bouwkeet

WILLEMSTAD — Uit een bouwkeet is een groot aantal gereedschappen gestolen. De bouwkeet bevindt zich aan de Scharlooweg, waar men bezig is met de restauratie van een pand. Om binnen te komen zijn de hangsloten van de keet vernield.

STIJGING VERWACHT IN OFFSHORE-ACTIVITEITEN

Andre Sypkens: Achterstand inhalen

Financieel novum bij Pierson en Maduro

WILLEMSTAD — Door de invoering van een nieuw communicatie-systeem, het "Reuter Monitor Dealing Service", deden de twee banken Pierson Heldring & Pierson en de Maduro & Curiels Bank een poging om de financieel aantrekkelijkheid van de Antillen voor het buitenland weer wat op te vijzelen. De Amigoe was gistermiddag op bezoek bij Pierson, Heldring & Pierson (Curaçao) NV voor een uitleg van het nieuwe systeem, dat bedoeld is om financieel Curaçao meer te betrekken bij het internationale gebeuren op het gebied van bankzaken.

Het is een bekend feit dat de Nederlandse Antillen zijn unieke positie als belastingparadijs van 20 tot 30 jaar geleden niet meer bezit. Daarom moet men volgens de general-manager van PHP naar andere alternatieven zoeken om mee te blijven draaien in de internationale markt en de concurrentiepositie van de Antillen te verbeteren. "The Reuter Monitor Dealing Service" is naar mening van PHP general-manager en goede stap in deze.

Naar de heer André Sypkens, general-manager van de off shore-bank Pierson Heldring & Pierson, verklaarde, is het Reuter-systeem een essentieel stuk in het bankvak. De concurrentiepositie van de bank wordt er duidelijk door verbeterd doordat de snelheid veel hoger ligt en men meer klanten kan afhandelen.

Reeds drie jaar geleden kwam Reuter al naar Curaçao om hier bedrijven te zoeken die geïnteresseerd waren in het Reuter-systeem. Naar Sypkens verklaarde, was PHP vanaf het eerste moment bereid tot het tekenen van het contract. Echter om de kosten van de aanleg van kabels naar de computer in New York een beetje te verminderen, moesten er minstens twee bedrijven interesse hebben. Toen ook de Maduro & Curiels Bank zich geïnteresseerd toonde, kon men overgaan tot de aanleg van de kabels. Beide banken betalen iedere maand abonneegelden die naarmate meer banken zich bij het systeem aansluiten, kunnen verminderen.

HOOFDCOMPUTER

"The Reuter Monitor Dealing Service" werd in 1973 in Engeland ingevoerd en heeft momenteel bijna 5000 aangesloten abonnees uit ongeveer 58 landen over de hele wereld. Het systeem heeft vier grote hoofdcomputers waar alle abonnee-lijnen op aangesloten zijn. Drie kleine beeldschermen met een toetsenbord erbij, dat is alles wat een bank of bedrijf nodig heeft om te kunnen communiceren met alle andere aangesloten abonnees. Het systeem werkt met codes, die men op het toetsenbord intikt en waardoor de gevraagd informatie op het beeldscherm verschijnt. Op deze manier kan men de inkoop- en verkoopprijzen van geldeenheden bij andere banken opvragen; hierdoor zijn de telefoon en telex, waarmee men de informatie vroeger op moest vragen, in deze fase uitgeschakelt.

Vóór de invoering van het Reuter-systeem moest men voor het opvragen van koersen de desbetreffende bank opbellen of telexen. Dit kostte uiteraard niet alleen veel tijd, maar ook veel geld. Bovendien, zo legde Sypkens uit, fluctueren de koersen soms zo sterk dat de koers die men van de bank telefonisch doorgekregen had, alweer gewijzigd kon zijn tegen de tijd dat men die weer doorgaf aan de klant. Met het nieuwe Reuter-systeem voorkom je dit laatste doordat de fluctuaties meteen op het beeldscherm doorkomen. Bovendien bespaart men de tijd en het geld van de telefoontjes. Dit zijn ook de enige kosten die men door de invoering van het computer-systeem kan verlagen. Of dat het geval is, kon André Sypkens in dit stadium nog niet zeggen. Wat wel een feit is, is dat het aantal transacties van Pierson Heldring & Pierson twee weken na de aanschaf al aan het stijgen is. De bank heeft nu ook een "pagina" in het systeem en kan dus ook door andere abonnees opgevraagd worden, daardoor komt men meer in de bekendheid. Bovendien werkt men nu sneller het geen prettiger is voor de klanten.

Niet alleen de koersen en cijfers van effectenbeurzen verschijnen op het scherm, maar men kan ook elk moment van de dag bijgewerkte nieuwsberichten opvragen. Van sportnieuws tot beursnieuws. Naar André Sypkens toelichtte is dit nieuws van belang voor banken omdat ingrijpend nieuws van grote invloed kan zijn op bijvoorbeeld de koersen. Heeft een bank geen Reuter-systeem dan duurt het veel langer voor het nieuwsbericht die bank bereikt heeft en dat kan van grote invloed zijn op de transacties van een bank.

Het niet op tijd op de hoogte zijn van bijvoorbeeld het neerschieten van een Libanees vliegtuig kan een internationale bank miljoenen guldens aan verloren transacties kosten, legde Sypkens uit.

TOEKOMST

Voor de toekomst heeft Pierson Heldring & Pierson nog meer grote plannen in petto, zo onthulde de general-manager. Eind december of begin januari gaat men het Reuter-systeem uitbreiden met een beeldscherm waardoor de abonnees in de gelegenheid zijn met elkaar te communiceren.

Ook heeft PHP reeds een principe-akkoord bereikt voor de invoering van het SWIFT-gebeuren, dat over ongeveer een jaar ingevoerd kan worden. Het SWIFT-gebeuren, Society for Worldwide Interbank Telecommunication, zal in feite de telexmachine kunnen vervangen. Het is een systeem waardoor men via standaard-mogelijkheden boodschappen door kan sturen naar andere banken of bedrijven. Het systeem werkt goedkoper dan de gewone telex-machine doordat de boodschappen veel korter zijn, bovendien werkt het veel sneller. Het SWIFT-gebeuren zal bij alle banken op Curaçao ingevoerd worden en mogelijk op de gehele Nederlandse Antillen.

...oelingsperiode van kracht

...lle acties bij ...LM opgeschort

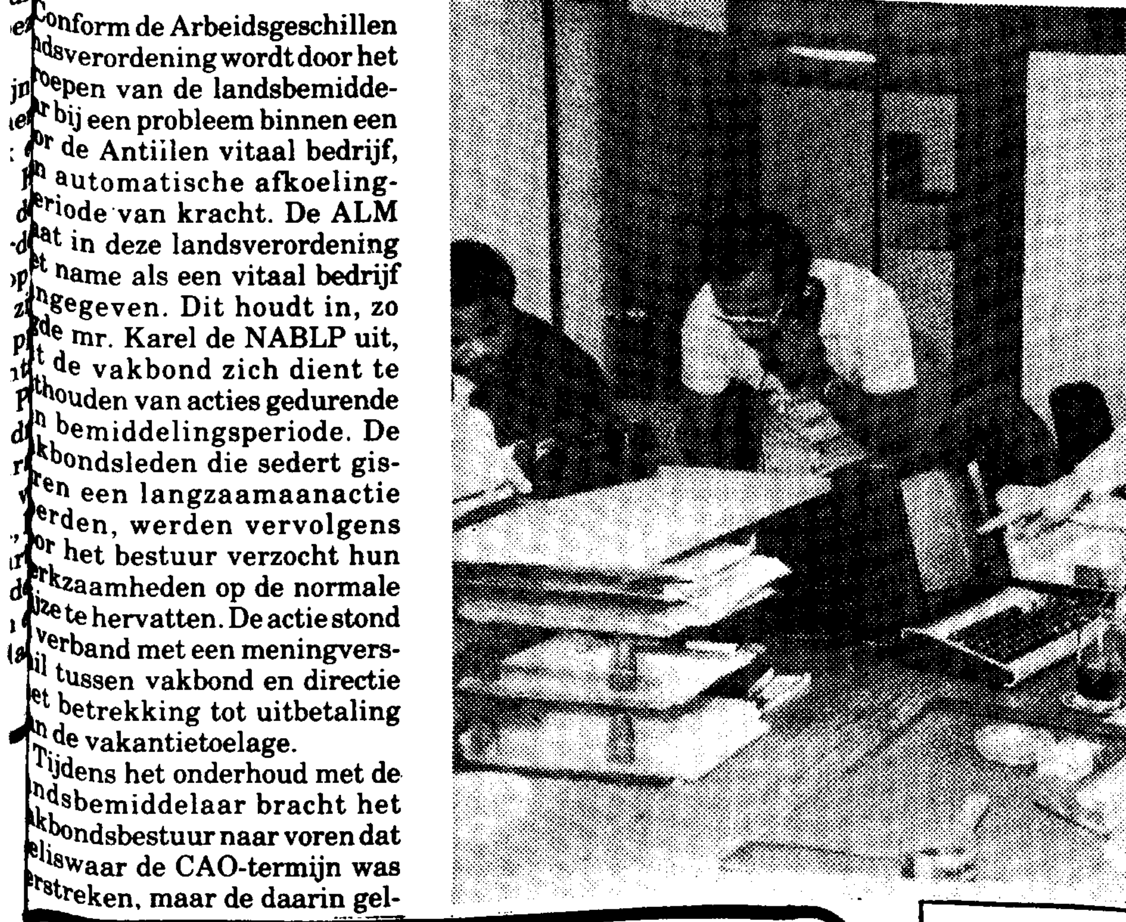
...ILLEMSTAD — Met het ...chakelen gisteren van ...dsbemiddelaar mr Karel, ...eft de vakbond NABLP ...ekt haar langzaamaan...es moeten opschorten en ...or de ALM een "auto...tische afkoelingsperiode" ...treden.

...adat gisteren bemiddeling ... de ALM-directie was ver...t vergaderde de landsbemid...aar gisteren met zowel direc...als vakbond. De landsbemid...aar wees de NABLP er hierbij ...dat zijn inmenging, voor de ...M in haar geheel, een auto...tische afkoelingsperiode in...ld.

...onform de Arbeidsgeschillen...dsverordening wordt door het ...oepen van de landsbemidde...r bij een probleem binnen een ...r de Antiilen vitaal bedrijf, ... automatische afkoeling...riode van kracht. De ALM ...at in deze landsverordening ... name als een vitaal bedrijf ...gegeven. Dit houdt in, zo ...de mr. Karel de NABLP uit, ... de vakbond zich dient te ...houden van acties gedurende ... bemiddelingsperiode. De ...kbondsleden die sedert gis...en een langzaamaanactie ...erden, werden vervolgens ... het bestuur verzocht hun ...rkzaamheden op de normale ...e hervatten. De actie stond ...verband met een meningsvers... tussen vakbond en directie ...et betrekking tot uitbetaling ...de vakantietoelage.

...ijdens het onderhoud met de ...dsbemiddelaar bracht het ...kbondsbestuur naar voren dat ...liswaar de CAO-termijn was ...streken, maar de daarin gel-dende bepalingen van kracht bleven zolang geen nieuwe overeenkomst werd afgesloten. Tot nog toe had de directie zich ook inderdaad aan de bepalingen zoals geformuleerd in de oude CAO gehouden. Nu echter wilde de directie afzien van de betaling van de tweede termijn van de vakantietoelage. De vakbond handhaafd evenwel het standpunt dat ook de vakantietoelage dient te werden uitbetaald. Aangezien na diverse besprekingen over dit onderwerp geen overeenstemming kon worden bereikt, besloot de bond tot acties over te gaan.

Landsbemiddelaar Elco Karel liet vanmorgen de Amigoe weten in de komende dagen beide partijen voor verdere besprekingen te zullen uitnodigen.

WILLEMSTAD — General manager André Sypkens geeft uitleg van "the Reuter Monitor Dealing Service". Dat geschiedt in de ruimte van waaruit transacties gesloten worden. Verder op de foto v.l.n.r: Riley Bregieta, assistant vice - president, Sjoerd van der Mey, account manager en André Sypkens.

Zakenvaria

E. MORENO BRANDAO & Sons Inc. presenteert vrijdag 4 november de 1984 modellen van Chevrolet, Buick en Cadillac. De presentatie is om half zes 's middags in de showroom aan de rotonde op Salina.

WILLEMSTAD - Tijdens het congres van grote steden van het Amerikaanse continent, dat tussen 16 en 20 oktober op Puerto Rico werd gehouden, bood gezaghebber Ronnie Casseres aan burgemeester Edward Koch van New York City een plakaat aan.

Op het plakaat was Peter Stuyvesant afgebeeld tegen een achtergrond van een oude kaart van Willemstad. Stuyvesant was gedurende een bepaalde periode tegelijkertijd gouverneur van Willemstad en Nieuw msterdam, nu New York City.

Bij deze aanbieding benadrukte de gezaghebber de oude historische relatie en sprak de wens uit dat er mogelijk in de toekomst nieuwe positieve contacten zullen plaatsvinden. Uiterst rechts op de foto: Roberto Suriel van de afdeling Public Relations van het eilandgebied Curaçao.

Op het congres, dat behalve door gezaghebber Casseres, ook werd bijgewoond door functionarissen van de dienst Openbare Werken en Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting, werden de problemen besproken waar gemeentelijke organisaties in de vele grote en kleine steden mee te maken hebben. In diverse fora werden problemen belicht en mogelijke oplossingen aangedragen.

BC huldigt Claudio Philips

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege onder leiding van gezaghebber Pedro Bislip heeft donderdag hulde betuigd aan de Arubaanse zanger Claudius Philips in verband met zijn succesvol optreden bij het internationale OTI Festival in de Constitution Hall van Washington.

Gezaghebber Bislip reikte aan Claudius Philips — die ook een plakkaat in ontvangst mocht nemen — een Aruba-vlag uit, evenals aan Joy Kock en Franklin Granadillo. Bij de huldiging waren ook chef protocol Tico Kuiperi en het hoofd van Instituto di Cultura Leo Tromp aanwezig.

De heer Joy Kock liet onder meer weten dat met de organisatoren van het internationale OTI Festival reeds afspraken zijn gemaakt dat Aruba na 1 januari 1986 als zelfstandig land zal deelnemen.

Gedeputeerde Frank Croes vertelde op vragen of Claudius een studiebeurs voor muziek zal krijgen, dat hier officieel nog niet over gesproken is, wel terloops en dat afgewacht moet worden wat Claudius Philips in deze wil gaan doen, waarna een en ander bezien kan worden.

Invasie van VS afgekeurd

Voor Grenada betoging weinig mensen op been

ORANJESTAD — De manifestatie van het Pro Grenada-comité is geen succes geworden. In eerste instantie werd aangekondigd dat de vergadering in de Bonaireclub zou worden gehouden, doch de leden van deze club kwamen daar tegen in verzet. Uiteindelijk vond het comité onderdak in het Simar-gebouw. Er was slechts een kleine twintig mensen aanwezig onder wie de consul van Grenada Whiteman en iemand uit Grenada.

Na afloop van de vergadering werd door de heren Gregorio Wolff en Ramon Todd Dandaré een verklaring uitgegeven, waarbij geconstateerd werd dat op Aruba — volgens hen — onvolledige inlichtingen over Grenada werden verstrekt. Voorts dat een Amerikaanse invasie op Grenada tegen het zelfbeschikkingsrecht is, waarbij aangehaald wordt door dè commissie dat Aruba op weg is om zijn zelfbeschikkingsrecht uit te voeren.

Uiteindelijk werd besloten dat de kleine groep het volk van Grenada steunt en respect eist voor het zelfbeschikkingsrecht van dit volk. De invasie werd scherp veroordeeld. Een protesttelegram werd gezonden aan de Amerikaanse consul. De commissie gaat inlichtingen geven over de nationale bevrijdingen in het Caribisch gebied en Centraal-Amerika. Tenslotte werd iedere agressie van welk land tegen welk ander land veroordeeld.

Nisbet blij met mr Richardson als minister

ORANJESTAD — In Telenoticias reageerde Benny Nisbet namens de PPA op de benoeming van ing. mr. Ralph Richardson tot minister van Staatkundige Structuur. Hij juichte deze benoeming toe omdat Richardson bekend staat als een zeer kundig man op dit gebied. De heer Nisbet verteide dat toen de AVP uit de regering wegliep en de portefeuille van Staatkundige Structuur vrij kwam, de PPA zich beraden heeft wat gedaan moest worden in het belang van Aruba. Wij toonden als partij wel interesse in Aruba te hebben en vooral ook dat de besluiten van de RTC worden uitgevoerd. Daarom dragen wij ragen... rantwoordelijkheid. Door de PPA werd daarom gezaghebber Richardson voorgedragen. Ik ben ervan overtuigd, aldus Benny Nisbet, dat het betrokken ministerie bij hem in goede handen is.

Aruven op bezoek bij Golden Tulip

ORANJESTAD — Volgende week vrijdag vertrekt een Aruven-delegatie bestaande uit de heren Freddy Wever, Armando Muyalé en Noppie Henriquez naar Nederland waar besprekingen zullen worden gevoerd met de Golden Tulip Hotels en KLM. President-directeur Freddy Wever vertelde de Amigoe desgevraagd dat de reis op uitnodiging van Golden Tulip Hotels geschiedt die ook alle kosten betaalt. Deze organisatie zou geïnteresseerd zijn in de aankoop van het Aruven Aruba Caribbean Hotel. Ook zal gesproken worden met het ministerie van Economische Zaken over mogelijke mede-financiering van deze aankoop, indien dit ...

Curaçao domino bezoek bij Trappers

ORANJESTAD — Van het bestuur van de sportvereniging Trappers werd vernomen dat zaterdag het domino-team uit Curaçao, Harmonia — zowel dames als heren — een bezoek aan Aruba brengt. Er worden twee wedstrijden in de Tappers-club gespeeld.

AVC wint op nippertje met 7-6

Richmond laat voorsprong schieten en verliest

ORANJESTAD — Diep teleurgesteld verlieten de spelers van Richmond het Marlboro Baseballpark, waar zij voor de ogen van bijna tweeduizend toeschouwers, op het laatste nippertje met 7-6 van Aruba Video Center (AVC) verloren. De teleurstelling was des te groter omdat in het begin Richmond een 6-0 voorsprong nam en tot de laatste inning Richmond met 6-5 aan de winnende hand was.

In de laatste inning scoorde AVC tweemaal en behaalde daardoor de tweede overwinning op Richmond in deze play-off waarvan de winnaar tegen de winnaar van Marlboro/Coca Cola moet uitkomen.

Vanavond wordt de strijd voortgezet. Coca Cola en Marlboro spelen hun derde wedstrijd. Eergisteren verloor Marlboro de tweede ontmoeting met 6-3, zodat indien Coca Cola vanavond wint, Coca Cola zich geplaatst heeft voor de grote finale. Marlboro heeft echter aangekondigd vanavond met een verrassing te komen.

Voordat de wedstrijd gisteravond begon, was er nog een discussie of scheidsrechter Philip Freedom op het veld mocht zijn omdat hij vanwege de ABBA hiervoor geen toestemming had. Uiteindelijk bleef hij toch.

In de wedstrijd van gisteravond maakte AVC 9 hits en een fout, Richmond 10 hits en 4 fouten. winnende gooier werd Henry Gomer, die Adri Wester verving en verliezende gooier Edsel Martis, die Sigmund Francisca in de sevende inning verving.

ARUBA AGENDA

LOSSENUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet de Fountain en Refresqueria Ingrid

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, De Wit Store Sheraton hotel; Van Dorp in America-Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Shop in Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur, zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 22950, 639 en 22316. Cowboy: 027-774

Bankrek.nr.: 248-1 Barclays Bank.
Telefooncentrale: 24 uur per dag. tel.: 22116 of 604.

POLITIE: 110

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 uur *Pirate Movie* (14 jr.); 24.00 uur *Drop out Wife* (18 jr.).
Rialto: 20.00 uur *Puberty Blues* (18 jr.); 22.30 uur *Centerfold Girls* (18 jr.).
SAVANESHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 uur *The forgotten Boleros* (14 jr.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *Big Bomber* (alle leeft.); 22.00 uur *Flossie* (18 jr.).

***

APOTHEEKS: Oranjestad: Aruba, tel.: 21081; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

***

NACHTREGELING DOKTOREN
San Nicolas en Savaneta: dokter Cheung, tel.: 48833.

***

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288 / 25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020 / 48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor Pafiastraat 27: openingstijden 07.30-12.00 / 13.30-17.00 uur).

Voor brandgevallen, ongelukken of enig ander ongeluk gelieve alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

***

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24.00 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

EXPOSITIE VAN KERAMIEK: 18.00-21.00 uur Instituto di Cultura, J.E. Yrausquinplein 2A (tussen de kerk van Oranjestad en pastorie).

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden; dinsdag van 19.30-20.30 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus v. beginners - Colegio Arubano

PPA: 21.00-03.00 uur feest - Deportivo stadion (gast: Clauddius Philips).

SPORT
BASEBAL (AA-klasse): 20.00 uur Marlboro vs Coca Cola Rangers - Marlboro Ballpark.

DOMINOBOND: 19.30 uur Joey's vs NWIWA - Pedro s Place; Huliba vs Noord Stars - Sunrise; Tropicana Inn vs Old Parr - RCA-club

ZAALVOETBAL: 19.30 uur Combi vs Landskantoor; 20.30 WCZ vs Gezondsheidsdienst; 21.30 uur Landsradio vs Brandweer - Club Estrella, Sta. Cruz.

BASKETBAL: 19.30 uur dameskl.: Nightingales vs Marlboro - Sporthal Sta. Cruz.

GEWICHTHEFFEN: 19.30 uur toernooi georganiseerd door IDEFRE - Sportcentrum San Nicolas.

***

ZATERDAG
DIVERSEN

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: om de twee weken op maandag geopend van 16.00-18.00 uur - Bilderdijkstraat 13.

OPENBARE BILBIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00 / 13.30-17.00 uur; donderdagavond gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur, donderdagavond de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00 / 13.30-17.00 uur.

LIGA DI MARIA (San Nicolas): iedere maandagochtend van 08.00-12.00 uur kan pakjes Ayudo Social opgehaald worden - Milagrosa Center, Theresiaplein 6.

STICHTING SCHOOLZWEMMEN ARUBA: 17.00-18.30 uur zwemlessen - zwembad Hotel Americana.

***

SIMAN COOPERATIVA: 09.00-13.00 uur studiedag - Bushiri Beach hotel.

SPORT
TENNIS: 17.00 uur int. tennistoernooi voor veteranen - banen Holiday Inn hotel.

VOETBAL: 16.00 uur Universal vs Sportboys - stadion.

***

TELEARUBA

VRIJDAG: 17.00 Ren je Rot; 18.00 Cartoons; 18.30 News in Dutch; 18.45 Telenovela: Ronda de Piedra; 19.30 Cocktail Musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 The Jeffersons; 21.00 Wrestling; 22.00 Movie of the Week; 23.30 Resumen di Noticas; 23.35 Sluiting.

ZATERDAG: 17.00 The Muppet show; 18.00 Jonge mensen op het concertpodium; 19.00 programa di RVD; 19.30 National Geographics; 20.30 You asked for it; 21.00 60 Minutes; 21.00 Estreno; 23.40 Sluiting.

MEP aan Justitie-minister:

Wachten niet meer, gaan door met Lotto-projecten

ORANJESTAD — De MEP heeft een telegram aan minister-president Don Martina gezonden over de discussies en geteurtenissen die gaande zijn wat betreft tolerantie voor verkopers van verboden loterijen (catoochi — RED.)

Er rekening mee houdende dat verkoop van nummers tegen de wet, dus illegaal is, is de bevolking van Aruba opnieuw in U teleurgesteld in Uw functie als minister van Justitie in samenwerking met de Procureur-Generaal mr Luis Nahr, toen U besloot alle acties tegen verkopers van nummers stop te zetten. De teleurstelling van Aruba is gebaseerd op het feit dat meer dan een jaar geleden Aruba ook tolerantie en begrip heeft gevraagd om met de lotto op Aruba te kunnen beginnen. Toen was Uw antwoord aan Aruba, aldus het telegram van de MEP aan Don Martina, dat we moesten wachten totdat de wet veranderd is. Waarom nu Curaçao wel en Aruba niet? Het is daarbij wel erg triest dat U daarbij de steun heeft van een Arubaanse partij met één zetel in de Staten die zegt in de regering te zitten om de Arubaanse belangen te verdedigen. Te Uwer informatie moge dienen, aldus besluit de MEP zijn telegram aan Don Martina, dat ingaande vandaag wij niet meer wachten op veranderen van de wet, doch zullen doorgaan met het project van de lotto van Aruba.

Schoolsoftbal:

Pieter Boer-en Paulus in finale-serie

ORANJESTAD — Het softbal-toernooi dat Idefre organiseert voor de basisscholen, bracht in het little league-ballpark Franciscus College in het veld tegen de Mon Plaisir-school. Franciscus maakte geen grappen en stuurde Mon Plaisir met een 23-3 nederlaag naar huis. Franciscus, met de winnende gooier Juan Carlos Kemp, noteerde tien hits en maakte geen fouten. Mon Plaisir met de verliezende gooier Ryan Franca maakt drie hits en beging niet minder dan twaalf fouten.

In de tweede wedstrijd behaalde het Dominicus College een 12-0 knockout-zege op de St. Aloysius-school. Voor Dominicus 11 hits en 3 fouten, voor Aloysius 2 hits en 3 fouten; winnende gooier Benny Tromp en verliezer Henry Eckmeijer.

In het Victoria ballpark behaalde de Paulus-school een 18-8 knockout-zege op het Filomena College. Paulus met winnende gooier Roland Wernet maakte 14 hits en 7 fouten, terwijl Filomena met verliezende gooier Gary Lejuez, 9 hits en 7 fouten noteerde.

In de daarop volgende ontmoeting won de Pieter Boerschool met 9-6 van het Fatima College. Winnende gooier werd Jerry Willemsberg en verliezende Ivan Croes. Fatima maakte 10 hits en beging 3 fouten, voor Fatima hetzelfde laken en pak.

In San Nicolas hebben nu de Paulus-school en de Pieter Boerschool zich voor de finale van deze poule geplaatst. In **Oranjestad is dit nog niet bekend.**

Ged. Marco Bislip:

Dit jaar nog Kerstbonus

ORANJESTAD — In Telenoticias liet gedeputeerde Marco Bislip gisteravond weten dat het Bestuurscollege besloten heeft dat zij zich aan zijn woord zal houden dat gegeven werd aan de overheidsvakbonden en dat over de periode van 1 juli 1982 tot 1 april de indexering zal worden betaald. Hieraan werd toegevoegd — de vakbonden werden per telegram op de hoogte van dit besluit gesteld — dat gezien de financiële toestand niet meer geïndexeerd zal worden. De gedeputeerde liet ook weten — van de Voorlichtingsdienst ontving de pers nog geen enkele officiële mededeling hierover — dat het BC gistermorgen eveneens besloot dat dit jaar de Kerstbonus zal worden betaald. Ook hieraan wordt toegevoegd dat gezien de financiële situatie volgend jaar dit niet meer het geval zal zijn.

IN HET GEBOUW waar voorheen Casa Brion aan de L.G. Smith Boulevard was gevestigd, ging vanmorgen een tentoonstelling van bamboe meubelen — modellen 1984 — van start. De tentoonstelling geeft een uitstekende indruk (zie foto) van wat er op het gebied van bamboe meubelen zoal te krijgen is. De tentoonstelling blijft twee weken op Aruba, is iedere dag — ook op zondag — vanaf tien uur 's morgens geopend. Er zijn ook fraaie werkstukken te bewonderen.

Marlboro met 0-2 achter in serie

Coca Cola wint weer

ORANJESTAD — Ook in de tweede ontmoeting van de AA-klasse basebal-play-off tussen Marlboro en Coca Cola Rangers, wie in de finale tegen de winnaar van AVC / Richmond mag spelen, bleek Coca Cola Rangers de sterkste.

Coca Cola won met 5-3, waardoor de stand in de beste van vijf op 2-0 in het voordeel van Coca Cola is gekomen. Morgen wordt de derde wedstrijd tussen deze teams gespeeld.

In het Marlboro Baseballpark spelen Richmond en AVC vanavond hun tweede wedstrijd. De eerste werd gewonnen door AVC.

De wedstrijd van gisteravond was erg rommelig en kenmerkte zich door vele onderbrekingen en protesten. In de eerste inning nam Coca Cola reeds een voorsprong met 2-0. In de tweede inning maakte Marlboro gelijk en in de daarop volgende inning werd het 3-2 voor Marlboro. Eerst in de achtste inning maakte Coca Cola gelijk (3-3). Even daarna noteerde Coca Cola nog twee runs waardoor de eindstand 5-3 werd bereikt. Beide teams maakten ieder drie fouten. Coca Cola noteerde 7 en Marlboro 6 hits.

Onderwijscongres Simar in vakantie

ORANJESTAD — In het streven van de Simar om het onderwijs in een meer positieve richting te sturen, worden plannen gemaakt om een onderwijscongres te organiseren. Dit houdt verband met het 15-jarig bestaan van de Simar alsmede het 20-jarig bestaan van de APA.

De APA maakt ook onderdeel van dit congres uit omdat daar juist de opleiding van de onderwijskrachten begint. Aan leidende figuren in de onderwijswereld uit de regio werden uitnodigingen gezonden. Het doel van het congres is om de onderwijskrachten nader kennis te laten maken met de verschillende onderwijsmethoden in het Caribisch gebied. Daarnaast zal gediscussieerd worden over problemen in ons eigen onderwijs, de oorzaken en oplossingen. Het is duidelijk, aldus Simar, dat het niet mogelijk is om alles van andere landen over te nemen, maar bepaalde specifieke ideeën kunnen interessant voor ons zijn, rekening houdende met onze eigen situatie. Daarom hoopt het Simar-bestuur dat niet alleen zijn leden, maar alle onderwijskrachten van Aruba hieraan zullen deelnemen. Het congres zal in de komende Kerstvakantie worden gehouden.

Inbreker bij vertrek opgepakt

AEROPUERTO REINA BEATRIX — Op de luchthaven werden bij hun vertrek de jongemannen L.C. (19) en R.C. (21) aangehouden in verband met een gepleegde diefstal in een juwelierszaak te San Nicolas. Zij verbleven tijdelijk in de Village, doch ontkenden iets van deze inbraak af te weten. Zij werden geconfronteerd met een getuige, waarna R.C. weer op vrije voeten werd gesteld, doch L.C., die herkend werd, voor verder onderzoek werd ingesloten. Uiteindelijk bekende hij de diefstal en verklaarde dat de gestolen artikelen werden verkocht. Het onderzoek duurt voort.

Old Parr leidt domino

ORANJESTAD — In de competitie van de Aruba Dominobond heeft Old Parr met vier gewonnen en geen verloren wedstrijd de leiding genomen. Gevolgd door NWIWA met drie gewonnen en één verloren wedstrijd. Bij de dames staat Sporting bovenaan met vier gespeel de en gewonnen wedstrijden, gevolgd door Buurtcentrum Lago Heights met twee verloren wedstrijden.

De uitslagen van de afgelopen dagen gespeelde wedstrijden zijn: Huliba-Tropicana Inn 21-18, Noord Stars-Joeys 21-16, NWIWA-Old Parr 14-21, NWIWA-Huliba 21-9, Noord Stars-Tropicana Inn 20-21 en Joeys-Old Parr 20-21; dames-klasse: Sporting-Caiquetío 21-13. De competitie wordt dit weekeinde voortgezet.

HOLIDAY INN ARUBA is onder leiding van René Maduro (zie foto) begonnen met de eerste cursus "Basic principles of effective management". Deze duurt een maand. Dit geschiedt in een poging om het niveau van diensten en vriendelijkheid voor gasten te verhogen en om een hoog kwaliteitsniveau te handhaven. Hieraan wordt door 25 man personeel met toezichthoudende functies deelgenomen. De groep is erg enthousiast. De heer René Maduro is verbonden aan "Efficiency in operation".

Marine-arts Hoejanbos blijkt ook voorlichter

SAVANETA — Uit een aantal folders en brochures blijkt dat de mariniers kazerne Savaneta in luitenant ter zee eerste klasse M.J.J. Hoejenbos, niet alleen een marine-arts heeft, maar ook een schrijver van een aantal brochures, die interessante inlichtingen verschaffen, niet alleen voor de bemanning van de kazerne en gezinnen, maar ook voor hen die op Aruba komen dienen.

In het Amigoe-verslag van het bezoek aan de kazerne werd aan de compagniescommandant, kapitein der mariniers De Goede de dokterstaak toegedacht, waarover men in de longroom eens hartelijk gelachen heeft. Het is echter dokter Hoejenbos die de echte arts van de kazerne is. In een keurig boekwerk "Medische aspecten van marinepersoneel en hun gezinsleden op Aruba" staat dokter Hoejenbos uitvoerig stil bij al die problemen. Een duidelijker overzicht en handleiding kan practisch niet. Uit publicaties in de Nederlandse militaire geneeskunde heeft dokter Hoejenbos met zijn artikelen "Huisarts-geneeskunde bij mariniers kazerne op Savaneta" en "Probleemgezinnen in de West" de nodige aandacht op zijn werk in de kazerne en Aruba gevestigd.

Ook het "Hoe blijf ik gezond" voorlichtingsboekje — in het Nederlands en Papiamento met veel foto's — over de hygiëne, speciaal gericht op de Antilliaanse mariniers, zal zeker de helpende hand bieden. Het is goed te zien dat op deze wijze betrokken arts zich niet alleen met het behandelen van patiënten bezig houdt, maar ook alle aandacht aan verantwoorde voorlichting besteedt.

Zuster

WILLEMSTAD — In de "Juliana-bijlage" van de Amigoe sloop een opmaak-technische fout. Abusievelijk werd de naam van zuster Basilia, betrokken bij de opzet van een dagverblijf voor gehandicapten op St. Maarten, bij een verkeerde foto geplaatst.

De Amigoe - redactie, belast met de verzorging van de Juliana - bijlage, biedt hiervoor haar verontschuldigingen aan.

Cavallaro opvolger van Jerry Golden

SEROE COLORADO — In een persverklaring heeft de Lago-directie gistermiddag officieel bekend gemaakt dat president Jerry Golden per 1 januari met pensioen gaat. Hij wordt opgevolgd door Antonio Cavallaro, die thans vice-president van Lago is. Zijn tegenwoordige functie van vice-president van Lago zal per 1 januari geëlimineerd worden.

De heer Golden die meer dan dertig dienstjaren bij de Exxon-organisatie achter de rug heeft, begon zijn loopbaan als ingenieur bij Esso Standard Oil in de raffinaderij van Baton Rouge. Na het uitvoeren van verschillende taken in deze organisatie, werd hij in 1961 overgeplaatst naar Exxon Corporation in New York als business analyst in het coördinatie en petroleon economic department. Na nog enkele belangrijke posten te hebben bekleed, werd hij in 1971 benoemd tot assistent general-manager van Esso Caribbean en in 1976 werd hij hiervan general-manager. Zijn tegenwoordige functie op Aruba aanvaardde hij in 1979.

Zijn opvolger bezit het diploma van industrieel ingenieur welke hij aan de universiteit van Rome behaalde en kwam in 1960 in Italië in dienst van de maatschappij. Hij heeft verscheidene functies op het gebied van raffinage en verkoop bekleed, onder andere als directeur van de Augusta raffinaderij op Sicilië en als directeur van de Sarpom raffinaderij bij Milaan en als directeur van de verkoop en van Motoring Sales bij Esso Italiana. Hij bekleedde zijn tegenwoordige functie op Aruba sedert september 1982.

Miss Intercontinental keuze: 41 deelneemsters

ORANJESTAD — In het Aruba Caribbean Hotel vonden vrijdagmorgen de openingsactiviteiten plaats voor de verkiezing van Miss Intercontinental 1983.

Hieraan nemen de volgende 39 landen deel, met daar achter de naam van de kandidaten: Argentinië — Patricia Graciela Moriconi; Aruba — Marjorie Flemming; Australië — Roxane Ward; België — Brigitt Blondel; Bolivia — Sandra Aliaga; Bonaire — Suzy Angela; Brazilië — Rejane Heiden; Canada — Ellen Dubin; Colombia — Maria de los Angeles Torres Nuñes; Costa Rica — Denia Leyton Guerrero; Curaçao — Mildred Maharaj; Cyprus — Marina Petrou; Denemarken — Ita Rishel; Dominicaanse Republiek — Maria Josefina Martínez; Ecuador — Glenda Garay; Engeland — Nicola Stanley; Finland — Niina Kesaniemi; Frankrijk — Veronique Morice; Griekenland — Ploussia Farfaraki; Guadeloupe — Lydia Galín; Guatemala — Victoria González; Honduras — Kathia Alfaro; Italië — Carma di Martima; Jamaica — Novia Swattin; Mexico — Lucy Arias; Nederland — Brigitte Bergman; Noorwegen — Lone Larssin; Oostenrijk — Traude Katzer; Panamá — Jeanette Combe Jean; Perú — Lucila Bogiano Laca; Philippijnen — Marilou Andinas; Portugal — Isabel Santos; Puerto Rico — Carmen Batiz; Sint Eustatius — Alida Francis; Spanje — Martha Jamilla; Trinidad — Francilla Ryan; Uruguay — Rosina Vazquez; Verenigde Staten — Deborah Fields; Venezuela — Helene Suzette Chemaly Abudey en West-Duitsland — Sylvia Enders.

IOWUA: streven naar aanvaardbare oplossing

SEROE COLORADO — In IOWUA News laat het bestuur van de olie-vakbond weten dat het ontslag van president Golden verband zou houden met het feit dat de geheel buitenlandse staf, met uitzondering van twaalf werknemers, het programma van Esso Caribbean zou afwijzen. Ook de vice-president van Esso Caribbean ging met ontslag.

In verband met het bericht dat de Lago plannen zou hebben om lokale werknemers naar huis te sturen, is de IOWUA van mening dat deze zaken met de IOWUA moeten worden besproken. Daarbij moet een oplossing komen die voor de werknemers aanvaardbaar is. Het bestuur van de IOWUA zal zijn leden op de hoogte houden van de ontwikkelingen, want zo meent het bestuur te moeten stellen: Er wordt veel in de krant gepubliceerd wat niet strookt met de werkelijkheid. Het IOWUA-bestuur noemt daarvan echter geen enkel voorbeeld.

De IOWUA vertelt zijn leden nog dat het water-probleem bij Lago voortduurt en dat enkele plants moesten worden uitgeschakeld wegens gebrek aan water. Alles wordt gedaan uit nabijgelegen landen om water te krijgen, daar het verkrijgen van water van de Hudson rivier en de Caroni nog steeds erg moeilijk is.

OVA-welkom voor Prinses Juliana

ORANJESTAD — Het bestuur van de Oranje Vereniging Aruba (OVA) heeft ter gelegenheid van het bezoek van prinses Juliana aan de Antillen, dat vandaag begint, een welkomstelegram gezonden. De Oranje Vereniging Aruba, die de afgelopen 35 jaren de activiteiten rond Uw verjaardag, mede dank zij de steun van het eilandsbestuur heeft mogen verzorgen, roept U een hartelijk welkom toe op de Antillen. In het bijzonder geldt het Arubaanse welkom het komende bezoek aan Aruba, het eiland dat zich nauw verbonden voelt met het Huis van Oranje. Dit bleek reeds bij Uw eerste bezoek in 1944 en bij daarop volgende bezoeken. Wij zijn erg blij U weer enkele dagen in ons midden te mogen hebben, aldus de Oranje Vereniging Aruba in zijn welkoms-telegram aan prinses Juliana.

Idefre-wandelmars korter maar over heuvelachtig terrein

ORANJESTAD — Voor de op zondag 20 november te organiseren vierde wandelmars van Idefre bestaat reeds goede belangstelling, hetgeen blijkt uit het feit dat een aantal groepen zich reeds heeft ingeschreven. Idefre heeft aan de wens van de deelnemers voldaan door een korte route samen te stellen, maar wel met veel heuvelachtig terrein erin. De route gaat over 15 kilometer. Om half zeven's morgens wordt vertrokken van het Universal-veld te Pos Chiquito en van daaruit door de Franse Pas, richting Seroe di Jamanota, welke beklommen moet worden, en daarna terug langs dezelfde route naar het Universal-veld. Tot 14 november kunnen groepen zich laten inschrijven, terwijl bij Idefre alle verdere inlichtingen beschikbaar zijn.

Bij Zaalvoetbal:

Eilandsontvanger geeft Land pak slaag

ORANJESTAD — De strijd in de door Idefre georganiseerde zaalvoetbal-competitie voor de overheids-kantoren werd voortgezet. Eilandsontvanger gaf Landskantoor een pak slaag van 14-4, terwijl in de daarop volgende wedstrijd tussen Finaracc en Telefoondienst het met 5-5 een gelijk opgaande strijd was. Met het nemen van strafschoppen bleek de Telefoondienst op het nippertje de sterkste en won met 9-8.

De volgende wedstrijd worden gespeeld: vrijdag: Combi — Landskantoor; W.C.Z — Gezondheidsdienst en Landsradio — Brandweer.

Zaterdag: WEB — Finaracc; Vreemdelingen-dienst — Luchthaven-dienst en Bibliotheek — Douane.

PPA wil raad bijeen over Aruven

ORANJESTAD — De PPA-fractie in de Arubaanse eilandsraad heeft aan voorzitter Pedro Bislip verzocht een openbare vergadering van de eilandsraad te willen bijeenroepen met als agendapunt "het beleid van de laatste jaren van het Bestuurscollege en de Aruven en de situatie van de Aruven-hotels". De PPA-fractie bestaat uit Benny Nisbet, John Merryweather en Buchi Henriquez.

In verband met dit verzoek heeft de PPA-fractie het Bestuurscollege verzocht om voor de eilandsraadsleden (hopelijk ook de pers — RED) een bezoek te brengen aan de Aruven-hotels. Het bezoek zou moeten plaatsvinden nadat het BC in de gevraagde vergadering van de raad in eerste ronde heeft geantwoord.

Voorts heeft de PPA-fractie in een brief verzocht om het rapport dat door een architectenbureau werd opgemaakt over de eventuele prijs van verkoop en/of het opknappen van de Aruven-hotels — gedeputeerde De Kort sprak hierover in de huishoudelijk vergadering toen de begroting 1984 werd besproken — ter beschikking van de raadsleden te willen stellen.

Jackson officieel kandidaat gesteld

WASHINGTON — De Amerikaanse kleurlingenleider Jesse Jackson heeft zich donderdag officieel kandidaat gesteld voor het presidentschap namens de Democratische Partij. Jackson is bekend om zijn inzet voor de strijd voor de burgerrechten. Hij zegt dat zijn doelstellingen zijn: rechtvaardigheid in het binnenland en vrede in de wereld. Hij was een beschermeling van dr Martin Luther King en is 42 jaar. Bij de Democraten in de VS heeft men geen gebrek aan kandidaten voor deze functie. Volgens opiniepeilingen komt Jackson in populariteit na de Democratische presidentskandidaten Mondale en Glenn. In kringen van de negers in de VS is niet iedereen gelukkig met de kandidatuur van Jackson, die het echter vooral uit die kring moet hebben wat zijn aanhang betreft. Bij de Republikeinen heeft zich nog niemand kandidaat gesteld omdat iedereen afwacht of president Ronald Reagan nog een tweede termijn wil vervullen. Daar ziet het wel naar uit.

OPENBARE VERKOOP

Op zaterdag, de 5de november 1983, des voormiddags te 10.00 uur zal door de ondergetekende deurwaarder in het openbaar worden verkocht verschillende de kantoorbenodigdheden o.a.:

file-kasten, telmachines, type-machines, bureaux, vergadertafel, etc. etc.

Deze goederen zullen één uur voor de verkoop te bezichtigen zijn, op het terrein voor het I.S.I.-onderwijsinstituut aan de Sta. Rosaweg, alwaar ze verkocht zullen worden, bij opbod, tegen gerede betaling.

De deurwaarder bij het Gerecht
get. F.G.M. Cratz

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend, dat krachtens beschikking van de Minister van Economische Zaken, met ingang van 4 november 1983, de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het eilandgebied **CURACAO** als volgt zijn vastgesteld:

	verpakking	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelaatbare prijs aan de consument	
RIJST				
Uncle Ben's	6/10 lbs	f. 62,45	f. 11,45	+ 0,05
	25 lbs	f. 25,52	f. 28,07	+ 0,12
	24/2 lbs	f. 53,83	f. 2,47	+ 0,01
	18/3 lbs	f. 59,80	f. 3,65	+ 0,01
	12/5 lbs	f. 63,67	f. 5,84	+ 0,03
KOFFIE				
Nescafe	24/85 gr	f. 66,22	f. 3,06	+ 0,01
	24/170 gr	f. 126,22	f. 5,84	+ 0,08
Nescafé Decaf	12/2 oz	f. 34,13	f. 3,16	+ 0,02
	12/4 oz	f. 61,03	f. 5,64	+ 0,02
Nescafé Domestic	24/8 oz	f. 151,05	f. 6,99	+ 0,03
Sto. Domingo	12/12 oz	f. 48,12	f. 4,45	– 1,19
BABYMELKPOEDER				
Nutricia (Almiron)	24/400 gr	f. 100,28	f. 4,80	– 0,07
BABYVOEDING				
Nutricia (creme vanille)	24/454 gr	f. 109,33	f. 5,06	– 0,06
(creme 4 fruits)	24/454 gr	f. 115,68	f. 5,35	– 0,07
(creme banaan)	24/454 gr	f. 113,56	f. 5,25	– 0,07
(Profitar)	24/350 gr	f. 128,37	f. 5,94	– 0,07
(lantomalt)	24/400 gr	f. 76,89	f. 3,56	– 0,04
SLA-OLIE				
Borden (corn-oil)	6/1 gln	f. 78,72	f. 14,17	+ 1,45
	12/32 oz	f. 48,89	f. 4,40	+ 0,61
	8/48 oz	f. 47,25	f. 6,36	+ 0,46
SUIKER				
Red Palm	10/2 kg	f. 24,23	f. 2,62	N
Sunlight	10/2 kg	f. 31,41	f. 2,83	N
MELK IN BLIK				
Nestlé	72/113 gr	f. 25,50	f. 0,39	–
	48/397 gr	f. 45,11	f. 1,04	–

Afwijkingen naar beneden van de hierboven vastgestelde prijzen zijn uiteraard toelaatbaar.
De absolute prijsverhogingen en verlagingen zijn in de laatste kolom per eenheid aangegeven.
Voor klachten gelieve op te bellen tel. 611365 toestel 20 of 59 of tel. 613188.

N.B. + verhogingen
– verlagingen
N nieuwe artikel of inhoud

EERSTVOLGENDE PUBLICATIE GESCHIEDT: 17 NOV. 1983.
PRIJSVERHOGINGEN DIENEN SCHRIFTELIJK AANGEVRAAGD TE WORDEN VOOR: 15 NOV. 1983

OPROEP

De tandheelkundige examencommissie ex artikel 10 van de gezondheidslandsverordening (P.B. 1952 no. 157 zoals gewijzigd) en de Verordening regelende de uitoefening der tandheelkunde (P.B. 1934 no. 46) maakt bekend dat medio januari 1984 de

EXAMENS TANDHEELKUNDE

zullen worden afgenomen.
Zij die aan dit examen wensen deel te nemen worden verzocht - voor zover nog niet gedaan - zich schriftelijk op te willen geven. Tevens wordt verzocht mee te willen delen of men in het Papiamentu, Nederlands, Engels of Spaans wenst te worden geëxamineerd.

Verzoeken dienen te worden gericht aan:

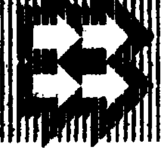
De Voorzitter van de tandheelkundige examencommissie
p/a Departement van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,
Heelsumstraat z/n
Willemstad,
Curaçao.

De sluitingsdatum voor deze inschrijving is 9 december 1983.

Namens de examencommissie

Dr. C.J.A. Elsasser, voorzitter.

LANDSRADIO

Heeft plaatsingsmogelijkheid voor een:

CHEF INTERNE CONTROLE

met standplaats CURACAO

FUNKTIE-INHOUD:

- **Beoordeling van de doelmatigheid van de administratieve organisatie.**
- **Uitvoering van de administratieve controle in de bedrijfshuishouding.**
- **Het initieren en bewaking van controle programma's**
- **Het toezien op de naleving van de door de direktie gegeven richtlijnen**
- **Het volgen van de ontwikkelingen in geautomatiseerde en nog te automatiseren processen, alsmede het vaststellen van noodzakelijke controle punten.**
Voorts alle werkzaamheden welke tot het taakgebied van een afdeling Interne Controle behoren.

DE FUNKTIE-EISEN ZIJN:
Bezit van het SPD I en II, dan wel een gelijkwaardige opleiding.
Ervaring in controle werkzaamheden.

BEZOLDIGING
Bezoldiging afhankelijk van opleiding en ervaring tot max. NAF.4.250,—.
Schriftelijke sollicitaties aan Direkteur Landsradio binnen 14 dagen na verschijning van deze advertentie. Postbus 103.
Voor nadere informatie kan men zich wenden tot de Chef Personeelszaken, de heer E. Kapel, Tel. 631221.

DEPARTEMENT VAN ONDERWIJS

TOEKENNING VAN STUDIETOELAGEN EN OVERTOCHT

Namens de Minister van Onderwijs deelt de Directeur van het Departement van Onderwijs van de Nederlandse Antillen mede, dat voor het studiejaar 1984/1985 wederom studietoelagen zullen worden verleend voor het volgen van een studie of opleiding in de Nederlandse Antillen, in Nederland, in de V.S. en in de Caraibische Regio.

I. Een studietoelage wordt verstrekt voor opleidingen, die niet in de Nederlandse Antillen gevolgd kunnen worden:

a) op universitair niveau
b) op hoger beroepsonderwijs niveau
c) op middelbaar beroepsonderwijs niveau

II. Studietoelagen worden ook verstrekt voor studie in de Nederlandse Antillen aan een MBO-, HBO-, WO-instituut.

Formulieren voor het aanvragen van een studietoelage en informatie over het aanvragen van een studietoelage zijn vanaf 17 oktober 1983 te verkrijgen op:

Curaçao: Departement van Onderwijs, Santa Rosa 46
Aruba: Departement van Onderwijs, Frankrijkstraat 3, Eagle
Bonaire: Bestuurskantoor, Kaalendijk, Bonaire.

St. Maarten: Departement van Onderwijs, Afd. Bov. Eil., Backstreet
St. Eustatius: kantoor van de Gezaghebber
Saba: Kantoor van de Gezaghebber

Nederland: Stichting Studie Commissie Nederlandse Antillen
[illegible] 1A
Den Haag

Verzoekschriften met bijlagen dienen uiterlijk 15 november 1983 persoonlijk ingeleverd te worden op bovengenoemde adressen.
Na 15 november ontvangen aanvragen worden niet in behandeling genomen.

De Directeur.

Naar aanleiding incident in ''De Kuip''

Feyenoord, politie en UEFA aansprakelijk gesteld

LONDEN — Tottenham Hotspur heeft gisteren bij monde van secretaris Peter Day, Feyenoord, de Rotterdamse politie en de Europese Voetbalunie (UEFA) verantwoordelijk gesteld voor de botsingen tussen supporters van beide clubs. Bij de vechtpartijen, die voor en na de wedstrijd plaatsvonden, raakten dertig mensen gewond, van wie er elf in ziekenhuizen moesten worden opgenomen. De politie arresteerde 33 supporters, twee-derde van dat aantal was Brits.

Day schuift de verantwoordelijkheid voor de botsingen naar Feyenoord, de politie en de UEFA. "Wij zijn de enigen geweest die vooraf het gevaar van incidenten onderkend hebben", aldus Day. "Wij hebben het bestuur van Feyenoord, de Rotterdamse politie en de UEFA daarvan op de hoogte gebracht, maar niemand schijnt ons serieus genomen te hebben". De secretaris van de Spurs kwalificeert de houding van de Rotterdamse politie als "ongeïnteresseerd". "In het stadion waren slechts 170 agenten aanwezig. Bij ons zou een viervoud daarvan present zijn geweest. De veiligheid in het stadion was onvoldoende. Het had niet mogelijk moeten zijn, dat toeschouwers zich vrij konden verplaatsen".

De kaartverkoop omschrijft Day als "rampzalig". "Onze supporters en die van Feyenoord zouden in twee aparte vakken worden ondergebracht, zodat confrontaties niet mogelijk waren. Daarnaast heeft men ons doen geloven, dat van de Feyenoord-supporters geen agressie zou uitgaan. Onze eerste indruk is, dat juist de Nederlandse toeschouwers de botsingen en vechtpartijen hebben uitgelokt".

Day zal vandaag in Zürich de loting voor de derde ronde van het UEFA-bekertoernooi bijwonen. Hij maakt daarbi van de mogelijkheid gebruik zi n versie van de gang van zaken in het Feyenoord-stadion aan het bestuur van de Europese Voetbal Unie kenbaar te maken. Daarmee wil Day voorkomen, dat zijn club net als in 1974 de verantwoordelijkheid voor de kloppartijen in de schoenen wordt geschoven.

In mei 1974 braken Spurs-supporters De Kuip, na de verovering door Feyenoord van de UEFA-beker (2-2 in Londen, 2-0 in Rotterdam), bijkans af. De Londense club werd destijds door de UEFA schuldig bevonden voor ernstige ongeregeldheden en zwaar gestraft. Naast een forse boete werd Tottenham Hotspur twee jaar het recht ontzegd thuiswedstrijden te spelen in Europese bekerwedstrijden op eigen veld te spelen.

Hoewel de incidenten woensdag niet de omvang hadden van negen jaar geleden, heeft het gewelddadige karakter ervan de Britse minister van Sportzaken, Neil McFarlane, danig verontrust. Vandaag zal hij een onderhoud hebben met de voorzitter van Tottenham, Douglas Alexiou. Gisteren had hij telefonisch contact met drs. Joop van der Reijden, de Nederlandse staatssecretaris van WVC. Met Van der Reijden kwam McFarlane overeen, dat op de eerstvolgende vergadering van de Europese sportministers (eind november in Rotterdam) afspraken gemaakt zullen worden over middelen om gewelddadige supportersconfrontaties te vermijden.

Wereldelftal hockey

KARATSJI — Van de Nederlandse spelers is alleen Roderick Bouwman gekozen in het hockey-wereldelftal naar aanleiding van de prestaties tijdens het toernooi om de Champions Trophy in Karatsji. Het elftal werd samengesteld door een panel van zeven Pakistaanse journalisten.

Het team bestaat slechts op papier en komt niet werkelijk in actie. Morgen is een afscheidswedstrijd van de fameuze Pakistaanse international Samiullah tussen een Pakistaanse combinatie en een ander wereldelftal, waaraan geen Nederlanders zullen meedoen.

RRC organiseert 8 kilometer race

WILLEMSTAD — Op zondag 13 november houdt de Road Runners Club Korsou in samenwerking met de sponsor Miller Beer een race over een afstand van acht kilometer op Barbara Beach. De start is om half zeven precies en na kwart over zes worden er geen auto's toegelaten bij de ingang van de Mijnmaatschappij.

Inschrijving voor deze race vindt plaats morgen zaterdag van negen tot elf uur en op maandag van zeven tot negen uur 's avonds bij het Peter Stuyvesant College. Leden van de Road Runners Club doen gratis mee, terwijl niet leden een klein bedrag moeten betalen aan inschrijfgeld.

Er zijn prijzen voor de winnaars in de kategorieen heren van 15-29 jaar; 30-39 jaar; 40-49 jaar en 50 jaar en ouder en voor de dames van 15-29 jaar; 30-49 jaar en 50 jaar en ouder. Er bestaat geen mogelijkheid tot inschrijving aan de start bij Barbara Beach.

Krolis den kabes di agedres Capablanca

WILLEMSTAD — Djabierne ultimo klup di agedres Capablanca a kontinua ku su kampeonato 1983, kua ta wordu enkabesa pa Johnny Krolis kende de paso a risibi un punto di regalo serka Benny Demei kende no a presenta. Un bista dje partidonan efektua ta duna e sigiente resultado:

Leo Renaud for di komienso di su partido kontra Jersey Elvilia a kuminsa un ... feros riba e piesanan di su atversario. Ku su peonan sentral Renaud a gana un alfil i a forsa e desishon na su fabor.

Raymund Chin-A-Lien den un wega habri i ku un estilo paresido na esun di Bobby Fisher a derota Jozef Plaate.

Ludwig Abad a ataka tur ku tin kontra e defensa di Nelson Nicastia. E ultimo aki no a komete niun pifia i ora e huma di polvo a kita e tabatin un posishon gana.

Frans Heijtel dia pa dia ta demonstrando mas progreso i e biaha aki tabata Julio de la Pas kende a resulta su viktima.

Omalio Merien a hunga un wega hopi inteligente kontra Gino Mirza. Merien a defende bon kontra e atake konstante di su atversario. Den final e posishon delantero di Mirza su piesanan a eksigi demasiado tempu pa halanan bek pa defende kontra un eventual kontra-atake. Merien a sabi di saka bon probecho di esaki.

Johnny Krolis finalmente a gana di Benny Demei pa default.

Despues di sinku buelta e tabla di posishon ta komo sigiente: 1. J. Krolis 4 punto i 1 wega suspende; 2. G. Chin-A-Lien 4; 3. N. Nicastia 3 1/2; 4. O. Merien 3 punto i un suspende; 5/6. F. Heijtel i L. Renaud ku 3; 7. R. Chin-A-Lien 2 1/2; 8/10. B. Demei, G. Mirza i J. Plaate 2; 11/13. L. Abad, J. Elvilia i J. la Pas tur tres ku sero punto.

E kampeonato ta kontinua ku e sigiente enkuentronan: J. Elvilia-G. Mirza; B. Demei-O. Merien; F. Heijtel-J. Krolis; G. Chin-A-Lien-J. la Pas; J. Plaate-L. Abad; L. Renaud-R. Chin-A-Lien. N. Nicastia ta liber di serie.

WILLEMSTAD — Op de fotocombinatie ziet men een gedeelte van de wielerploeg met in het midden (met de handen omhoog) S. Hodge die als eerste de finishlijn bereikte tijdens de derde ronde van Curaçao. Daar hij niet op de fiets maar te voet de finish passeerde, werd Hodge gediskwalificeerd. Hierdoor ging de eerste prijs naar zijn ploeggenoot, Richard Generlette, die als tweede binnenkwam. Op de andere foto overhandigd Ineke de Groot, official van Saddle Boys, de eerste prijs aan de beste junior wielrenner tijdens de derde ronde van Curaçao. Deze prijs, een fiets beschikbaar gesteld door Curaçao Trust International, ging naar Rodney Groetelaar van Saddle Boys.

Puerto Rico wint ploegentijdrit

Generlette (SM) wint derde Ronde Curaçao

WILLEMSTAD — De derde Ronde van Curaçao is zondag gewonnen door Richard Generlette van Sint Maarten die over de 127 kilometer 3 uur, 45 minuten en 48 seconden nodig had. Op de tweede plaats eindigde de Portorikaan Edwin Sanchez. De ronde werd zoals min of meer bij alle wieleractiviteiten gebruikelijk is geworden, georganiseerd door Saddle Boys Cycling Club. Sponsor was Amstel.

Het programma bestond uit drie verschillende onderdelen. Vrijdag werd een ploegen-tijdrit afgewerkt te Bullenbaai met als sponsor SNAV nv. Het beste seniorenteam was de ploeg van Puerto Rico met 33,26 en bij de junioren viel deze eer toe aan Saddle Boys. De 40 km-wegwedstrijd van zaterdag, met als sponsor United Security, leverde de volgende uitslag op:

senioren 1:
1.Richard Generlette (St. Maarten) 1.15.30; 2.Samuel Hodge (SM) 1.15.30 en 3.Edwin Sanchez (Puerto Rico) 1.16.38.

senioren 2:
1.Sherwin Theodora (Bonaire) 1.18.00; 2.Norman Sambo (Oasis, Curaçao) 1.25.14 en 3.Francis Spencer (Saddle Boys, Cur.) 1.26.55

juniors:
1.Vladimir Dávila (PR) 1.17.04; 2.Johnny Tarotte (SM) 1.17.04 en 3.Rodney Groetelaars (Saddle Boys, Cur.) 1.18.20.

belprijzen
te Seru Grandi: Samuel Hodge (SM) en te Terra Korá: Richard Generlette (SM).

De uitslag van de zondag verreden Ronde van Curaçao over 127 km was als volgt:

senioren 1:
Richard Generlette (SM) 3.45.48; 2.Edwin Sanchez (PR) 3.45.48; 3.Sandy Fluonia (Saddle Boys, Cur.) 3.45.48; 4.Gustavo Lanns (Saddle Boys) 3.45.49 en 5.Wendell Wawoe (Saddle Boys) 3.48.34.

senioren 2:
1.Norman Sambo (Oasis, Cur.) 3.49.23; 2.Sherwin Theodora (Bonaire) 3.50.17 en 3.Eric Sambo (Oasis) 3.53.58.

juniors:
1.Johnny Tarotte (SM) 3.49.23; 2.Rodney Groetelaars (Saddle Boys) 3.49.23; 3.Julius Theodora (Bon.) 3.50.18; 4.Michael Lammers (Bon.) 3.53.58 en 5.Sherman Constancia (Saddle Boys) 3.53.58.

extra prijzen
te Brievengat: Henkie Wilsoe (Bon); te Barber: Richard Generlette (SM); te Soto: Edwin Sanchez (PR) en te Terra Korá: Edwin Sanchez (PR).

Olie-sjeiks betalen grif voor hockey-demonstratie

KARATSJI — Op uitnodiging van de olie-sjeiks van Dubai vertrekken de hockeyteams van Pakistan en Australië meteen na afloop van het Champions Trophy-toernooi naar het Arabische staatje om daar twee demonstratiewedstrijden te spelen. In Dubai wonen meer Indiërs en Pakistani dan Arabieren. De hockeysport wordt er intensief beoefend en er zijn enkele astroturfvelden aangelegd. Volgens Pakistaanse journalisten ontvangen de Pakistaanse spelers 5000 dollar per persoon voor het spelen van de demonstratiewedstrijden. De Australiërs, die hun amateurstatus in ere willen houden zo kort voor de Olympische Spelen, wilden in Karatsji niet ingaan op vragen over "startgeld".

Badmintoncompetitie weer van start

WILLEMSTAD — Afgelopen dinsdag is de, door de Badminton Bond Curacao georganiseerde, competitie weer begonnen. Vijf clubs, te weten: Animo, Asiento, Cadushi, Flying Shuttle en Zeemacht schreven in, met respectievelijk: 3 teams, 4 teams, 6 teams, 2 teams en nogmaals 2 teams, verdeeld over een hoofdklasse, een eerste en een tweede klasse. De wedstrijden, waarvan er steeds vier op Sentro Deportivo Korsou, twee op Asiento (Rust & Burgh) en één op Parera gespeeld worden, bestaude uit zes partijen: twee herenenkels, één damesenkel, één herendubbel, één damesdubbel en één mixeddubbel. Alleen in de hoofdklasse vervalt de damesdubbelpartij.

De eerste partijen verliepen al erg gunstig voor met name Asiento, dat in elke klasse een team had dat met 6-0 van z'n tegenstander won. Op SDK won Asiento I van Flying Shuttle I, Asiento III won op Rust & Burgh van Flying Shuttle II en Asiento IV won op marinebasis Parera van Cadushi V. Alleen Animo I kon Asiento II de baas blijven met een 3-2 overwinning.

De volledige uitslagen zijn als volgt:

Hoofdklasse: Flying Shuttle I - Asiento I 0-5.

EERSTE KLASSE
Asiento-1 - Animo-1 2-3; Cadushi-2 - Animo-2 5-1; Cadushi-3 - Cadushi-4 6-0; Asiento-3 - Fl.Shuttle-2 6-0.

TWEEDE KLASSE
Animo-3 - Cadushi 6 1-5; Asiento-4 - Cadushi-5 6-0.

Het programma voor aanstaande dinsdag is als volgt: Op SDK Cadushi I - Asiento II; Animo I - Flying Shuttle I; Cadushi II - Cadushi IV; Flying Shuttle II - Cadushi III. Op Rust & Burgh: Asiento III - Animo II; Asiento IV - Cadushi VI. Parera: Zeemacht II - Cadushi V.

De stand in de diverse klassen is als volgt:

De stand:

HOOFDKLASSE						
Asiento-1	1	1	0	0	2	5-0
Animo-1	1	1	0	0	2	3-2
Cadushi-1	0	0	0	0	0	0-0
Asiento-2	1	0	0	1	0	2-3
Fl. Shuttle-1	1	0	0	1	0	0-5
EERSTE KLASSE						
Asiento-3	1	1	0	0	2	6-0
Cadushi-3	1	1	0	0	2	6-0
Cadushi-2	1	1	0	0	2	5-1
Animo-2	1	0	0	1	0	1-5
Cadushi-4	1	0	0	1	0	0-6
Fl. Shuttle-2	1	0	0	1	0	0-6
TWEEDE KLASSE						
Asiento-4	1	1	0	0	2	6-0
Cadushi-6	1	1	0	0	2	5-1
Zeemacht-2	0	0	0	0	0	0-0
Animo-3	1	0	0	1	0	1-5
Cadushi-5	1	0	0	1	0	0-6

TENNIS — PARIJS — Yannick Noah neemt volgende week niet deel aan het indoortoernooi te Wembley. De open Franse kampioen heeft zoveel last van een slepende knieblessure, dat tennis voorlopig tot de onmogelijkheden behoort. De verwachting is dat Noah rust neemt tot het masterstoernooi, waarvoor hij bijna zeker geplaatst is. De Masters wordt in januari 1984 in New York gehouden.

SQUASH — PERTH — Australië en Engeland hebben zich geplaatst voor de finale van het toernooi om het wereldkampioenschap voor dames. De Australische ploeg zegevierde met 2-1 over Nieuw-Zeeland en de Engelse dames waren te sterk voor Ierland: 3-0.

Parlement staakt werkt voor paarderace

MELBOURNE — Vragen die dinsdag in het Australische parlement aan de orde zouden komen, moeten wachten omdat leden liever naar een paarden race op de televisiekijken.

De Melbourne Cup, een evenement dat ieder jaar op de eerste dinsdag van november plaatsvindt, legt het hele land stil. Australiërs zijn op die dag niet bij hun televisie of radio weg te slaan. Niet alleen de wedstrijd is een groote attractie maar ook het publiek dat in de meest sensationele modecreaties rond de renbaan verschijnt.

TENNIS — WILLIAMSBURG — De Verenigde Staten hebben in de traditionel ontmoeting tegen Groot-Brittanië om de Wightmanbeker (dames) na de eerste dag met 2-0 de leiding. Martina Navratilova, die haar debuut maakte, versloeg Sue Barker met 6-2, 6-0.

Tiende remise in damtweekamp

DEVENTER — Halverwege de uit 20 partijen bestaande dam-tweekamp om de wereldtitel tussen titelverdediger Janes van der Wal en uitdager Harm Wiersma, is de stand nog steeds gelijk: 10-10. Ook de tiende partij, waarin Wiersma de witte schijven hanteerde, eindigde, na de 33ste zet op voorstel van Wiersma, in een puntendeling.

Beide spelers deelden ook de speeldtijd van bijna drie en een half uur in vrijwel gelijke delen.

Maar dat, ondanks dit evenwichtig, ook de partij gekarakteriseerd zou zijn, doet met name de wereldkampioen geweld aan.

Hij werd in de openingsfase verrast door het systeem waarvoor zijn in tweekampen meer ervaren tegenstander koos en moest het -alle voorbereidingen met secondant Hans Jansen ten spijtachter het bord helemaal alleen uitzoeken.

In tegenstelling tot de voorgaande duels koste de opening van Van der Wal dan ook nogal wat bedenktijd, terwijl het publiek genoot van de onorthodoxe stelling op het bord. Zelfs commentator Ton Sijbrands noemde het een ongebruikelijk systeem, dat overigens voor wit zeer dubieuze kanten bevatte.

De negentiende zet van Van der Wal riep echter ook de nodige vraagtekens op. En later bij de analyse voor het publiek liet de wereldkampioen zonder schroom weten, dat hij het vervolg wat flauw heeft gespeeld.

Pa di dos bia ku skor konvinsente

Janwe a derota Albert Schweitzer den agedres

WILLEMSTAD — Djahuebs ultimo a tuma luga na Albert Schweitzer School en tan esperá enkuentro di agedres entre e skol ariba menshona i e Klup di Agedres Janwe. Un total di dies enkuentro a keda selebra, ku Klup Jane saliendo un biaha mas vensedo riba Albert Schweitzer ku un puntuashon final di 9-1. Klup di agedres Janwe a presenta den bon forma pa e interkambio aki ku representashon di hungadonan for di e grupo di damas, B i grupo C. E hungadonan di Janwe kende mas a sobresali den e interkambio aki tabata Sonali Cardoze, Geert van der Ploeg i e hoben Fowler.

Prinsipalmnete e hobensita, Sonali Cardoze, kende ta priminti hopi pa futuro a efektua un tremendo partido ku a laga su entrenador Alvin Smith kompletamente satisfecho. Cardoze a sali komo ganado for di su enkuentro despues di un "ofrenda" pa asina e logra pone su oponente "hake mate".

Mónique Blume, konsidera un dje miho hungadonan femenino di Janwe, den e interkambio aki a sali bou di e bandera di su skol Albert Schweitzer. Geert van der Ploeg respresentando Janwe, tabata e kontrinkante di Blume i a logra domina su kolega di klup pa unotro triunfo pa Janwe.

E hoben Fowler tambe tabatin un aktuashon meritorio saliendo kontra e hoben De Jong, kende ta un hungado hopi talentoso. Finalmente tabata Fowler kende a bai kas kontentu ku un viktoria.

Proksimamente sentro di bario Janwe lo ta esenario pa e retorno dje interkambio aki ku ta priminti di bira aun mas interesante ku e prome. Kontinuando ku su aktividat nan klup Janwe ta organisa e torneo di agedres "El Paraiso". E torneo aki manera tur aña lo tin varios premio disponibel i e lo tuma luga sea riba e fechanan tentativo di 19 of 26 di november. Relashona ku esaki klup di Agedres Janwe ta yama su miembronan pa entrenamentu obligatorio mayan djasabra i tambe ta anunsia ku esnan interesa por pasa entre 9'or i 12'or i inskribi nan mes erka señor Alvin Smith.

Basketbal om Antilliaanse titel

ORANJESTAD — Vrijdag en zaterdag is op Aruba de kampioenstrijd basketbal tussen teams van Aruba en Curaçao. Curaçao wordt vertegenwoordigd door de heren kampioen Sithoc, terwijl bij de dames Nightingales de Curaçaose kleuren zal verdedigen. Voor Aruba spelen de dames van RCA/Marlboro en voor de heren kampioen Concord Hotel.

De kampioenen moeten te voorschijn komen uit de vijf beste ontmoetingen, waarvan de eerste twee dit weekeind op Aruba in de sporthal te Santa Cruz en de drie overige wedstrijden volgend weekeind op Curaçao zijn.

Oostduitser als spion in VS gepakt

WASHINGTON — De Amerikaanse Federale recherche FBI heeft een Oostduitse natuurkundige gearresteerd die probeerde van een burger geheime documenten te krijgen. Deze burger is werkzaam bij de Amerikaanse marine. Het gaat om stukken met gegevens van militaire technologie. De 44-jarige Alfred Zehe werd in Boston opgepakt, waar hij een wetenschappelijke conferentie bijwoonde. De FBI volgde Zehe al twee jaar.

AMERICA LATINA

SANTIAGO — Twee, tegenover Chili steeds gematigde Amerikaanse functionarissen, brachten een bezoek aan Chili, kennelijk in de hoop een bijdrage te kunnen leveren aan de versnelde terugkeer van de democratie in dit land. Het ging om Motley en Berwinski. Hun bezoek viel samen met een uitlating van het State Department in Washington, waarin het af breken van de dialoog in Chili tussen de regering en de politieke partijen over de terugkeer naar de democratie wordt betreurd. Minister van Buitenlandse Zaken Miguel Schweitzer, wilde niet zover gaan dat hij deze uitlating bekritiseerde, maar het moest hem wel van het hart dat dit toch wel dichtbij inmenging in de binnenlandse zaken van een ander land ligt. De regering van president Ronald Reagan heeft zich tegenover Chili altijd soepeler opgesteld dan zijn voorganger Jimmy Carter. Het is daarom verbazingwekkend dat er kritische geluiden uit Washington komen.

BUENOS AIRES — De Radicale partij van gekozen president Raul Alfonsin voert op het ogenblik overleg met kleinere partijencombinaties, kennelijk om een mogelijkheid te vinden zodat de eventuele controle door de Peronisten over de senaat wordt geneutraliseerd. De Radicalen hebben namelijk wel in het congres een meerderheid behaald maar in de senaat is dit nog niet zeker. De leden daarvan worden indirect gekozen en wel door de provinciale staten. De Peronisten hebben de meerderheid van de provinciale gouverneurszetels veroverd. Vandaar de vrees van de Radikalen dat men de boot gaat missen in de senaat. De meerderheid van de Peronisten in de senaat zou hen een stevig wapen in handen geven om voor hun medewerking met de Radikalen hoge eisen te stellen, welke niet evenredig zijn aan hun omvang sedert de laatste verkiezingen.

***

BOGOTA — ... Grenada is een ... voor de poging ... tadora-groep ... reiken in Midden-Amerika ... stelde de Colombiaanse ... van Buitenlandse Zaken ... go Lloreda Caicedo ... crisis op Grenada ... band heeft met ... roep, is het toch ... wat er gebeurt ... bekken zijn ... sfeer waarin de ... en van de Contadora ... Midden-Amerika ... gevoerd. Sonder ... werden ook ... vernomen.

OPENBARE AANBESTEDING

Bouw Containerhaven Curacao

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend de aanbesteding van het projektonderdeel:

Bestek D.O.W. 83-03 bouwkundig
De bouw van de Containerhavengebouwen.

WERKOMSCHRIJVING
De uit te voeren werken bestaan in hoofdzaak uit de bouw van een kantoorgebouw, een personeelsgebouw, een garage/magazijn, een poortgebouw en een havengebouw, alsmede het verrichten van bijkomende werkzaamheden zoals het bouwrijp maken, leggen van leidingen, plaatsen van ... afscheidingen en aanleggen van verhardingen.

INLICHTINGEN
Inlichtingen zullen worden verstrekt in het kantoor van de Dienst van Openbare Werken Curacao op vrijdag 25 november 1983 om 09.00 a.m.

NOTA VAN INLICHTINGEN
De nota's van Inlichtingen en Wijzigingen liggen vanaf 2 december 1983 ter inzage op het kantoor van de Dienst van Openbare Werken Curaçao.
Aan de kopers van een bestek zal de daarop betrekking hebbende nota worden toegezonden.

INSCHRIJVING EN AANBESTEDING
De inschrijving dient, in gesloten enveloppe waarop duidelijk het besteknummer is vermeld, te worden gedeponeerd in een daarvoor bestemde en als zodanig aangeduide bus op het Bestuurskantoor, Concordiastraat 24, Willemstad, tot uiterlijk op **WOENSDAG 14 december 1983 om 10.00 uur a.m.**, wanneer de opening der inschrijvingen zal plaatsvinden.

BESTEKKEN
De bestekken en de daarbij behorende bescheiden zijn vanaf heden bij de Dienst van Openbare Werken Curaçao te verkrijgen na betaling van Naf.350,— per bestek.

Namens het Bestuurscollege voornoemd,
Het Hoofd van de Dienst van Openbare Werken,

A. Th. de Jongh, M.C.E.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao roept sollicitanten op voor de funktie van

LOSSE INVALLER / INVALSTER

bij de Openbare Basisscholen en scholen voor Speciaal onderwijs.

Eisen: In het bezit zijn van de akte Bevoegd Onderwijzer of Volledig Bevoegd Onderwijzer en het papiaments beheersen. Enkele jaren ervaring strekt tot aanbeveling.
Sollicitaties met opgave van bevoegdheden, staat van dienst, referenties en persoonlijke gegevens zo spoedig mogelijk te richten aan de Dienst Onderwijs en Kultuur, Schouwburgweg z/n, alhier.

Het Hoofd van de Dienst
Onderwijs en Kultuur,
F.E. Rozendaal

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST eilandsgeneeskunden
november 1983 van 08.00 uur t/m 7 november 1983 om 06.00 uur:
1ste- en 2de distrikt Oost: dokter P.Olie, Centro Medico Marie Pampoen, tel.: 88644, 616265; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 8164.

november 1983 van 18.00 uur t/m 7 november 1983 om 06.00 uur:
1ste- en 2de distrikt West: dokter M. van der Burgh, spreekkamer Cas Chikito, tel.: 80680; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 80668.
3de distrikt Bandabao: dokter B.Schelvis, spreekkamer Barber, tel.: 641658, 41605; spreekuren: 10.00-12.00/16.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641658, 41605.

***

NACHTDIENST eilandsgeneeskundige m.b. het derde distrikt gelieve tel.: 641658 te bellen en dan het antwoordapparaat af te luisteren (dit geldt uitsluitend voor gouvernementspatiënten van Bandabao).

***

HET GELE KRUIS (wijkverpleging): kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; de wacht heeft zuster Tromsbela, tel.: 671118 en zuster Kwidama, tel.: 78089.

***

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

SLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst(
Otrobanda: Curaçao, tel.: 23575; Punda: Bolivar, tel.: 613929.

***

VERLOF BEGRAFENIS
5 november: F.H.Colinet, Kaya Kokolishi 97.
6 november: R.M.E.Penso, Pallastraat 7.

***

DIVERSEN
THEATER DE TEMPEL: 20.30 uur concert - pianiste Judith Felton.

***

ZATERDAG
DIVERSEN
COMMODORE USERS GROUP N.A.: 14.00 uur clubijeenkomst - Saliña 129.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13):
Afd. Volwassenen: dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consciëntiesteeg, Plaza Brion):
Maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09,00-12.00 uur.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26388): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blanco).

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: bezoekuren 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

FUNDASHON PA KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel.: 611733): openingstijden van 08.30-12.00/14.00-17.00 uur.

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond om 20.00 uur bridgen - Huize Scherpenheuvel.

SCHOOLADVIESDIENST: elke woensdag van 14.00-16.00 uur is er vrij spreekuur.

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m van 08.00-16.30 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m vrijdag van 09.30-12.30/15.00-18.00 uur en iedere laatste zondag van de maand van 10.00-18.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en Landhuis Brievengat).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

BIOSCOOP
GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Superman III* (avonturenfilm, Engels, alle leeft., *f*.5,-); 24.00 uur *Concrete Jungle* (actiefilm, Engels, 18 jaar, *f*.5,-).

***

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 Harvey Cartoons; 17.00 Prinses Juliana in 70 bewogen jaren; 18.45 Telenovela: Ronda de Piedra; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Festival Folkloriko; 21.00 Magnum P.I.; 22.00 Show di Job; 23.00 Tempo pa Dios; 23.15 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Star Blazers; 17.00 Telefiesta; 18.00 CHIPS; 18.30 The Muppet show; 19.00 Muhé Informá; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Rikesa Universal; 22.30 Carter County; 23.00 Sluiting.

WILLEMSTAD — Met een rood, wit en blauwe rand voorzien, is verschenen de proclamatie van de Antilliaanse gouverneur R.A.Römer, waarbij deze meedeelt dat hij bij Koninklijk Besluit van 5 oktober is benoemd in deze functie en ook meedeelt dat hij in een zitting van de Staten op 24 oktober zijn ambt zou aanvaarden.

Gelukwens BC voor Dakota

ORANJESTAD — Sportgedeputeerde Remy Zaandam heeft een gelukwens-telegram gezonden aan de voorzitter van het bestuur van Dakota/Budweiser met het behalen van het Arubaanse voetbalkampioenschap. De gedeputeerde hoopt dat dit kampioenschap een voorbeeld moge zijn voor alle sporten op Aruba.

Kerstconcert

SAN NICOLAS — Task Force San Nicolas zal ook dit jaar een Kerstconcert organiseren en wel op vrijdag 23 december 's avonds om acht uur. In verband hiermee worden koren die hieraan willen deelnemen, verzocht contact te willen opnemen met Earon Mathew (tel.: 26625), Matty Vrolijk (tel.: 45720) of Kelvin Augustin (tel.: 27446).

De Amigoe stelt prijs op authentieke "ingezonden stukken" en heeft er totaal geen behoefte aan die zijdens de redactie te fingeren.

U TREFT HET MET ZO'N KRANT!

BONN — Turkse oud-politici, die voor het grootste deel in ballingschap leven, hebben een oproep gedaan aan de Turkse bevolking niet mee te doen aan de komende verkiezingen. Zij menen dat een grootscheepse boycot het leger misschien nog aan het denken kan zetten en minstens kan duidelijk maken aan de buitenwereld, dat Turkije van een democratie volgens militaire opvattingen niet gediend is. Het leger heeft dergelijke stringente bepalingen opgesteld rond deze verkiezingen, dat deze namelijk inderdaad geen eerlijk beeld kunnen geven van wat er onder de Turkse bevolking leeft.

*****

14 Aanrijdingen in het verkeer

WILLEMSTAD— In het donderdagverkeer raakte slechts één persoon gewond. In totaal waren er veertien aanrijdingen met gezamenlijke materiële schade van 19.600 gulden.

De aanrijding met meeste materiële schade was op de Pawnisweg. Daar botste omstreeks half drie 's ochtends een 22-jarige man met zijn auto tegen een andere auto, daarna tegen een lichtmast, een ondersteuningsmast en het hek van een woning aan. De jongeman was niet in het bezit van een rijbewijs.

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

MOOI BANKSTEL en vloerkleed i.z.g.s. Te bezichtigen: Snipweg 57, tel.: 79422 na 4 uur.

RENAULT 5TS, Le Car, i.z.g.s., Osagaweg 1, Groot Kwartier, na 5 uur.

1 MINOLTA all weather camera z.g.a.n., ƒ.150,-; 1 Praktika super TL camera (defect), ƒ.25,-; 1 Exakta VX-500 camera (defect), ƒ.15,-; 2 stoelen (manou met leer), per stuk ƒ.25,-, tel.: 83588, Redaweg 54.

SUBARU 1982, mod.: GLF 1800cc, kleur: donkerrood, full equipped, i.z.g.a.n., vraagprijs ƒ.13.000,-, tel.: 82375. Adres: Parallelweg 42, J.D.

WEGENS VERTREK: 1 stereoset merk Sharp; 1 video-recorder + tv; 1 ijskast; 1 set macwheels (Chevrolet) + banden; 1 VW Buggy, tel.: 79439.

WEGENS OVERCOMPLEET: Ford Mustang II, automatic, airco, power-steering, -brake, V-8, i.z.g.st., bouwjaar 1979, vraagprijs NAƒ.7.400,-. Inl.: tel.: 55537.

WEGENS VERTREK: gedeeltelijke inboedel w.o. meubels; bedden; koelkast met groot vriesvak, stoof; kinderspeelgoed; plafondfan; stalen bureau; airco; Storchemühle autozitje/wandelwagen; zwart/wit tv; rotan porchset; piano; Peugeot 504 (1975), Groot Davelaarweg 18, tel.: 36755.

HUISRAAD: zithoek bestaande uit 6 losse elementen ƒ.480,-; National airco (2 jr.), 9.000 BTU ƒ.675,-; Philips stove ƒ.390,-; AEG wasmachine ƒ.75,-; stalen bureau ƒ.360,-; vurenhouten stapelbed ƒ.480,-; radio Shack pocket computer met printer/cassette-interface ƒ.250,-; grenen eethoek met 6 stoelen, z.g.a.n., ƒ.890,-; blankhouten 2 pers.bed met nachtkastjes en prima matrassen, 180x200 cm, ƒ.685,-; Teac cassette-deck, tuner versterker, 2 Sansui boxen en stereomeubel ƒ.725,-; 2 zitskinderlessenaar ƒ.25,-; houten bed, 80x190 cm, ƒ.80,-, Prof. Kernkampweg 17 na 18.00 uur en in het weekeinde van 10.00-16.00 uur, tel.: 36398.

RENAULT 14 LS 1980, ƒ.5.400; beukenzithoek ƒ.1.100,-; 2 hang/legkasten, wit, à ƒ.115,-, tel.: 675543.

AUTO HONDA Accord 1978, den bon condishon, preis ƒ.4.800,-, tel.: 89915, Kaya Pieda Presioso 46.

KRUISING POEDEL en Pekinees, bruin en zwart, 7 wk., mannetje ƒ.300,-, vrouwtje ƒ.200,-, Tinweg 28, tel.: 615814.

LIFTBACK PONY, bouwjaar 1981, ƒ.3.750,-; Philips koelkast ƒ.650,-; cassette-deck autoreverse Akai, versterker Akai, draaitafel Sony, Bose-boxen, tezamen ƒ.1.150,-; Singer naaimachine ƒ.425,-; grote Winkler Prins encyclopedie ƒ.1.500,-; typemachine ƒ.55,-, tel.: 674446.

PORCH SALE: Datsun Sunny GL 1980 ƒ.7.500,-; porchset wit ƒ.250,-; 3 witte tafels, p.st. ƒ.30,-; 4 witte houten stoelen p.st. ƒ.10,-, 1 bruine klapstoel ƒ.15,-; wit porcelein servies ƒ.160,-; 1 bruin ribcord bedbank ƒ.75,-; 1 herenkostuum mt. 46 ƒ.125,-; 1 voetbalspel ƒ.25,-; gordijnen; kinderboeken; speelgoed; meisjeskleding ±8 jr. en ±11 jr.; sierspulletjes; mooie planten in potten enz. Zaterdag 5 november van 14.00-17.00uur: Abrahamsz 85, tel.: 671999.

SEIBOR DI mahòk ƒ.1.000,-, tel.: 55438 despues di 7'or.

INBOEDEL, Mexicoweg 15, tel.: 80440.

PLATENSPELER TECHNICS, full automatic, nieuw; reiswieg/wandelwagen; airco's, kasten; eenpersoonsbedden; wastafelkast, tel.: 673323.

RENAULT R-4, bj. '77 (bestelwagen), tel.: 614746.

4 STERREN PHILIPS upright freezer, 140 liter inhoud, ƒ.500,-, tel.: 671684.

SURFPLANKEN: 1° type: Windglider: plank in prima staat, 2 nieuwe zeilen, NAƒ.700,-; 2° type: Dufour: plank in goede staat, 1 all round zeil, NAƒ.550,-, tel.: 24242 Marleen Huyghe, tel.: 89791: Peer Reyns.

PICK-UP DATSUN 1983. Inlichtingen: tel.: 80509 tussen 6.00 en 8.00 uur.

THYS 345, all-round gun board, alles erop en eraan, ƒ.750,-; SSC 26, met Gaastra-wedstrijdzeil en alu-mast, ƒ.1.050,-; diverse surfzeilen, Brakkeput Abao 88, tel.: 671440.

SUNFISH COMPLEET met wielenset ƒ.1.150,-, Brakkeput Abao 88, tel.: 671440.

CELICA 1981, wit, airco, cassette, radio FM, macwheel, tel.: 36516, Carawaraweg 67.

NATIONAL AIRCO, 8.000 BTU, ƒ.200,-; autostoeltje ƒ.50,-; wandelwagen mt parasol ƒ.30,-; babydrijfstoeltje ƒ.10,-, Architectenweg 43.

WEGENS VERTREK: z.g.a.n. Luxe Subaru SRX 1600, 1980, airco, stereo etc., prijs ƒ.6.450,-, tel.: 89752.

UN TERENO Propio na Coloradoweg 13. Pa mas informacion: Grinoli 13.

WEGENS VERTREK: Toyota Corolla 1982, deluxe Coupé met airco en radio, km. 17.800, NAƒ.8.500,-, tel.: 53040.

STEREO-SET ƒ.800,-; buro ƒ.500,-; ledikant + matras ƒ.12 00,-; bijzettafels ƒ.100,-; vloerkleed ƒ.150,-; 3-deurs hang/legkast ƒ.225,-; diverse Europese meubel, tel.: 80446 (kantooruren).

SUZUKI JEEP 1979, ƒ.3.500,-, tel.: 80446 (kantooruren).

CHEVROLET MONZA '79, geel, full equip., tel.: 77808.

WINDSURFER + 2 zeilen ƒ.500,-; Chevrolet Impala ƒ.4.500,-; Peugeot toerfiets, 10 versn., ƒ.450,-, tel.: 84130.

LADA, bouwjaar 1980, prijs ƒ.3.400,-. Inlichtingen: tel.: 37186, Saturnusstraat 48.

MITSUBISHI COLT 1983, z.g.a. nieuw, prijs ƒ.7.500,-, tel.: 648462.

1 BANKSTEL, Uranusstraat 18.

WEGENS OVERCOMPLEET: oak table; oak and rush stools; bicycle; wash stand; bowl + pitcher macrame; barrels for planters; bunkbed, Julianalaan 1, Emmastad.

VOLKSWAGEN GOLF (Duits) 1977, in goede staat, tel.: 675812 na 5 uur.

PORCH SALE: 2 porchsets ƒ.500,- en ƒ.400,-; bankstel ƒ.750,-; Perzisch tapijt en wit wollen kleed ƒ.200,- en ƒ.300,-; hang/legkasten ƒ.200,-p.st.; legkast ƒ.300,-; eik. ladenkastje ƒ.250,-; boekenrekken ƒ.250,- en ƒ.75,-; bureau ƒ.400,-; kleuren tv + antenne ƒ.500,-; 2 pers.bed (boxspring) + nachtkastjes en achterwand ƒ.850,-; naaimachine ƒ.300,-; ijskast (220 Volt) ƒ.850,-; gasfornuis ƒ.150,-; postzegelverzameling; div. huish. art.; speelgoed; stoelen; tafels; kleding enz., Kaya Naiguata 16, Matancia, zaterdag van 10.00-16.00 uur.

2 DACOR REGULATORS met gecombineerde druk en dieptemeters; Ikelite onderwaterflitser, tel.: 673496.

TRS 80 Microcomputer, 16K, Level II ƒ.750,-; manou 3-zitsbank ƒ.750,-, tel.: 673442.

WEGENS VERTREK: Lada Niva (okt. 1980), in zeer goede staat, tel.: 83109.

KINDERWAGEN, tel.: 84025. TE KOOP GEVRAAGD: kinderstoel.

INBOEDEL: buro; stoelen; zitbank; ijskast; stoof; boekenkast; slaapkamerkast etc., tel.: 80446, Kaya Hematita 31, Cabo Verde/Esperanza.

EEN MODERNE 6-delige eethoek in een goede prijs, tel.: 37391. Adres: Seroe Loraweg 104.

WEGENS SPOEDIG vertrek: complete inboedel, alles 1 jaar oud tevens complete baby-uitzet voor tweeling waaronder commode; wiegjes; ledikantjes; autostoeltjes etc. Alles tegen redelijke prijzen. Voor inlichtingen: tel.: 36953, Cybelestraat 1 (zijstraat Saturnusstraat).

KISTEN; kasten; tafels; stoelen; bedden; bureaux; grasmachines; poppewagen, tel.: 36685.

IJSKAST EN stoof voor NAƒ.300,-. Inlichtingen: tel.: 612699 na 18.00 uur.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

BABYCOMMODE; babyhang/legkast, liefst wit, tel.: 615305.

STEVIGE HOUTEN kinderstoel, tel.: 83588.

AUTO MERK Toyota Cressida of Crown, bouwjaar 1981/1983, prijs afhankelijk van bouwjaar en staat maximaal ƒ.10.000,-. Aanbiedingen: tel.: 43519.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

HUIS COMPLEET gemeubileerd te Julianadorp: zaal annex eetzaal, 4 slaapkamers, 2 badkamers, keuken, vooren ruime overdekte achter- en zijporch, ƒ.1.400,-p/m. Contract 1 jaar of langer, tel.: 82117.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

HUIS AD. ƒ.400,-/ƒ.500,- per maand, 1/2 jaar vooruitbetaling, tel.: 615305.

STANDS MET afdak voor cultuur doeleinde. Aanbiedingen: tel.: 24516.

DIVERSEN CURACAO

OPPASHUIS GEZOCHT van 1 december tot eind januari, tel.: 78496.

OPPASHUIS GEZOCHT voor echtpaar zonder kinderen, periode 11 nov.-15 jan., tel.: 81025, 673442.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

RIANT WOONHUIS te Ponton: 4 slaapkamers, 2 badkamers, garage en mooie tuin. Inlichtingen: tel.: 24728.

4 TIRES COMPLEET size 13 met macriem, Janzstraat 1.

PORCH SALE Saturday 5 nov. 2-6 pm: cosmetics; jewelry; sourvenirs; parfums, Julianastraat 8, tel.: 21447.

EIGENDOMSTERREIN 12.310 m2, prijs ƒ.7,50 per m2, gelegen te Turibana. Inl.: tel.: 27759.

LADENKASTJE (wit) + verscheidene witte kastjes; 2 kastjes voor boeken en grammofoonplaten; 3 porchstoelen; schemerlampen; planten; babybad op standaard; Kerstartikelen; kleedjes + bedspreien; fan. Zaterdag van 9-12 uur: Wiliamsstraat 6.

MERCURY MARQUIS '81, 14.000 ml., 4-doors, ƒ.14.500,-, financing possible; refrigerator Whirlpool, 3-doors, almond, one year; Swedish wood bunk bed, Boegoeroei 20, tel.: 27821.

3-ZITS LEREN bank; stoelen; tafels; bedden e.a., Caobastraat 1, Ponton.

LADA 1980, vraagprijs ƒ.3.500,-, Ponton 66, tel.: 21529, Erwin Hintz.

1980 OLDSMOBILE CUTLAS, 2-drs.; sofa + chairs; lamptables and lamps; washer and dryer; dishwasher; airconditioner; dining room table; 8 chairs; buffet and China cabinet; desks; small electric appliances; rug 12x22; ironingboard; hedge trimmer and cord; ladder. Phone: 9-3174, Mrs. Campbell, Bung. 83, Seroe Colorado.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEMEUBILEERD HUIS: 3 slaapkamers, 2 badkamers, Vondellaan. Informatie: tel.: 09-25629 tussen 6-8.

GEMEUBILEERDE tweeslaapkamerwoning, rustige buurt, Oranjestad. Voor inl. tel.: 26352.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

KANTOORRUIMTE IN Oranjestad of omgeving. Liefst een omgebouwde of om te bouwen woonhuis. Voor aanbod: tel.: 25108.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

HUISHOUDELIJK hulp gevraagd, 5 ochtenden per week. Inl.: mevr. Maduro, Celciusstraat 15, tel.: 24083.

WORLD IN A NUTSHELL

[ST.] GEORGE'S, GRENADA [— Go]vernor-General Paul Scoon [said h]e will name a non-political [transi]tional government for the [embatt]led island nation by early [next] week, and added that electi[ons] might not be held for a year. [Am]erican troops prepared to [star]t a week after the US-led [invas]ion, sixteen Libyans, inclu[ding f]our diplomats, left for Lon[don o]n a US military plane. Pre[parat]ions continued for the eva[cuat]ion of 49 Soviet citizens and [mem]bers of the Cuban diploma[tic m]ission.

[GE]NEVA, SWITZERLAND [— L]ebanese leaders avoided a [sho]wdown over the Israeli [with]drawal pact by asking Pre[siden]t Amin Gemayel to launch [a ne]w diplomatic effort to remo[ve Isr]aeli and foreign forces from [Leba]non. Delegates to the Leba[nese] Reconciliation Conference announced agreement on a resolution asking Gemayel to continue efforts "internally and on international levels" to assure "total and absolute sovereignty of Lebanon on all its territories". Gemayel is expected to leave Geneva Friday.

BEIRUT, LEBANON — Despite increased security at the US Marine base here, Marine Commander Colonel Timothy Geraghty fears the US peacekeeping contingent will remain a terrorist target. "We expect more attacks", he said. "These are determined people". US marine have constructed a heavily fortified maze to deter car bombs like the one that killed at least 230 US troops Oct. 23.

MANILA, PHILIPPINES — The Philippine government turned over the body of the man it says shot former Senator Benigno Aquino to his mother after she was forced to identify his 10-week-old cadaver before a blaze of television lights in a crowded military morgue. Mrs. Galman appeared before the first hearing of a new commission probing the assassination of President Ferdinand E. Marcos' chief political rival.

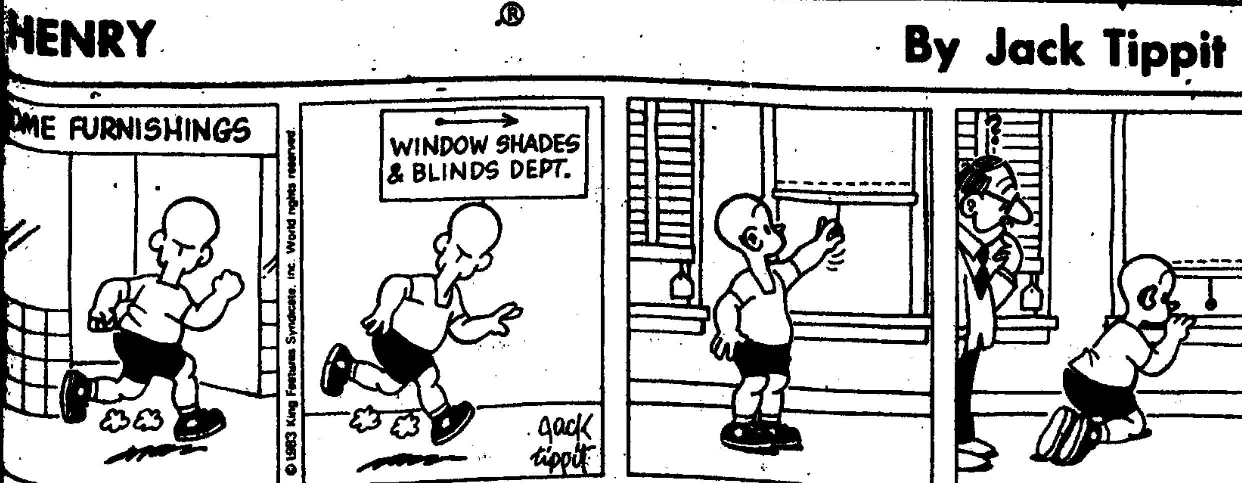
LONDON — Foreign Secretary Sir Geoffrey Howe said that Britain favors suggestions to send a British Commonwealth force to provide interim security and policing on the Caribbean island as American troops leave. Howe also said during a foreign policy debate in Parliament that Britain thought the Commonwealth could help arrange elections for Grenada.

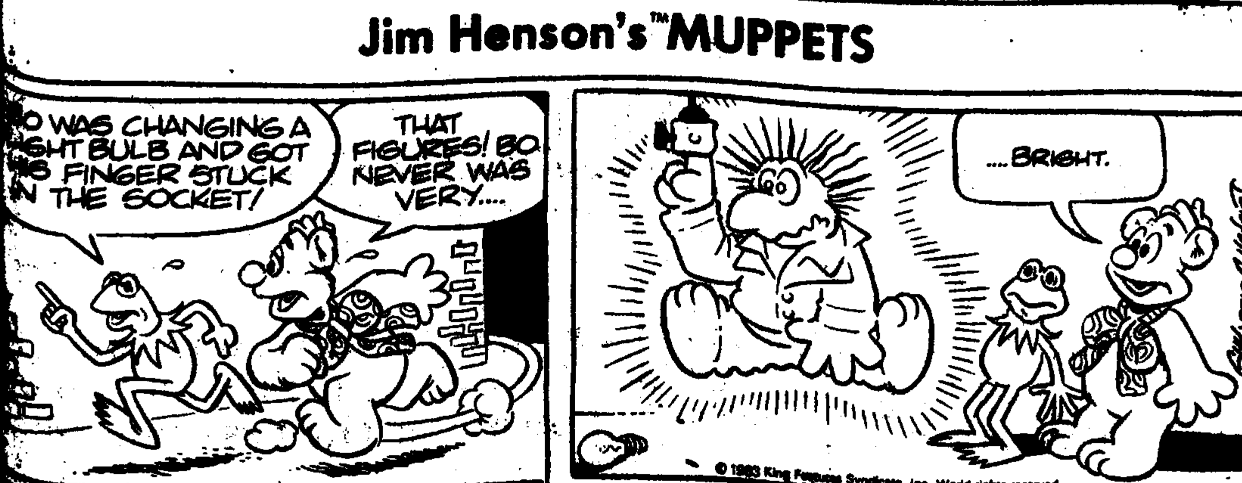
JOHANNESBURG, SOUTH AFRICA — Minority whites voted by a 2-to-1 margin for a new constitution bringing Asians and mixed-race people into Parliament. It was the government's first cautious step away from exclusive white rule in 35 years. Results showed a record turnout of more than 2 million whites — 76 percent of the electorate — gave an unexpectedly heavy majority in Wednesday's referendum on a new constitution to Prime Minister P.W.Botha's National Party.

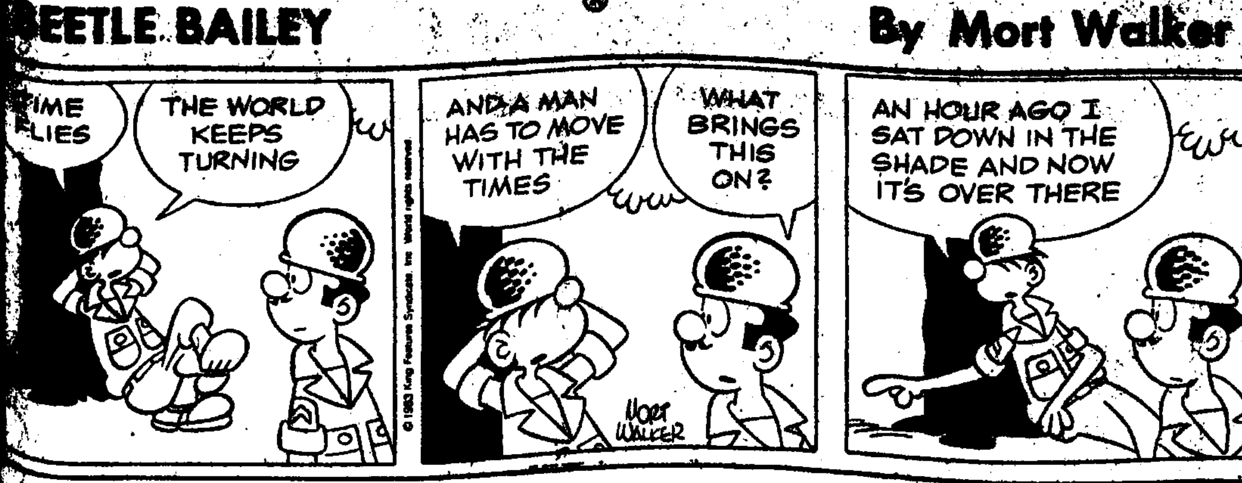
WASHINGTON — President Ronald Reagan's allies in the US Senate approved continued CIA support for rebels battling the leftist Sandinista government in Nicaragua. Approval for the 19 million dollars sets up tough negotiations within a House-Senate conference committee over whether the United States should back an estimated 15,000 guerrillas supported by the Reagan Administration.

NICOSIA, CYPRUS — Iranian forces launched a new offensive in an attempt to capture the Iraqi border town of Penjwin, according to war communiques issued by both sides. The official Iranian news agency, IRNA, said the offensive, launched along the 100-kilometer (60 mi-le) [illegible] third stage of the so-called "Val Fajr-4" operation which began on Oct. 20 in the same region.

English Companion

Namens de families: H.W. Braam-Vega
H.W. Braam jr.-Ferreira
Karel, Rosemary, Desirée, Edward, Sharine en Jolanda Braam.

maken wij het overlijden bekend van

Mevr. Rosa Martijn

De begrafenis zal plaatsvinden op maandag a.s. om 5 uur vertrekkende vanuit de rouwkamer van het St. Elisabeth Hospitaal naar de Rooms katholieke begraafplaats te Janwé.

Er zal een mis worden opgedragen in de kerk van Janwé.

Verzoeke geen rouwbeklag aan huis.

Mensen

Op het Centraal Station in Amsterdam heeft de politie gisteravond een 33-jarige WEST - DUITSER gearresteerd, die een bier - brouwerij in West - Duitsland vijf miljoen mark heeft willen afpersen. Vanuit Nederland belde de boosdoener naar zijn geboorte - land en deelde een grote brouwerij mee, dat ze de vijf miljoen zondag op het Centraal Station in Amsterdam moest afgeven. Toen het geld niet kwam, belde hij begin deze week opnieuw en dreigde het bier van het bedrijf te vergiftigen, indien het geld hem gisteravond niet werd overhandigd. Een in burger - kleding gestoken rechercheur trok met een koffertje naar het Centraal Station, waarop de West - Duitser zich bij hem meldde, zoals was afgesproken. Terwijl de rechercheur zich in opdracht van de West - Duitser snel uit de voeten maakte, verschenen andere burger-agenten en arresteerden de Duitser.

*****

Twee jonge Russen, die wat rommelden tussen de ruines van een afgebroken huis, vonden een baksteen, die uit hun handen viel. Groot was hun verbazing, want er rolden een enorm aantal zilveren juwelen en munten uit te voorschijn. De jongens zijn op slag rijk geworden, want de Russische wet is op dit punt (ook al) niet socialistisch. Die bepaalt namelijk, dat in een dergelijk geval de vinder 25 procent van de waarde van zijn vondst mag [illegible]

*****

De Britse MANNEQUIN Sharon Bilton, die volgens boze tongen vaker zonder dan met kleren rondtolt, heeft de waarschuwing van de politie in de wind geslagen. Die had haar gesommeerd het nummerbord van haar auto niet te manipuleren. Ze had namelijk het officiele nummer 395 EXY veranderd in 39 SEXY. Dat was een goede reclame, zei ze. Maar Sharon weigerde de aanmaning van de politie op te volgen en verscheen vandaag voor de rechter. Boete van 10 pond sterling (pakweg 26 gulden Antilliaans). De mannequin zei na de uitspraak, dat ze het nummer toch niet zou veranderen. "Het levert me klandizie op en de lage boete betaal ik daarom graag", zo luidde haar reactie.

*****

Het aannemen van steek - penningen is in de Sovjet - Unie bij wet verboden. Maar een onderzoek heeft uitgewezen, dat smeergeld - praktijken nog steeds doorgaan. Het meeste geld - onder - de - tafel nemen chauffeurs aan, die vooral van toeristen een extraatje verwachten voor bewezen diensten. Bijna de helft van het aantal personen, dat in de Sovjet - Unie nog steekpenningen int, is taxi - bestuurder, de rest is: winkel - personeel (13 procent), portiers en kelners (6 procent), en verpleegsters (3 procent).

*****

Jarenlang was de STRRAT - MUZIKANT in het West - Duitse Neurenberg een bekend figuur. Hij speelde zijn deuntjes en de langstrekkende mensen gooiden hem geld toe. Maar vandaag stierf hij. De eenzaam wonende man bleek een spaarbank - boekje te hebben met een tegoed van 5.000 gulden (Ant. crt.) en aan contanten 60.000 gulden in zijn woning verborgen te houden.

*****

LECH WALESA zal zijn Nobel - prijs voor de vrede niet persoonlijk in ontvangst nemen. Hij heeft ervan afgezien daar toestemming voor te vragen aan de Poolse autoriteiten, omdat die hem toch niet zou worden verleend. Walesa heeft gisteren bekend gemaakt, dat zijn vrouw Danuta en zijn 13-jarige zoon Bogdan de prijs voor hem in Oslo in ontvangst zullen nemen.

*****

[illegible], het maandblad van de Caribische Raad van kerken, is uit Barbados gezet. De uit Guyana afkomstige journalist werd op last van premier Tom Adams van Barbados het land uit gezet. Volgens Adams heeft Singh (die scherp was gekant tegen de door de VS - geleide invasie van Grenada) land en volk van Barbados beledigd met bepaalde commentaren op de invasie.

*****

De POLITIE van Los Angeles sloeg een goede slag. Handelend na een binnengekregen tip, viel ze een woning binnen en trof een complete drukkerij aan, die alleen geld produceerde. De politie zei, dat de bankbiljetten van "goede kwaliteit" waren. Er was voor vijf miljoen dollar aan geld gemaakt. Drie mannen werden gearresteerd. Geen enkel biljet had nog de weg naar buiten gevonden.

*****

Eveneens in Los Angeles reed een hardrijdende wagen door rood licht en ramde een uit tegengestelde richting komende politiewagen. De twee AGENTEN in de politie-auto waren op slag dood. In de consternatie wist de brokkenmakende chauffeur te ontkomen. De wagen, waarmee hij de aanrijding maakte, bleek te zijn gestolen. De politie acht het zeer onwaarschijnlijk de boosaard ooit te pakken te zullen krijgen.

*****

Het leek wel een moderne versie van de Ark van Noah. Ruim vierhonderd verschillende diersoorten stonden keurig in kooien opgesteld op het vliegveld van Grand Prairie in de Amerikaanse staat Texas. In feite betrof het een verscheping van dieren naar de Koreaanse hoofdstad Seoel. De beesten zullen in Korea in een natuur - reservaat worden vrijgelaten.

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	61 3/8	- 1/2	I.B.M.	128 7/8	- 2 3/4
Asa Ltd.	51 7/8	+ 1/4	I.T.T.	41 1/2	+ 1/8
Apple Comp.	22	- 1 1/2	K.L.M.	54 5/8	+ 1/2
Atl.Richfield	42 1/4	- 1	McDonalds	69 3/4	unch
Beatrice Fds.	31 1/4	- 3/8	National Can	26 3/4	- 1/8
Burroughs	48 5/8	unch	N.C.R.	129 1/4	- 1/2
Comsat	37 3/4	- 1 1/8	Owens Ill.	33 1/2	- 3/8
Coca Cola	53	+ 1/8	Pepsico	37 1/8	- 1/4
Disney	61 3/4	+ 1/4	Quacker Oats	59 3/4	- 1/4
Dome Mines	11 3/4	+ 3/8	Royal Dutch	43 1/2	+ 1/4
Dupont	50 3/8	- 1/2	Shell Oil	40 1/4	- 1
East.Kodak	66 3/4	- 1 1/8	Superior Oil	34 1/4	- 1/8
Ford	64 1/2	- 1 1/2	Union Pac.	53 7/8	- 1 1/8
Foster Wheeler	15	- 1/4	U.S. Steel	26 7/8	- 3/8
Genl.El.	51 7/8	- 1/2	West.El.	48 3/4	- 5/8
Genl.Motors	76 3/4	- 5/8	Xerox	47	+ 5/8
Dow Jones	1.227,13	- 10,17	Gold	383,00	- 0,10
Six months tsy bills		9,29%	Silver	8,80	- 0,02

AMSTERDAM

A.B.N.	342,00	Philips	42,60
Akzo	75,00	Robeco	316,50
Heineken	121,70	Rolinco	304,50
Kon.Olie	129,30	Unilever	231,50

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 4 NOVEMBER 1983 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.43	1.45	1.47
PND STERLING	2.59	2.645	2.705
NED GLD	59.19	59.91	60.71
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	82.10	82.82	83.62
FR FRANCS	20.77	21.87	22.57
DUITSE MARK	66.47	67.19	67.99
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.78	1.08	1.14

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 4 NOVEMBER 1983 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	97.95
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 96/90	108.44
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	104.07
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER [illegible]	106.81
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1985	100.00

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.5%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

WIN een deel van de 1,000,000

AAN SAV·A·CHEK ZEGELS PLUS HONDERDEN ANDERE PRIJZEN !

Deze week begint onze SAV-A-CHEK loterij ! Honderden winnaars ! Er zullen 8 trekkingen plaatsvinden; 7 wekelijkse trekkinngen en één voor de grote prijzen. Een totaal van 435 winnaars. Doe mee... Ook U kunt één van de gelukige winnaars zijn !

SAV·A·CHEK LOTERIJ

NAAST DE GROTE TREKKING ZIJN ER

420 wekelijkse prijzen !

elke week 6 winnaars in elke van de 10 deelnemende zaken. Dus... 60 winnaars elke week.

Hoofdprijs: Grote Trekking

SAV·A·CHEK zegels plus
2 ALM tickets
bestemming naar keuze
Ons vriendelijk kabine-personeel zorgt voor een plezeirige vliegreis. Met de luxe DC-9 Super 80 van de ALM reist U prettig en komfortabel.

ALM

2de prijs SAV·A·CHEK zegels

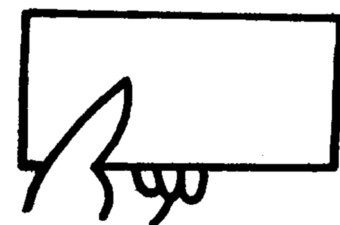
3de prijs SAV·A·CHEK zegels

4de prijs SAV·A·CHEK zegels

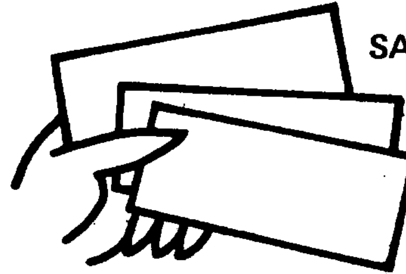
5de t/m 10de prijs SAV·A·CHEK zegels

11de t/m 15de prijs SAV·A·CHEK zegels

Dit is alles wat U moet doe

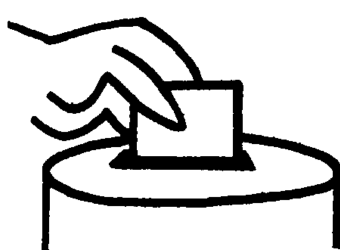
Doe uw inkopen bij een van Henderson supermarkets. U kri dan gratis SAV-A-CHEK zeg Plak deze zegels op SAV-A-CHEK formuli

Gebruik uw volgepla SAV-A-CHEK formulier bij van de deelnemende zak Er is nergens een limiet v het aantal v SAV-A-CHEK's die U k gebruik

U krijgt een lot voor elke v SAV-A-CHEK, die u gebrui Hoe meer SAV-A-CHEK's gebruikt, hoe meer kans U h om te winn

Vul Uw lot in en deposeer dit een van de SAV-A-CHEK bus die staan bij elk van de 10 d nemende zaken. De trekkin vinden elke week bij elk van deelnemende zaken pla

Denk er aan. Hoe meer U Uw inkopen doet bij Hender hoe meer volle SAV-A-CHEK's U krijgt. En hoe m SAV-A-CHEK's U heeft, hoe groter Uw besparingen en hoe meer kansen U heeft om te winn

Geen limiet ! Voor elke volle SAV·A·CHEK die U gebruikt bij een van deze zaken krijgt U een lot !

ETEN !
U kunt elke week winnen bij de
HENDERSON supermarkets

KADO'S
U kunt elke week winnen bij
CASA COHEN sears distributors

2 Vliegtickets
In de grote trekking einde van het jaar
ALM

Maaltijden
U kunt elke week winnen bij
McDONALD'S

Gereedschappen
U kunt elke week winnen bij
LATRA

VRIJDAG 4 NOVEMBER 1983
NAPA
AMIGOE — WEEKENDBIJLAGE

"Oud zijn is niet ziek zijn", zegt directrice Zuster Modesta van Huize Welgelegen zeer resoluut. "Vandaar dat ons verzorgingshuis nooit een strak medische inslag heeft gehad. Vanaf het prille begin was het beleid erop gericht om de bejaarde mens gelukkig te houden. Daar hebben wij altijd goed voor gewaakt".

In feite kon het ook niet anders. De zusters van Roosendaal, die door hun congregatie naar Curaçao werden gezonden, kwamen in de eerste plaats voor het opvoedingswerk voor de jeugd. Toen het Wit Gele Kruis in 1943 de congregatie verzocht om de bejaardenzorg op zich te nemen werd Huize Welgelegen met kunst en vliegwerk omgetoverd van meisjespensionaat tot bejaardenhuis. Wat nerveus en onwennig ontvingen de zusters de eerste nieuwe bewoners die aan hun zorgen werden toevertrouwd. en als zuster Modesta nu tevreden vertelt dat het ondanks alles heel mooi werk is geweest, lijkt het alweer lang geleden dat Huize Welgelegen bijna onoverkomelijke tegenspoed heeft gekend.

Van meisjes-internaat tot bejaardenhuis

Welgelegen viert 40 jarig bestaan

ZUSTER MODESTA

Wie het statige gebouw in de verte ziet liggen vraagt zich voorzichtig af of Welgelegen - onder de rook van de SHELL - wel gelukkig ligt. Toen de congregatie van de Zusters van Roosendaal in 1864 besloten dit tehuis te bouwen was er echter nog geen sprake van de vestiging van een olieraffinaderij.

Welgelegen was oorspronkelijk bestemd als meisjesinternaat. Aangezien de meeste pensionairs uit omringende landen kamen, kreeg het onderwijs op Welgelegen een internationaal en zelfs elitair karakter. Het Nederlands werd er nauwelijks gesproken. Spaans gold als voertaal terwijl ook aan het Frans en Engels veel aandacht werd besteed. Dit was voor de Nederlandse zusters geen enkel probleem. Velen waren in hun jonge jaren de missie ingezonden met de bedoeling om niet terug te keren naar hun vaderland. Bij aankomst hier op Curaçao leerden zij de landstaal en behaalden eventueel hun akte van onderwijs in het Spaans. Ook waren er verschillende zusters van Venezuela die les gaven op het pensionaat. De meeste leerlingen kwamen uit vooraanstaande families uit Venezuela, maar ook uit Colombia en Santo Domingo. Ook de weinige Curaçaosche leerlingen waren afkomstig van de beter gesitueerde families. Welgelegen heeft ook in het buitenland altijd een goede naam gehouden als meisjesinternaat. Maar vooral in het begin van deze eeuw leek het onderwijs dat daar gegeven werd zeer achterhaald voor die tijd.

De meisjes werden in feite opgeleid tot deftige salondames. Ze kregen talen, zang, muziek, handwerken, kortom een keurige algemene ontwikkeling maar geen bruikbaar diploma. En voor de minder bedeelde bevolking van Curaçao was de school nauwelijks toegankelijk.

Toen het pensionaat in de Tweede Wereldoorlog om veiligheidsredenen moest sluiten zag het er ook niet meer naar uit dat het in de toekomst op dezelfde voet kon doorgaan. Toch zou de eerste bejaarde pas in 1943 haar intrede doen bij de zusters van Welgelegen. In de tussenliggende jaren beleefde het tehuis op plantage Habaai een kort en merkwaardig intermezzo.

SCHUTTERS

De communicatie tussen Nederland en de Nederlandse Antillen was in de oorlogsjaren bijna geheel verbroken. Om toch voor een goede verdediging te kunnen zorgen bij dreigend gevaar, werd met behulp van de Koninklijke Marine het bataljon N.T.H. (Nederlandse Troepen Habaai) gevormd. En aangezien de pensionairs in de oorlog ijlings door hun oudere werden teruggehaald, konden de schutters van Habaai in het vrijgekomen tehuis terecht.

Zo marcheerden op 1 mei 1942 ongeveer 170 mannen hun nieuwe "kazerne" binnen. Zij nestelden zich comfortabel in het deftige meisjespensionaat met de 24 roze betegelde badkamers en overdekt zwembad. Deze situatie duurde echter maar korte tijd. Aangezien de organisatie van de krijgsmacht hier steeds meer onder Amerikaanse invloed kwam, werden er spoedig hier en daar veranderingen aangebacht.

Zo moesten de Nederlandse Troepen Habaai weer terug naar Suffisant. Commandant Seppen op Suffisant was ondertussen wel gewend aan de bijnaam "de Moeder Overste van Habaai".

BIRGEN DI ROSARIO

Gedurende de korte tijd dat de Nederlandse Troepen Habaai in Welgelegen vertoefden, hebben de zusters buiten de poort van het tehuis gewerkt in het onderwijs. Velen gaven les en bijles aan partikulieren om hun tijd op die manier nuttig te gebruiken. En toch begonnen de zusters weer op middelen te zinnen om zich in te zetten voor charitatieve doeleinden.

Ondertussen was gedurende de oorlogsjaren de vereniging "Wit Gele Kruis" opgericht. De Stichting Birgen di Rosario, die in februari 1943 was opgericht als onderafdeling van het Wit Gele Kruis, zou zich helemaal inzetten voor de bejaardenzorg. Dat was in die tijd ook erg hard nodig. Want behalve landhuis Zeelandia dat vlak vóór de oorlog was ingericht als bejaardenhuis was er nergens goede plaatsing mogelijk.

Zeelandia was echter niet bedoeld voor de armsten. Birgen di Rosario stelde aanvankelijk het landhuis Santa Catharina open voor bejaarden, maar dat huis bleek voor dat doel ongeschikt. Zo kwam het dat het Wit Gele Kruis tenslotte aanklopte bij de zusters van Welgelegen. Hun huis was immers kinderloos en ook de schutters waren weg. Het duurde niet lang voordat de knoop werd doorgehakt. Het was immers duidelijk dat hier in een zeer dringende behoefte moest worden voorzien.

Op 15 december kwam de eerste bejaarde uit Soto. De volgende dag kwamen nog 6 mensen die eerder in landhuis Catharina hadden gewoond. En met de bejaarden kwam het besef dat de spontane beslissing om het meisjesinternaat in een bejaardenhuis te veranderen véél verstrekkender was dan de zusters in hun enthousiasme voor mogelijk hadden gehouden.

IMPROVISATIE

De eerste 25 jaar waren het zwaarst ondanks de gezamenlijke inspanning van de stichting Birgen di Rosario en de congregatie van de zusters van Roosendaal. Om te beginnen was daar steeds het chronische tekort aan middelen om behoorlijk rond te kunnen komen. In de tijd dat Welgelegen een meisjespensionaat was brachten de welgestelde ouders van de pensionairs ruimschoots geld in het laatje. In die tijd was het zelfs zo dat inkomsten van het onderwijs aan rijken werden aangewend om kosteloos les te geven aan de armen. Maar de nieuwe bejaarde bewoners van het huis waren alles behalve welgesteld.

Het Wit Gele Kruis klopte aan bij de overheid, maar tot het jaar 1972 zou de overheidssubsidie nauwelijks voldoende zijn om de helft van de kosten van het bejaardenhuis te dekken. Het huis draaide voornamelijk op liefdewerk, geld van de congregatie en schenkingen uit de gemeenschap.

Door de geringe financiële middelen kon het huis slechts door veel improvisatie aan de nieuwe bewoners worden aangepast. Vroegere klaslokalen werden ingericht als slaapzalen op de benedenverdieping. Na een mislukte poging in 1968 om het huis uit te breiden en aan te passen is het na twee jaar gelukt om uit eigen middelen de noodzakelijkste veranderingen door te voeren. Er werd bijvoorbeeld een lift gebouwd zodat de vroegere slaapzalen van de meisjes konden worden omgebouwd tot één en tweepersoonskamertjes. Hierdoor werd het ook mogelijk om echtparen op te nemen.

Naast deze materiële problemen was ook de kwalitatieve omschakeling van het werk een hele klus. Onderwijs geven aan jongedames is nu eenmaal anders dan het dag en nacht verzorgen van (soms) hulpbehoevende bejaarden. Want alhoewel het huis in principe niet bedoeld was als verpleegtehuis kwam het nu eenmaal vaak voor dat de bewoners speciale hulp nodig hadden. Om enige ervaring op te doen in de ziekenzorg, gingen enkele zusters tijdelijk werken in het ziekenhuis. Toch was de zorg nooit echt op strakke medische leest geschoeid. Tot 1966 had Welgelegen zelfs nooit een verpleegkundige in dienst. Wijkzusters van het Wit Gele Kruis kwamen zieke bejaarden verzorgen en verplegen. En tot diep in de jaren 60 was er ook geen sprake van afgebakende werktijden en vrije dagen. Men moest gewoon altijd beschikbaar zijn. Dag en nacht, zeven dagen per week en tot 1972 praktisch onbetaald.

UITZICHTLOOS

Geen wonder dat deze omstandigheden uiteindelijk tot een echte krisis moesten leiden. Dat gebeurde dan ook in de tweede helft van de jaren vijftig. De Congregatie begon zich af te vragen of zij financieel wel verantwoordelijk moest blijven voor de bejaardenzorg van Curaçao. De magere subsidie van de overheid en de schenkingen uit de gemeenschap waren geen basis om op te bouwen. Van de andere kant keek de gemeenschap vreemd aan tegen het mooie nieuwe klooster Alverna dat in 1958 door de Congregatie aan de Gouverneur van Landsbergeweg werd gebouwd. De luxe van Alverna - voornamelijk van het kapel - stak schril af tegen de karige doch propere faciliteiten voor de bejaarden van Welgelegen. En prompt begonnen de schenkingen uit de gemeenschap aan Welgelegen te minderen. Maar de opening van Alverna heeft nog een ontwikkeling aan het rollen gebracht.

Niet alleen de oudere zusters gingen daar wonen maar ook de jongere werkende zusters die in het onderwijs werkzaam waren trokken naar het nieuwe klooster.

Met minder mensen en minder inkomsten leken de problemen onoverkomelijk. De Congregatie wilde in principe de be aardenzorg opgeven. Het bestuur van de stichting Birgen di Rosario heeft gesprekken op gang gebracht met zusters uit Venezuela in de hoop de situatie te redden. Tenslotte is door beide partijen van die mogelijke samenwerking afgezien.

De situatie was uitzichtloos. Er waren geen middelen en geen mensen om de zorg voort te zetten, maar er was ook geen alternatief. Met die sombere realiteit in het vooruitzicht besloten de zusters om er tenslotte zelf maar weer aan te gaan staan.

VERBETERING

De eerste jaren na die beslissing bleef de situatie natuurlijk moeilijk. Langzaam konden echter verbeteringen worden aangebracht met behulp van partikulieren op de Antillen en van de Congregatie uit Roosendaal. Het stichtingsbestuur van Welgelegen kwam met het bestuurscollege van Curaçao tot overeenstemming over een subsidieregeling. Hierdoor kon men gemakkelijker niet-religieuze werknemers in dienst nemen, zodat een aaneenschakeling van dag- en nachtdiensten vanaf 1968 niet meer voor hoefde te komen.

Alhoewel er in 1968 nog maar 20 personeelsleden in dienst waren, werd toch de eerste Collectieve Arbeidsovereenkomst afgesloten met de Christelijk Bond van Verplegend Personeel. In datzelfde jaar heeft het bestuur van Birgen di Rosario ook de administratie overgenomen van de zusters. Maar aangezien er geen wezenlijke verbetering was gekomen in de vaste inkomsten van het tehuis, konden de problemen ook niet uitblijven. In 1972 kwam er een staking onder het personeel die de aandacht van de gemeenschap vestigde op de zeer slechte financiële omstandigheden van het huis.

Schoorvoetend kwam het eilandsbestuur met een verdubbeling van de subsidie over de brug, zodat sindsdien de algemene kosten van het tehuis voor ongeveer 85% door subsidie worden gedekt. De rest wordt door de gemeenschap en de Congregatie bij elkaar geschraapt.

CREATIEF

De komst van niet religieuze helpsters bracht overigens geen verandering met zich mee in de aard van de verzorging in Huize Welgelegen. Het sociale aspect van de verzorging staat nog steeds voorop. Dat komt ook tot uiting in de drie-jarige cursus bejaardenverzorgster die in samenwerking met het Rooms Katholieke Centraal Schoolbestuur werd opgericht. Sinds 1970 hebben alle personeelsleden in de verzorging hun diploma bejaardenverzorgster of- helpster op zak, zodat de vereiste bekwaamheid van het personeel gewaarborgd blijft. Zes van de gediplomeerde krachten werden verder opgeleid, zodat tegenwoordig ook fysiotherapie, creatief bezig zijn, bejaardengymnastiek en diverse vormen van ontspannen een zeer belangrijk onderdeel van de verzorging uitmaken. En de resultaten bleven niet uit. Herhaaldelijk komt het voor dat bejaarden die zich slecht of nauwelijks kunnen bewegen, zich na verloop van tijd zelfs zonder looprek kunnen redden. Verrassend is ook het aantal haak-, borduur-, makramé-, en zelfs kleiwerken die gemaakt worden tijdens de uren die besteed worden aan handenarbeid. Eens per jaar worden deze werken voor verkoop aangeboden om aan fondsen te komen voor nieuw materiaal.

Al met al zijn er op het ogenblik 100 personeelsleden in Welgelegen op 180 bewoners. Behalve de chauffeur en mensen in de technische dienst zijn er geen mannelijke personeelsleden in huis. En het aantal religieuzen is inmiddels gedaald tot twee.

OPEN KARAKTER

Behalve het gekwalificeerde personeel lopen regelmatig mensen in en uit bij Huize Welgelegen. Om te beginnen zijn daar geen vaste bezoekuren zodat familieleden en vrienden van de bewoners op elk uur van de dag en elke dag van de week kunnen binnenwippen. Maar er zijn ook groepen dames zoals bijvoorbeeld "vrienden van Habaai" en "Inner Wheel" die regelmatig activiteiten organiseren voor de bewoners en ook zelf voor de uivoering zorgen. Afhankelijk van de activiteiten worden soms ook bejaarden uitgenodigd die niet in Welgelegen wonen.

Om een goede communicatie tussen verzorgden en verzorgsters in stand te houden, verzorgd één van de bewoonsters, Mevrouw Aura Con, de huiskrant "Bos di Habaai". Deze krant verschijnt iedere vijftiende van de maand in het huis en wordt ook gretig gelezen. Om ook de communicatie met de direktie soepel te houden, komen bewoners en direktie één keer per maand in vergadering bijeen.

Komende activiteiten en bijzonderheden binnen en buiten het huis worden door de directie bekendgemaakt, terwi l de bewoners hun eventuele vragen of klachten naar voren kunnen brengen.

Door Bernadette Halabi

Het open karakter van Welgelegen verlicht voor velen de grote stap naar het bejaardentehuis. Nieuwe bewoners komen eerst op bezoek om te kijken of ze wel willen blijven. Sommige mensen moeten erg wennen aan het idee dat eet-, zit- en recreatieruimtes met anderen gedeeld moeten worden. Anderen vinden echter dat ze in Welgelegen meer bewegingsvrijheid hebben dan thuis bij soms overbezorgde familieleden. Aanname van nieuwe bewoners geschiedt overigens zonder onderscheid des persoons. Men betaalt een bedrag voor inwoning en verzorging van 38 gulden per dag. Dit bedrag geldt voor iedereen, zowel voor partikulieren als diegenen die overheidssteun krijgen. En de afdeling waar de nieuwe bewoners in terecht komt is uitsluitend afhankelijk van zijn of haar lichamelijke en geestelijke conditie. Hoe beter de gezondheidstoestand van de bewoner is, hoe groter de privacy is op de afdeling waar hij of zij verblijft.

OPEN BEJAARDENZORG

Alhoewel de situatie op Welgelegen dus aanzienlijk is verbeterd, zijn er altijd wel zaken die om een dringende oplossing vragen. Zo is er steeds een grote druk op het huis om nieuwe bewoners op te nemen. Dat is ook geen wonder als men bedenkt dat er 14.000 bejaarden zijn op Curaçao. En alhoewel Welgelegen nimmer bedoeld is geweest als verpleegtehuis zijn momenteel minstens 75% van de bejaarden min of meer verpleegpatiënten geworden.

Gezonde bejaarden blijven hierdoor van hulp verstoken. Om deze situatie enigszins op te vangen heeft het bestuur van stichting Birgen di Rosario besloten om ook het voormalige internaat Alverna voor bejaarden gereed te maken.

Vanzelfsprekend is het stichtingsbestuur ook een groot voorstander van het geplande verpleegtehuis dat op afronding wacht van een gedeeltelijke financiering uit Nederland. Ook het Open Bejaardenwerk en de Dagopvang worden door het bestuur sinds respectievelijk 1976 en 1982 met kracht gestimuleerd. Deze vorm van be aardenzorg is niet alleen minder kostbaar, maar schept ook de mogelijkheid voor ouden van dagen om hun latere levensjaren in hun eigen omgeving door te brengen. Deze beide vormen van bejaardenzorg worden volledig door het eilandgebied gesubsidieerd.

Het is de bedoeling dat de leegstaande St. Theresa school van Wishi, vlakbij de poort van Welgelegen, deels wordt gereedgemaakt voor dagopvang van bejaarden. Op die manier zou het kleine aantal mensen dat voor dagopvang in aanmerking komt uitgebreid kunnen worden tot 80. Ook zijn er plannen om een gedeelte van het schoolgebouw in te richten als kantoor voor de open bejaardenzorg terwijl een ander deel dan gebruikt wordt als kantine en eventueel ook als créche voor de werkende moeders in de bejaardenzorg.

Helaas heeft het eilandsbestuur alle tijd genomen om een beslissing te nemen over de bestemming van het leegstaande schoolgebouw. Uiteraard is het gebouw - mede door regelmatige plunderingen - inmiddels in staat van ontbinding geraakt.

Maar de werkers in de bejaardenzorg zijn wel grotere tegenslagen gewend. De afgelopen 40 jaar waren immers jaren van bovenmatige inspanning, zware tegenspoed en langzame verbeteringen. Maar het resultaat mag er zijn. 40 jaar Welgelegen. Al of niet wel gelegen onder de rook van de SHELL, maar in ieder geval wel geslaagd.

Welgelegen kent geen bezoekuren. Familie en vrienden van de bewoners kunnen elk moment binnen wippen.

Jamaica en de roep om leiders

HERBERT G. DE LISSER WERD geboren in 1877 in Falmouth aan de noordkust van Jamaica. Zijn vader was eigenaar van een krant, 'The Trelawny', die de belangen van de plantageheren diende. Nog voor zijn tiende jaar verhuisde Herbert echter naar Washington, daar 'The Trelawny' om financiële redenen moest worden opgeheven. Het krantenbedrijf was De Lisser dus niet onbekend. Twintig jaar oud, werd hij corrector bij de 'Daily Gleaner'. Nog geen zes jaar later werd hij redacteur van dit invloedrijke Jamaicaanse dagblad. Tot aan zijn dood (in 1944) zou hij een groot aantal kolommen hiervan vullen, voornamelijk met nogal conservatieve ideeën.

De Lissers voorkeur ging uit naar een welvarend Jamaica dat een volwassen en volwaardig lid zou kunnen zijn van het Britse koloniale rijk. Dit ideaal botste met de praktijk van iedere dag - voor De Lisser waren die dagen de eerste vier decennia van deze eeuw. In de ogen van De Lisser lag de schuld van de spanning tussen ideaal en werkelijkheid zowel bij Jamaica als bij Groot Brittannië. Te oordelen naar de romans van zijn hand ging zijn sympathie aanvankelijk toch meer uit naar Jamaica. Aan het eind van zijn leven heeft Groot Brittannië echter die plaats voor hem overgenomen. Wel blijft De Lisser zich verzetten tegen het misbruik dat het moederland van Jamaica weet te maken.

De Lissers afkeer voor bepaalde Jamaicaanse gewoontes en voor bepaalde gedragingen van personen uit het moederland, alsmede zijn voorkeur voor bepaalde Britse idealen - hoewel zelden in praktijk gebracht - spreken duidelijk uit één van zijn romans:
The White Witch of Rosehall (oorspronkelijk 1929). Hierover zo direkt meer.

De Lisser schreef tien romans en publiceerde deze eerst in Jamaica. Hieruit kan iets van zijn gevoelens voor Jamaica worden geproefd. In het voorwoord tot zijn **Triumphant Squalitone** (uit 1917) schrijft hij.
'There are many reasons for issuing local editions of my books. The best, from the Jamaican reader's point of view, is that he thus obtains the works much more cheaply than he otherwise could. (...) Now the only way in which a cheap edition of a book can be published in Jamaica is by making that book the medium of advertisements. The reading public of this country, therefore, who have bought my books, owe it entirely to the merchants and business houses of Kingston that they have been able to do so at a low price.'

Het publiceren van teksten met advertenties van locale bedrijven her en der door het boek is tot op de dag van vandaag een gebruikelijke praktijk in het Caraïbisch gebied. De belangrijke rol die het particuliere bedrijfsleven speelt bij het locaal publiceren van teksten, zou deze, wat De Lisser betreft, ook kunnen spelen in de verdere ontwikkeling van Jamaica in haar geheel. Dat het particuliere initiatief dit altijd deed aan het begin van deze eeuw, zag De Lisser ook wel. Kritiek op de uitwassen liet hij onder andere in zijn romans horen, **indirect**: in de vorm van historische romans. **The White of Rosehall** is een dergelijke roman. **The White Witch** heeft vrijwel alle elementen in zich om een spannende roman over een tropisch eiland te zijn. Zeker voor lezers van vijftig jaar terug, maar ook nu nog wel. We stuiten onder andere op hartstochtelijk liefdes, intriges, opstandige slaven, dood door worging, (geloof in) obeah-praktijken: geestesverschijningen, het uitdrijven van boze geesten, betovering. De belangrijkste personages dragen ook hun steentje bij in het opwekken van de nodige spanning. Enerzijds doordat het vrij lang onduidelijk blijft waartoe een ieder wel of niet in staat is, anderzijds door het praten (roddelen) van de personages over elkaar. Een jonge vrouw, Annie Palmer, heeft de drie mannen waarmee ze trouwde, achtereenvolgens vermoord. Ze is eigenaresse van een grote plantage en bewoont een enorm groot plantagehuis (waar het spookt). Robert Rutherford, net uit het moederland, vindt zichzelf weldra in Annie's armen, maar ook in die van Millicent (die niet, zoals haar mensen, als slavin op de plantage werkt). De drank heeft Robert ook bijzonder snel in zijn macht. Rider, die ooit dominee was in Kingston, heeft zich al geheel aan de drank overgegeven, maar kent soms heel heldere momenten. De opzichter van Annie's plantage is ook van Europese afkomst. Deze Mr. Ashman heeft zijn zinnen eveneens op Annie gezet. Het geheel wordt gecompleteerd door de grootvader van Millicent, een man die zich heeft vrijgekocht uit de slavernij en nu een bloeiende 'praktijk' kent als obeah-dokter.

Hij is overigens niet de enige die beschikt over (zogenaamde) bovenmenselijke krachten. Annie, geboren in Haiti, heet niet voor niets 'the white witch' (de blanke heks). Ze maakt rijkelijk gebruik van de kennis die een voodoo-priesteres haar bijbracht in haar jonge jaren.

Ter ondersteuning van de spanning, maakt De Lisser van tijd tot tijd gebruik van beschrijvingen van de weelderige tropische natuur op Jamaica. Het betreft dus niet het Jamaica uit De Lissers tijd, maar het Jamaica van vlak voor de afschaffing van de slavernij. December 1831, om precies te zijn. Het lag echter niet in de bedoeling van De Lisser om zijn lezerspubliek alleen een spannende roman aan te bieden. De spanning moet de lezer vasthouden tot het eind, dan is ook wat de boodschap verteld.

In The White Witch wordt op verschillende manieren duidelijk gemaakt dat bepaalde handelingen, gedragingen en karaktertrekken uit den boze zijn. 'Irrationeel handelen en denken' is wel het belangrijkste dat niet door de beugel kan. Hiervan is 'obeah' een voorbeeld, hetzij beoefend door blanken, hetzij door (vrije) slaven. De Lisser maakt dit duidelijk door het handelingsverloop: de beoefenaars van obeah, gezond en vol levenslust aan het begin van het boek, zijn aan het eind ervan óf dood óf uitgeschakeld. Maar De Lisser heeft nog meer middelen gebruikt om zijn boodschap bij de lezer te krijgen. Uitgebreid wordt een obeah-ritueel beschreven.

Deze beschrijving van de verteller van het verhaal is echter doordrengt met de gedachten van de personages die de praktijken observeren: de blanke Robert Rutherford en de blanke dominee Rider (juist is één van zijn heldere momenten). Aanvankelijk enigszins onder de indruk van de rituelen-uitgevoerd door Millicents grootvader-bekijken de beide heren het geheel overwegend met de nodige scepsis en geeft Rider een rationele verklaring voor het 'gezichtsbedrog'.

Overigens haalt Rider evenmin het eind van de roman: drankmisbruik valt stellig ook onder het irrationeel handelen. Drankmisbruik draagt ook niet bij tot een goede ontwikkeling van Jamaica. Onder het 'irrationele handelen' valt zeker ook de extreme vorm van ordehandhaving onder de slaven (het ranselen van de slaven tot ze bijna dood zijn). Overigens valt aktief verzet tegen onderdrukking ook onder het 'irrationele handelen'. Vertrouwen in het rechtvaardige handelen en het harde werken van de superieuren is de voorgehouden boodschap. Deze kwaliteiten bezit Robert Rutherford enigszins. Deze integere jongeling (hij is vijfentwintig) kent echter ook zijn zwakke momenten. Hij overleeft de avonturen, maar verdwijnt wel naar Groot Britannië. Hij heeft gefaald.

In feite falen alle belangrijke personages in de roman. Geen bezit de juiste wilskracht en de integriteit om een positieve bijdrage te leveren. De enige uitzondering is Psyche, een jong meisje dat het huishouden voor Robert doet. Zij speelt geen belangrijke rol in het boek. Opgewekt, ondermorren, doet zij haar werk. Het werk dat bij haar past. De naam die De Lisser haar meegeeft kan geen toeval zijn, Psyche: de menselijke geest, ziel. Aan dergelijke mensen heeft Jamaica behoefte. Maar niet alleen aan deze werkers, ook aan hen die leiding kunnen geven is behoefte. Juist die leiders ontbreken. Voor De Lisser ging het niet zozeer om het Jamaica aan het begin van de vorige eeuw maar om het Jamaica van deze eeuw. Dit Jamaica heeft integere leiders nodig.

Wie enigszins op de hoogte is van de geschiedenis van Jamaica in deze eeuw, kan zich voorstellen waarom De Lisser aan de noodbel trok. Het eiland maakte in zijn dagen een turbulente periode door. De Lisser zocht de oplossing van problemen in het hebben van goede leiders en in de handhaving van de bestaande orde. De bevolking van amaica deelde zijn mening niet. Hierover zouden andere auteurs schrijven.

Aart G. Broek

Herbert G. de Lisser, "The White Witch of Rosehall" Londen: Macmillan (Caribbean), 1982 (oorspronkelijk 1929). 255 blz., c. f 12,50. ISBN 0 333 34969 5.

Kort bestek

Duikgids Bonaire

GUIDE TO THE Bonaire Marine Park (a guide for snorkelers and divers) is de titel van de elfde uitgave in de Stinapa Documentaire Serie. In ruim 150, rijk geïllustreerde pagina's (onderwaterfoto's van Dee Scarr, situatieschetsen, luchtfoto's, enz.) worden 44 duikspots van het Bonaireaanse onderwaterpark beschreven door Tom van 't Hof. Zoals op het land bezienswaardigheden worden beschreven en in kaart worden gebracht voor de toerist, zo zijn in dit boek ook verschillende spots beschreven en in kaart gebracht: de duiker kan vooraf zijn "bezienswaardigheid" uitkiezen, hij kan zelfs zijn bijgevoegde waterproof kaart meenemen!

Algemene en inleidende hoofstukken behandelen de ecologie van het rif en het onderwaterpark als zodanig, het voederen van vissen of waarschuwen voor minder aangename ontmoetingen onder water.

De liefde waarmee het boek geschreven werd en de uitermate professionele uitvoering van het boek bewijzen overduidelijk dat het Bonaireaanse onderwaterpark veel meer is dan een naam alleen. Ook niet-duikers zullen er niet aan ontkomen enthousi[illegible] "daar beneden" al speelt als ze eenmaal Guide to the Bonaire Marine Park *in handen hebben genomen.*

Wat men in dit boek gepresenteerd krijgt is een veelvoud waard van de twintig gulden die men ervoor moet neertellen.

Antillen en USA

Wie geïnteresseerd is in de banden tussen de Nederlandse Antillen en de Verenigde Staten van Noord-Amerika door de eeuwen heen, doet er goed aan Johan Hartog's De Nederlandse Antillen en de Verenigde Staten van Amerika *aan te schaffen. Van Peter Stuyvesant tot Miss Alta Fowler worden de historische raaklijnen, zakenrelaties en persoonlijke banden ter sprake gebracht, afgewisseld met op de tekst van toepassing zijnde foto's.*

Indrukwekkend tromgeroffel

"Mijn laatste snik"

ENIGE WEKEN GELEDEN overleed de Spaanse cineast Luis Buñuel. Geboren in 1900 was hij **zo oud als onze eeuw**, zoals hij in zijn memoires schreef, die onder de titel **Mijn laatste snik** dit voorjaar bij Meulenhoff verschenen. Zo oud als onze eeuw: meer dan alleen maar een vondst. Het is het levensverhaal van een mens opgegroeid in een beschermd burgerlijk milieu in het aartsconservatieve Spanje aan het begin van deze eeuw, die -- van dichtbij en op afstand -- de burgeroorlog meemaakte en zich voor, tijdens en na ontwikkelde als één van de belangrijkste filmmakers vanaf zijn debuut met **Un chien andalou** in de jaren twintig tot en met **Cet obscur objet du désir** uit 1977. **Mijn laatste snik** (Mon dernier soupir) heeft als ondertitel "Discrete herinneringen". Herinneringen aan de meest onbenullige zaken naast wereldgebeurtenissen, maar alles volkomen eerlijk, menselijk, op een ogenblik dat het allemaal in feite niets meer betekent. Buñuel vertelt zijn leven, zijn jeugd en de daaruit stammende trauma's, vertelt over zijn studiegenoten en over de kunstenaars waarmee hij optrok.

De surrealistische experimenten uit de jaren tussen de beide wereldoorlogen worden van binnenuit beschreven, krijgen een zuiver menselijk gezicht, zijn nauwelijks meer te ervaren als de gebeurtenissen die destijds het kunstlievend publiek shockeerden.

Na zoveel jaar spreekt Buñel erover als iets dat gisteren gebeurde, onvermijdelijk was en uiteindelijk even onvermijdelijk een plaats kreeg binnen het artistieke gebeuren: een geaccepteerde stroming werd. De jaren hebben de emotionele kantjes afgeslepen en stellen Buñel in staat de gebeurtenissen op een menselijker wijze te belichten, namen in te vullen van kunstenaars met elk hun deugden en gebreken. Vrienden die vriend zouden blijven of waarvan hij zich tenslotte distancieerde, waar hij van vervreemde.

Herinneringen [illegible]

films, de manier waarop [illegible] stand gekomen zijn, waa[illegible] bioscooppubliek reageerd[illegible] hier de discretie, de afstan[illegible] heid die **Mijn laatste** [illegible] maakt tot een zo indri[illegible] menselijk dokument.

Luis Buñel spreekt m[illegible] grootste gemak over de [illegible] persoonlijke zaken, de m[illegible] tieme onderwerpen, voor[illegible] betrekking tot het ouder w[illegible] het aftakelen van het li[illegible] Daarbij is hij echter nooit [illegible] kend, afbrekend: de wa[illegible] heid van de mens, of het [illegible] geliefd persoon of een ge[illegible] vijand betreft, laat hij [illegible] waardoor **Mijn laatste sn[illegible]** enorme kracht heeft.

LUIS BUÑ[illegible] MIJN Discrete herinneringen LAATSTE SN[illegible]

Mijn laatste snik is een [illegible] ment over grote[illegible] als Lorca[illegible] Breton en hun tijdgenot[illegible] bevat bekentenissen o[illegible] films van Buñel, maar m[illegible] dan dat is het het verha[illegible] een mens die bewust he[illegible] tracht zijn leven inhoud te[illegible] en de tijd heeft genom[illegible] anderen deelgenoot te [illegible] van zijn emoties en gedre[illegible] den. Daarbij is de faktor ti[illegible] nitaal in het niets opgelost.

Carel de B[illegible]

Luis Buñel: Mijn laatste s[illegible] Meulenhoff 1983 ISBN 90 290 1911 5

"Dinner at the homesick restaurant"

Een gezin valt uiteen

„DINNER AT THE Homesick Restaurant" is een familie-roman. Pearl is de moeder van drie kinderen: twee zonen Ezra en Cody, en een dochter Jenny. Cody is getrouwd met Ruth, de exgeliefde van Ezra. Jenny is voor de derde keer getrouwd en Ezra is ongetrouwd.

De onderlinge relaties zijn zeer verwaterd. Het begin van het verval tekent zich vrij vroeg af in het gezin Pearl. Toen de kinderen nog klein waren, liet Beck, hun vader, hen in de steek. Hun moeder Pearl voedde hen toen op, maar ook het onvolledige gezin groeide uit elkaar.

Ezra is een van de centripetale krachten van het gezin. Regelmatig nodigt hij de gehele familie uit voor een etentje, maar deze eindigden altijd in ruzie. Het lukt Ezra nooit om het gezin nog één keer, net als vroeger, gedurende een hele maaltijd rond de tafel te houden. Altijd loopt er iemand boos weg uit „The Homesick Restaurant", het restaurant van Ezra waar de familiereünies steeds plaats vinden.

Op buitenstaanders maakt het gezin een hechte indruk. Als Beck aan het einde van het boek opduikt in een van de beruchte etentjes van Ezra, bestempelt hij zichzelf meteen tot outsider door op te merken dat „this is one of those great big, jolly, noisy, rambling... why, families!" Hij wordt door Cody afgestraft: „*You think we're some jolly, situation-comedy family when we're in particles, torn apart, torn all over the place, and our mother was a witch.*"

Beck loopt boos weg van het etentje...

Het relaas van de familie wordt vanuit verschillende perspectieven belicht. Komt Pearl in het eerste hoofdstuk aan het woord, in de daaropvolgende chapiters staan Ezra, Cody, Jenny, Cody's zoon Luke, Ruth en zelfs Beck centraal. Iedereen heeft zijn eigen versie van bepaalde gebeurtenissen. Een uitstapje van het gezin bijvoorbeeld waarbij een van de kinderen per ongeluk een pijl in de bo[illegible] de moeder schiet, kent ev[illegible] versies als vertellers.

De inslag van elk hoofd[illegible] afhankelijk van het ka[illegible] van de verteller. Ezra zach[illegible] dig, Cody agressief, Jenn[illegible] rotisch, Lake driftig, [illegible] eenvoudig en Beck perfec[illegible] tisch. Cody en Beck lijken [illegible] zakelijkheid het meest [illegible] kaar. Cody onttrekt zich e[illegible] duidelijkst aan het mee[illegible] huis, maar bloedverwa[illegible] kan niet ontkend worden[illegible] lijkt het meest op Ezra, di[illegible] het meest gebeten is aan [illegible]

„Dinner at the Homesick Restaurant" doet mij denk[illegible] een boek van ruim tien [illegible] geleden, namelijk „La mu[illegible] Artemio Cruz" van de [illegible] icaanse auteur Carlos F[illegible] „Dinner at the Homesick Restaurant", dat voor het e[illegible] 1982 verscheen is een n[illegible] populaire Penguin-editi[illegible] [illegible] 1962 daterende „La mu[illegible] Artemio Cruz" verval als [illegible] met als beginpunt iemand [illegible] zijn sterfbed ligt. Er is [illegible] ander punt van gelijk[illegible] Bovengenoemde vertel[illegible] van „Dinner at the Ho[illegible] Restaurant" vertoont ve[illegible] eenkomst met die va[illegible] muerte de Artemio Cruz".

Er zijn ook navrante [illegible] chillen. Was de ve[illegible] techniek van „La mu[illegible] Artemio Cruz" meester[illegible] groots, „Dinner at the H[illegible] sick Restaurant" he[illegible] slaapverwekkende [illegible] nie. Afgemeten a[illegible] muerte de Artemio Cruz[illegible] de decadentie van de [illegible] kaanse Revolutie als [illegible] werp heeft, is „Dinner [illegible] Homesick Restau[illegible] slechts een hoogst [illegible] die niet uitkomt bove[illegible] niveau van een tweed[illegible] „novela".

WALTER P[illegible]

Anne Tyler: „Dinner [illegible] Homesick Restaurant" Penguin Books

Tweede zonnestelsel in melkweg mogelijk

PASADENA, CALIFORNIE — Amerikaanse astronomen die een infrarode satelliet-telescoop gebruikten, hebben het eerste directe bewijs gevonden voor het mogelijke bestaan van een tweede zonnestelsel in het melkweg-systeem.

Den Bane van het Jet Propulsion Laboratory in Pasadena in California deelde mee dat de infrarode astronomische satelliet (IRAS) rondom Vega, een van de vijf helderste sterren aan de hemel, een ring van deeltjes ontdekte die in grootte zouden kunnen variën van hagel tot een planeet.

„De stof zou een zonnestelsel kunnen zijn in een ontwikkelings-stadium dat afwijkt van het onze", zei Bane.

„Gezien Vega's betrekkelijke jeugd (nog geen miljard jaar vergeleken met de 4,6 [illegible]) kan de stof er [illegible] hetzelfde stadium [illegible] hebben bereikt als ons zonnestelsel".

„De [illegible] het eerste [illegible] bewijs dat solide voorwerpen van aanzienlijke omvang bestaan rondom een ster die niet de zon is", aldus Bane.

„Op een schaal van 1 tot 10", zei hij, „is de ontdekking een 8 of een 9".

De drie meter lange IRAS werd in januari van dit jaar [illegible] in het raam van een Amerikaans-Brits-[illegible] en gebracht in [illegible]0 kilometer boven [illegible]. De telescoop [illegible] hitte-[illegible] delen [illegible] lichtja[illegible]

COORDINATIE:

CAREL DE HAS[illegible]

Incest-motief in vlotte roman uit Suriname

NA EEN TWEETAL verhalenbundels, [illegible] en Opa [illegible] heeft de Surinaamse auteur Rappa ([illegible] Parabirsing) nu zijn eerste roman gepubliceerd onder de titel De vlek uit het verleden.

Deze titel heeft een dubbele betekenis. Allereerst is er het verleden van de twee hoofdfiguren zelf. De man Roy is getrouwd en heeft een zoontje, maar zijn vrouw heeft hem in de steek gelaten en is naar Nederland gegaan. Als hij op een reisbureau een passage voor zijn moeder boekt voor een vakantie naar Nederland, ontmoet hij Desi die daar werkt. Deze [illegible] vrouw woont [illegible] vriendin [illegible] als 'broer' [illegible] alleen gebruiken, [illegible] ontstaan een verhouding tussen deze twee jonge, maar reeds door het leven getekende mensen.

Als ze Desi's moeder gaan opzoeken, slaat het verleden [illegible] hard toe door het vroegere gedrag van de vorige generatie. Desie en Roy blijken half-broer en -zus te zijn! Dit weten maakt een abrupt einde aan de verhouding. Eigenlijk verlangt Roy terug naar eigen kind en vrouw. Als zijn moeder [illegible] dat hij ook nog een dochter heeft waarvan hij niets wist, staat zijn besluit vast en schrijft hij [illegible] vrouw in Nederland, [illegible] lijk [illegible] graag [illegible] naar Suriname.

Het verhaal speelt in Suriname [illegible] 1975 met zijn economische problemen, zijn [illegible] politiek, zijn gebrekkige voorzieningen, maar dat is evenals berichten over Nederland [illegible] vaag op de achtergrond [illegible]zig. Het verhaal draait om de bovenvermelde liefdesgeschiedenis.

Rappa [illegible] werk [illegible] appreciëren [illegible] werkelijk [illegible] gang [illegible] De dialoog [illegible] houterig. Zodra Rappa daar wat Surinaamse woorden in mengt, worden ze levendiger.

In veel Surinaamse boeken meldt de verteller direct tot welke bevolkingsgroep de figuren [illegible] en laat hij ze ook sterk vanuit die groepen denken. Dat [illegible] bij Rappa, dat je [illegible] best. Hij vertelt over [illegible] mensen en als [illegible] groep, dan [illegible] uit kleinigheden [illegible] Rappa schrijft [illegible]ente.

[illegible] de lezer [illegible] is de [illegible] kunnen [illegible] of de [illegible] het wel accepteren? [illegible] geval als aanleiding [illegible] een gesprek over verschillen tussen [illegible] literatuur.

Wim [illegible]

Rappa. De vlek uit het verleden. Drukkerij-Uitgeverij Alberga, Paramaribo, 1982, 144 blzn.

AANTREKKELIJKHEID VAN MARY JANE GIRLS

[...]EN DE AMERIKAANSE on[...]koning van de funk, Prince, [...]ig jaar op de proppen kwam [...]t zijn bedenksel Vanity 6 (se[...]n inches more?) heeft zijn con[...]rent-collega Rick James het [...]e opgevat om deze kunsten te [...]rtreffen met een tegenbod.

[...]Velnu, de tijd is rijp in de vorm [...]n het geheel 'Mary Jane Girls'. [...]mes had overigens geen plan[...] om het concept van Prince in [...]ouw-vijandige smerigheid' [...]ij naar 'Wij Vrouwen Willen') [...]r de kroon te steken. Integen[...]l. Rick James wilde per se [...]en vrouwenlichamen [...]ploiteren, maar kwali[...]tsmuziek afleveren. De dames [...]den dus moeten kunnen [...]gen.

[...]oegegeven, zowel voor- als [...]terkant van het elpee-debuut [...]n de Mary Jane Girls staan [...]rdevol vrouwen (vier stuks, [...]ee maal zwart, twee maal [...]nk luisterend naar de namen [...]ndi, Jojo, Maxi en Cheri) die [...]ter van top tot teen met een [...]dige hoeveelheid kleren zijn [...]angen. Geen jarretels (elas[...]k met knip aan een kle[...]gstuk om de kous op te hou[...]) of soortgelijke attributen [...]armee het drietal van Vanity [...]ij elkaar werd gehouden.

[...]Wél blote benen met sokop[...]uders en éénmaal decolleté [...]ag uitgesneden hals van een [...]on). Voor verdere bijzonder[...]len verwijzen we gemakshal[...]naar bijgeleverde illustratie. [...]ick James heeft dus zo onge[...]r woord gehouden. Iets heel [...]ers zijn natuurlijk de vocale

kwaliteiten van dit kwartet. Die mogen geen naam hebben.

Aangezien Rick James voor letterlijk alles van de Mary Jane Girls verantwoordelijk is hij schreef de songs, arrangeerde de handel en produceerde de plaatstaan op de elpee weliswaar wat dingen die het aanhoren in het funksoul-genre waard zijn, maar een echte openbaring kan dit verzinsel toch niet genoemd worden.

Wat dat betreft kunnen we nog altijd bij Vanity 6 terecht. Veel viezigheid en naakt maar ook een bijzonder patent muziekje.

De Mary Jane Girls zijn gewoon vier lekkere meiden (vrij naar 'Wij Mannen Willen').

Graham Parker zorgt voor klassieke R&B

[...]ZOALS ZO VEEL stijlgenoten [...]eft ook Graham Parker ui[...]ndelijk besloten de grote over[...]eek te maken.

[...]De vier goede elpees die hij in [...] laatste jaren heeft afgeleverd [...]ebben hem nergens een [...]orslaggevend succes gebracht [...]aarna de man moet hebben ge[...]zen voor een geluid waar geen [...]kel 'breed' publiek omheen [...]n.

[...]Meestal pakt het helemaal [...]rkeerd uit als een traditioneel [...]gesteld rockartiest (die boven[...]en een laatbloeier blijkt te zijn) [...]een onbenullige manier ver[...]ld raakt in een episode waar [...]t publiek het niet zo nauw [...]emt met goede smaak.

[...]Voor Graham Parker heeft dat [...]t gevolg dat zijn laatste elpees [...]genoeg zijn genegeerd en dat [...]n korte, succesvolle periode [...]et The Rumour destijds net iets [...]laat werd ingezet. Voor Parker [...]het moment om te buigen of te [...]rsten. Hij heeft gekozen voor [...]t eerste want het zijn slechts [...] karaktermensen die de non[...]ns van de popmuziek in '83 [...]nnen weerstaan. (Stijlgenoot Robert Plant is daar ook een goed voorbeeld van.)

De weinige liefhebbers die Parker's The Up Escalator' en 'Squeezing Out Sparks' zeer konden waarderen, zullen ondanks de aanpassingen toch geen enkele moeite hebben met 'The Real Macaw' (de achtste) ook al zijn de zaken wat eenvoudiger aangepakt in een poging de gemiddelde luisteraar te bereiken.

De puristische, soms eigenzinnige rhythm and blues/rock krijgt aangepaste versies. Synthesizers en bescheiden electronica doen hun werk, ritme in een moderne aanpak. Parker's muziek heeft alle uiterlijkheden van moderne popen rockmuziek gekregen.

Inhoudelijk blijft alles bij het oude. Goede songs verloochenen zich niet, zeker niet als ze worden uitgevoerd door oud-gedienden als Brinsley Schwartz, George Small, Mel Collins, Gilson Lavis en Kervin Jenkins.

Zo staan op 'The Real Macaw' enkele juwelen waarin de klassieke trekken van behoudende stijlen als de rhythm and blues door enkele relatief eenvoudige handgrepen ineens aan actuele zeggingskracht winnen.

'Passive Resistance', 'Sounds Like Chains', 'Just Like A Man', '(Too Late) The Smart Bomb', het is onmiskenbaar Graham Parker.

Heel slim, zoals deze muzikant met zijn achtergronden volkomen terecht een greep naar de macht doet.

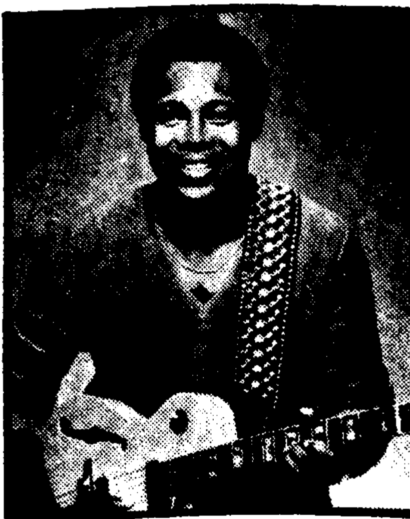
Grand Funk

[...]R ZIJN ER NOGAL wat in de [...]warte muziek' die de overstap [...]aken van de ene stijl naar de [...]ndere om met het eindprodukt, [...]n ondefinieerbare mengeling, [...]ge ogen te gooien. Een ratjetoe [...]n jazz, funk, soul en disco, [...]rossover' genoemd, waarmee [...]ij voorbaat meer waarde wordt [...]egekend aan deze stijl. De ma[...]r is in elk geval bereid om op [...]eerdere knollen tegelijkertijd [...] wedden.

[...]Er zijn er natuurlijk een hele[...]el die, bij gebrek aan vaardig[...]eid, kennis en blindelings ho[...]end op commercieel succes, [...]opeloos door de mand vallen.

[...]Een enkeling pakt de zaken [...]ed aan. In dit geval twee stuks: [...]arada Michael Walden (ex[...]rummer Mahavishnu Orche[...]ra) en George Benson. Beide [...]laten, 'Looking At You' van [...]Walden en 'In Your Eyes' van [...]enson, laten horen hoe stijlen [...]n elkaar kunnen worden gesch[...]en zonder dat het resultaat op [...]meerdere gedachten gaat hin[...]en. In elkaar schuiven is im[...]ers iets anders dan op 'n hoop [...]oien.

[...]Op de plaat van George Ben[...]on, een uiterst verdienstelijk gi[...]arist uit de jazz-hoek, gebeurt [...]rg veel. Hij heeft een volle stijl, [...] een goed zanger en blijkt in [...]aat om met zijn 'cross-over', [...]en aangenaam soort muzikaal [...]hang, zeer wel te amuseren.

Snobs onder ons geven de voorkeur aan zijn vroegere platen toen de nadruk op jazz en gitaarspelen lag. Een goed luisteraar zal toch ook nu moeten beamen dat Benson in zijn behoefte om succes te oogsten een waardevol stuk luistermuziek weet te maken.

Narada Michael Walden (uit de jazzrock) legt de nadruk op de produktie van zijn platen (en die van anderen) en minder op zijn muzikale capaciteiten. Een spectaculair drummer heeft weinig aan zijn stokken-techniek bij het maken van souljazzfunk. Walden werkt als George Duke of Maurice White. Strak, spectaculair in de up tempo-nummers en melig in de soulballads. Opmerkelijk is zijn uitvoering van 'Reach Out' (Four Tops). Walden is een zwak zanger en dat breekt hem op. Slechts door de uitdrukkelijk hulp van menig muzikant wordt 'Looking At You' nog net een plaat, deze muzikant waardig.

Band met Steve Winwood blijft stevig

Jim Capaldi maakt muziek vanuit Rio de Janeiro

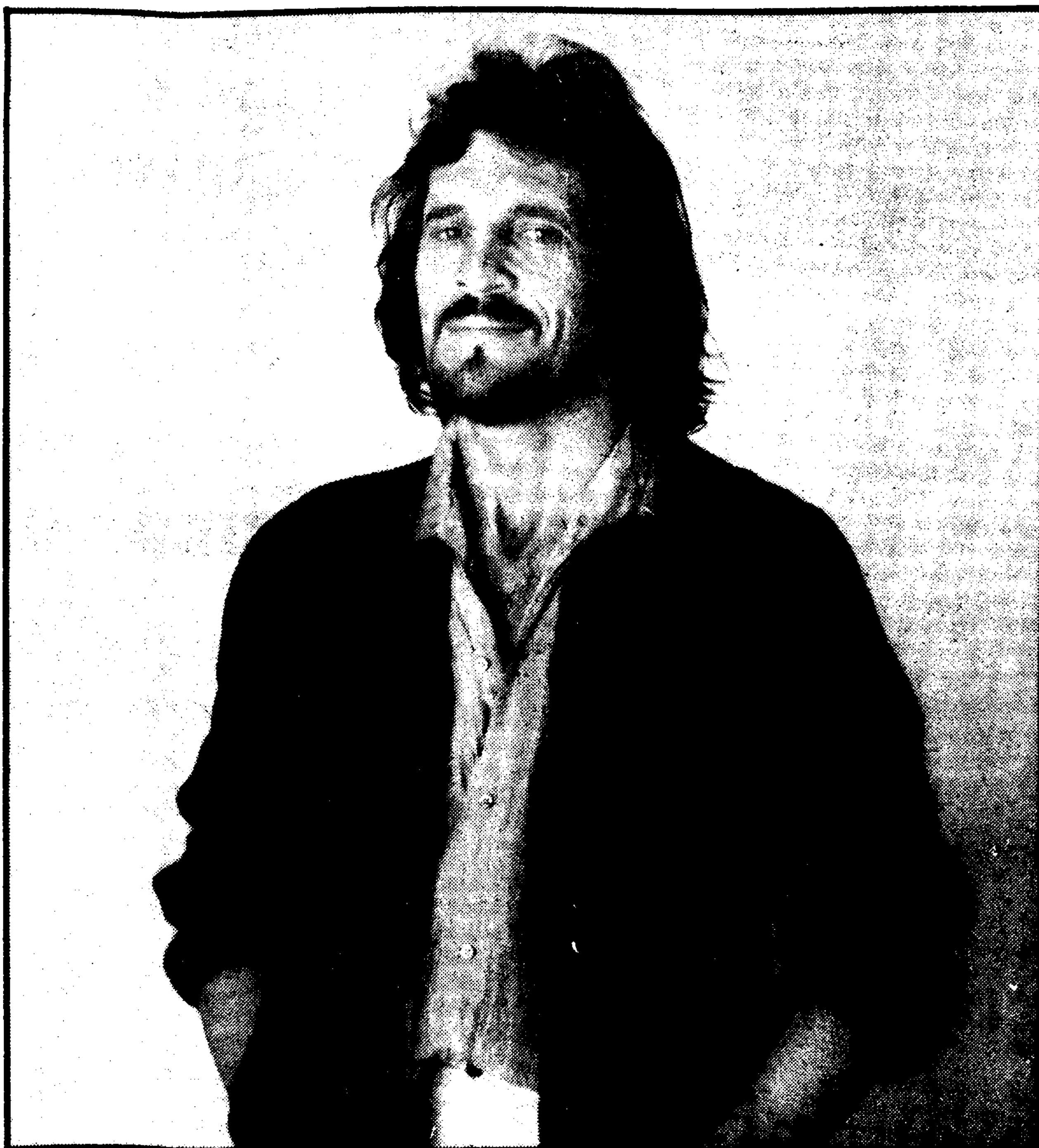
TRAFFIC. EEN legendarische naam van een groep die al in '75 uit elkaar viel maar waarin drie muzikanten de basis hebben gelegd voor hun persoonlijke muzikale ontplooiing die tot op de dag van vandaag vruchten afwerpt: Dave Mason, Steve Winwood, Jim Capaldi.

Voor de meesten zal de naam Winwood pas echt iets gaan betekenen als in '80 zijn plaat 'Arc Of A Diver' verschijnt. Zowel Dave Mason als Jim Capaldi hebben vele jaren een muzikaal schaduwbestaan geleefd ondanks de vele solo-albums die de laatste toch sinds het uiteenvallen van Traffic op zijn naam heeft staan.

De kracht van deze groep lag, in de hoogtijdagen, vooral in de wisselwerking tussen componist Winwood en tekstschrijver (en drummer) Capaldi die als enig groepslid ook in zijn Traffic-periode genoeg ambitie had om soloprojecten op touw te zetten. Al in '72 verschijnt zijn 'Oh How We Danced' en daarna nog eens zes platen die stuk voor stuk weinig commercieel succes opleveren en uiteindelijk overschaduwd worden door de activiteiten van collega en vriend Winwood.

Sinds '77 woont Jim Capaldi in Brazilië, ver van de epicentra van de muziekindustrie. Desondanks komt hij nog regelmatig in contact met Winwood en dat resulteert onder meer in diens eerste soloplaat 'Steve Winwood' waarop Capaldi weer bijdraagt als tekstschrijver. In Brazilië werkt Capaldi veel samen met plaatselijke muzikanten, heeft een groot aandeel op een van de laatste elpees van het Nederlandse Solution (twee songs daarvan komen terug op deze nieuwe plaat) maar heeft nu pas de elpee gemaakt die hem uit de anonimiteit moet losrukken. 'Fierce Heart' is de achtste soloplaat en mag beschouwd worden als de fraaie resultaat van een hernieuwde samenwerking tussen Capaldi en Winwood, temeer daar de laatste een onuitwisbare stempel op het uiterst beschaafde rockconcept heeft gedrukt. Zozeer zelfs dat Capaldi met zijn plaat vermoedelijk in ruime mate kan profiteren van de plaats die Winwood in de actuele muziek inneemt.

"Hij heeft het beste in me losgemaakt", zegt Capaldi over de samenwerking met Winwood die in vrijwel alle stukken van 'Fierce Heart' domineert met zijn fijnmazige toetsengeluid en in de produktie identiek te werk is gegaan als op zijn beide laatste werkstukken. "Dit is de belangrijkste plaat die ik ooit heb gemaakt omdat Steve Winwood eigenlijk de enige is die altijd moeiteloos heeft aangevoeld waarmee ik bezig was. 'Fierce Heart' is weer een beetje Traffic, de magie is weer een beetje terug. In de V.S. sta ik voor het eerst van m'n leven zelfs op een hitparade".

Tegenwoordig ligt het zwaartepunt bij de produktie en dan is het voor mij logisch dat ik uiteindelijk bij Steve Winwood terecht ben gekomen. Eigenlijk wilde ik alleen maar gebruik maken van zijn studio. Hij heeft thuis alles staan en dat zou me veel geld besparen. Aan 'n paar songs zou hij ook meewerken. Ik heb hem immers ook geholpen met zijn eerste soloplaat. Toen de platenmaatschappij de eerste demo's hoorde waren ze zeer enthousiast. Op dat moment kwam de vraag of ik met Steve samen geen complete elpee wilde maken".

Capaldi en Winwood dus weer bij elkaar. Niet voor een incidentele muzikale vrijerij maar iets permanenters dat gestalte krijgt in 'Fierce Heart". "Ik sluit ook niet uit dat we weer samen concerten gaan doen. In '78 hebben we voor het laatst samen op de planken gestaan. Dat was toen echt iets heel moois, 'lots of magic' ".

Capaldi wil er niet van horen dat zijn elpee op enigerlei wijze door Winwood gedomineerd wordt. "Het is mijn plaat, het zijn mijn songs. In Traffic werkten we heel anders. Toen waren het zijn songs en mijn teksten. Nu is alles van mij. Steve heeft alleen heel goed aangevoeld dat ik met mijn gevoel werk als belangrijkste instrument. Ik verlang iets van muzikanten waarmee ik werk. Méér dan alleen maar muziek. Van Steve krijg ik dat vanzelf. Onze persoonlijke band is erg hecht".

Volgens Jim Capaldi had Winwood bij het maken van zijn laatste twee elpees, hem moeten inschakelen. "Hij had mij moeten vragen voor 'Arc Of A Diver' en zeker voor 'Talking Back To The Night'. Als ik songtitels hoor als 'Second Hand Woman', 'Still In The Game' en 'It Was Happiness', dat zijn toch geen titels! Dat zijn toch geen teksten! Die songs gaan in de richting van 'middle of the road' en dat is niks voor Steve. Hij had mij moeten vragen, niet die jongen van Jennings. Ik kan goede songs schrijven, ik heb toch oren in m'n hoofd."

Ondanks het commerciële succes dat 'Fierce Heart' waarschijnlijk zal worden, vindt Capaldi zijn eerste plaat, 'Oh How We Danced' nog altijd de beste. "Die was heel bijzonder. Ik zat nog in Traffic en het was voor het eerst dat ik helemaal aan mezelf was overgeleverd. Steve en ik leefden in die tijd alleen maar voor de groep. Het enige opwindende dat toen kon gebeuren was 'weer een nieuw album van Traffic'. De groep dicteerde ons leven. Het had zo niet verder kunnen gaan. Het is een tijdperk geweest van mooie muziek, maar er staat al 'n hele tijd een punt achter".

Capaldi woont en werkt in Rio de Janeiro, ver van de muziekindustrie. Hij verafschuwt de wijze waarop sommige mensen uit die industrie hem benaderen. "De plaat is in Engeland gemaakt en daarom zitten er niet veel Zuid-Amerikaanse invloeden in. Er is maar één song die regelrecht uit Brazilië komt en dat is 'Don't Let Them Control You', een song die ik onlangs aan Henry Kissinger heb laten horen. Ben benieuwd wat hij ervan vindt. Het is een politieke song. De elpee heet trouwens niet voor niets 'Fierce Heart'. Ik vond dat het een belangrijk statement moet zijn.

Zoiets als 'Blood On The Tracks' van Dylan". Aan het eind van het jaar gaat Capaldi naar de V.S. waar hij niet meer sinds zijn Traffic-tijd is geweest. "Ze hebben me nooit zien zitten daar en nu sta ik op de hitparade. Met 'Love Hurts' had ik een hit, maar Nazareth is er toen mee gaan lopen. Verschrikkelijk heb ik dat gevonden. Misschien toch maar goed want wie weet waarmee ik dan nu was bezig geweest".

"Ha, als ik met Steve ga toeren, dan kunnen we weer eens zoiets gaan doen als 'John Barleycorn Must Die' of 'Low Spark Of High Heeled Boys'. De Traffic-magie komt terug". Jim Capaldi glundert en wie zou dat niet doen?

"Van binnen sta ik in vuur en vlam"

Ricky Lee Jones:

RICKIE LEE JONES is op dit moment een van de belangrijkste zangeressen in de V.S. Niet zozeer in termen van commercieel succes (alhoewel dat er in haar geval ook mag wezen) maar meer met het oog op de plaats die zij inneemt in de Amerikaanse muziekwereld.

Rickie Lee Jones (28) is in meer dan één opzicht het produkt van een uitgesproken Amerikaanse muziektraditie. Van een generatie die voor een groot deel erfelijk belast werd door twintig jaar muziek in de meest roerige jaren. Relatief laat, rond '77 en op een moment dat Rickie Lee Jones tegen de zelfkant van het leven hing, besluit ze beroepsmuzikante te worden. „Dat was altijd al mijn ideaal geweest", vertelt ze nu. „Mijn eerste song schreef ik toen ik zeven was".

'The Last Chance Texaco' en 'Chuck E's in Love' (later een hit) waren toen al geschreven. Demo's gaan naar de platenmaatschappij, veel concerten in het clubcircuit van Los Angeles (ze is geboren in Chicago maar later van huis weggelopen) en uiteindelijk kiest Lowell George van Little Feat een nummer van haar voor zijn solo-plaat 'Thanks I'll Eat It Here'. Als Jones' debuut-elpee verschijnt gaat het snel. Amerika raakt vrij vlot in de ban van deze zangeres die op het eerste gehoor overeenkomsten heeft met Joni Mitchell maar eigenlijk een volstrekt onafhankelijk stijl voorstaat.

Enkele jaren later, in '81, volgt haar tweede album 'Pirates'. Waarom Rickie Lee Jones, als één van die talloze jonge muzikantes in Los Angeles, zo snel naar de top rolt is niet eenvoudig te verklaren. Natuurlijk zijn er talenten. Het vermogen een goede song te schrijven, een flexibele stem, een groot respect voor de Amerikaanse (jazz)muziek.

Maar er is meer. Rickie Lee Jones weet bij velen een gevoelige snaar te raken. Haar songs verhalen over het tragikomische stadsleven van alledag met een intentie en een overgave die de luisteraar de zekerheid geeft dat elke emotie van oorsprong en met veel moeite uit haarzelf is getrokken. Het eerste album is gemaakt in een periode dat het meisje bezig was een vrouw te worden. Een combinatie van kinderlijke onschuld en volwassen zelfzekerheid. 'Pirates' is daarop een logisch vervolg. Van een weergaloze schoonheid en puurheid. De vrouw die al veel van het leven zelf heeft moeten ontdekken, vertaalt haar ervaringen in tedere love-songs, soms grappige stijlbloempjes over kleine, schijnbaar onbelangrijke voorvallen.

Het werk van Rickie Lee Jones is eigenlijk nooit bedoeld geweest voor een groot publiek. Daarvoor is haar muziek te intiem, te melancholisch. Toch is haar bereik, met name in de V.S., enorm groot. De grote moeite die ze zich moet getroosten om van elk stuk muziek en tekst een afgeronde parabel te maken, brengt met zich mee dat elke song alles vertelt over Jones zelf. Soms op het schaamteloze af. Daarmee houdt ze ook haar miljoenen leeftijdsgenoten een spiegel voor.

Ze is vaak vergeleken met vriend Tom Waits die zich ook bezighoudt met het verhalen over de eenling in het tergende Amerikaanse stadsleven. De bars, de drank, de vrouwen en mannen, de verliefdheden, alles authentiek. „We're living both on the jazz-side of life", zegt ze. Een voortdurende, onzekere improvisatie.

Op het moment dat wordt gewacht op het derde album van Rickie Lee Jones, heeft ze besloten een andere draai aan haar werk te geven. 'Girl At Her Volcano' is een 10-inch plaat. Een klein uitgevallen elpee met zeven songs waarvan er zes door anderen zijn geschreven. Klassiekers als 'Lush Life', 'Walk Away Rene', 'My Funny Valentine', 'Under The Boardwalk', stukken die allemaal van grote betekenis zijn voor Jones krijgen de vertolking die ze verdienen.

Het is een 'moody' album geworden, simpel, met weinig uitgearrangeerde songs, grotendeels live opgenomen. Ze noemt het haar speciale project. „Uiteindelijk is het een dramatische plaat geworden. Alleen maar 'tender love-songs'. Het heeft haar maanden gekost om de platenmaatschappij ervan te overtuigen dat het een 10-inch moest worden en niet een normale elpee. Rickie Lee Jones vertelt over zichzelf.

„Het was de bedoeling dat deze plaat een echt zomeralbum zou worden. Uiteindelijk werd het heel anders. Ik ben altijd al kapot geweest van langzame liefdesliedjes. Die dramatiek die er vanaf straalt. Elk nummer van deze plaat is belangrijk voor mij. Een herinnering aan vroeger en uiteindelijk kon ik niet anders dan ze op mijn eigen manier interpreteren. En dan wordt het dramatisch, misschien een beetje pijnlijk omdat het geen opbeurende, „vrolijke muziek is geworden".

„Ik ben geen mens dat geluk uitstraalt, blijheid weggeeft. Ik heb een melancholische inslag. Gevoelens, buien, mensen, het zijn allemaal maar tijdelijke dingen in je leven. Het enige permanente ben jezelf. De constante factor. In mijn leven kan dan ook van alles gebeuren. Zelfs één woord van een taxichauffeur kan je leven ineens weer een hele andere wending geven".

„'Girl At Her Volcano' is bepaald geen plaat waarmee je mensen kunt overhalen die te kopen. Misschien is het alleen maar iets voor mezelf en daarom is het zo belangrijk voor me dat de mensen die 'm kopen er iets goeds mee doen".

„Muziek maken is voor mij ontzettend moeilijk. Het duurt heel erg lang voordat ik de zaakjes op 'n rij heb staan. De muziek, de gevoelens, het moet allemaal in elkaar op gaan. 'And it's so hard'. Ik kan er niet lichtzinnig over doen. Ik had nu bijvoorbeeld een normale plaat kunnen maken en dan had ik mezelf geweld aangedaan. Ik moest dit eerst kwijt. Het is niet alleen maar een kwestie van je emoties de vrije loop laten . Het gaat erom je emoties op orde te krijgen en een vorm te zoeken waarin die het best passen".

„Ze hebben mij altijd een jazzzangeres genoemd, terwijl ik toch geen jazz-muziek schrijf. Mensen noemen mij 'jazz' omdat ik ze vertel dat ik 'jazz' ben en omdat je een soort levensstijl uitstraalt. Joni Mitchell noemen ze ook 'jazz' terwijl ze dat juist helemaal niet is. Ze kan het ook helemaal niet. Nee, ik heb geen hoge pet op van de meeste vrouwelijke collega's. Veel ervan is niet echt. Joan Armatrading is fantastisch. Maar mij mogen ze best een jazz-zangeres noemen. Het is een compliment".

„Van binnen sta ik voortdurend in vuur en vlam. Ik zie mezelf als een slapende vulkaan. Van binnen gebeurt van alles, buiten lijkt het allemaal rustig en 's nachts licht de vulkaan op".

„Mijn songs zijn verhalen waarin ik elke keer een andere rol kan spelen . Een actieve of als iemand die staat te kijken. Ik kan één van de jongens zijn, een man, je kunt eigenlijk alle kanten op. Je kunt zelf zó ver gaan door in je eigen verhaal te geloven. Natuurlijk, het zijn uitvluchten om je emoties in goede banen te leiden. Een schilderij maken, een gedicht schrijven, muziek maken, maar je moet met je gevoelens omgaan. Maar het is een heel moeilijk proces. Heel ingewikkeld".

Anglicanen bezorgd over extreme groepen in Islam

LIMURU — Een vergadering van Anglicaanse bisschoppen in Kenia onder leiding van de aartsbisschop van Canterbury, Robert Runcie, heeft in een officiele verklaring zijn bezorgdheid geuit over het feit, dat sommige Islamieten streven naar een opleving van de fundamentalistische groepen binnen de Islam.

Met name werd in dit verband gewezen naar de situatie in Iran en Soedan. Met gelden uit Saoedi Arabie worden deze bewegingen geholpen. In Soedan, waar de christenen een grote minderheid vormen is christelijk onderricht verboden en moeten alle kinderen inclusief die van christelijke ouders onderricht in de Islam volgen.

...steeds gevaarlijker antiegevoelens...

Tussen macht en onderdrukten

SECRETARIS-GENERAAL Potter van de Wereldraad van Kerken heeft in Noordwijkerhout een zin gebruikt, die de aandacht trok, omdat die typerend is voor kerkelijke leiders in verantwoordelijke posities. Het ging om het verschil in benadering van de problemen in Afghanistan en Midden-Amerika: in beide gevallen heeft de Wereldraad verklaringen afgelegd, maar de toon was nogal verschillend. Terughoudend waar het om Afghanistan ging, strijdbaarder daarentegen inzake Midden-Amerika. Waarom dit verschil? Volgens de secretaris-generaal gaat het in Midden-Amerika — El Salvador bijvoorbeeld — om een rechtvaardigd verzet tegen een onderdrukkend regime, terwijl er in Afghanistan veeleer sprake is van stammen die tegen elkaar vechten. Bovendien — om deze zin gaat het — „zou de Russische regering maatregelen hebben genomen tegen de Russisch-Orthodoxe kerk indien de Wereldraad zich te scherp over Afghanistan zou hebben uitgelaten".

WAAR IS DIE zin al eerder gebruikt? Niet met dezelfde namen, maar wel met dezelfde strekking? Twintig jaar geleden was hetzelfde onderwerp aan de orde van de dag naar aanleiding van een Duits toneelstuk, dat met name de rooms-katholieke wereld in hevige opwinding bracht. Op 20 februari 1963 ging in West-Berlijn een werk in premiére van de schrijver Rolf Hochhut, waarin de rol van paus Pius XII werd behandeld. Kernvraag van het stuk: had deze paus vóór en tijdens de Tweede Wereldoorlog meer kunnen doen om het aantal slachtoffers — met name onder de Joden — van de nazi's te beperken? Hij was ongetwijfeld op de hoogte van de gruwelen of althans een deel ervan, maar desondanks bleef hij zwijgen. Waarom?

DIEGENEN DIE HET voor de paus opnamen, hadden slechts één verweer: 'Indien Pius XII zou hebben geprotesteerd, zou het effect omgekeerd aan het beoogde doel zijn geweest, namelijk nog meer gruweldaden, in dit geval met name gericht op de rk kerk in Duitsland'. Een zin die als twee druppels water lijkt op die van dr. Philip Potter, de secretaris-generaal van de Wereldraad. Hij heeft er overigens aan toegevoegd dat zijn Raad wel degelijk hulp aan de Afghaanse vluchtelingen verstrekt en bovendien op geëigende wijze er toe bijdraagt dat de Russen dit land verlaten. Soortgelijke opmerkingen werden echter twintig jaar geleden over paus Pius XII gemaakt: de kerk poogde op velerlei manieren — voornamelijk langs de charitatieve weg — het leed van oorlogsslachtoffers te verzachten.

HET IS DE MACHT en onmacht tevens van kerkelijke leiders, zoals een paus of een secretaris-generaal van de Wereldraad, dat zij tot instituten behoren. De paus staat niet alleen aan het hoofd van een christelijke geloofsgemeenschap, maar is tevens met macht buiten die kerk bekleed. Dat kan tot grote conflicten aanleiding geven: hij kan zich geroepen achten om als leider van zijn geloofsgemeenschap te spreken, om een getuige te zijn in een verworden wereld, maar hij kan daarin worden gehinderd omdat hij — al sprekend — politiek bedrijft. De gevolgen van die politiek dient hij mede in zijn beschouwingen op te nemen. Dat nu leidde bij Pius XII tot zwijgen: geplaatst voor het 'plaatsvervangerschap van Christus' (de functie waarop de titel van Hochhuts toneelstuk zinspeelde) en het optreden als een taktisch staatsman, koos hij voor het laatste.

DR. POTTER ZAL zichzelf vermoedelijk niet als 'staatsman' beschouwen. Toch heeft hij alle trekken van de taktische politicus: hij laat zich kritischer uit over het optreden van de Verenigde Staten in Midden-Amerika dan over de bezetting door Rusland van Afghanistan. Hij weegt de belangen af die aan zijn zorgen zijn toevertrouwd en vindt in dit opzicht de Russisch-Orthodoxe Kerk belangrijker dan de Afghanen. In zijn ethisch handelen brengt hij het onderscheid aan van Weber tussen 'verantwoordingsethiek' en 'gezindheidsethiek'. Wie verantwoordelijkheid draagt, komt tot een ander oordeel dan diegene die van deze last vrij is en zich de weelde van een radikale keus kan veroorloven.

DE KEUS VAN DR. POTTER is legitiem: niemand zal hem het recht ontzeggen de specifieke belangen die hij moet behartigen in aanmerking te nemen bij het bepalen van zijn standpunt. Het betekent echter wel dat hij willens en wetens van zijn radikaliteit afstand doet en dat zijn verontwaardiging selectief wordt bepaald. Over Reagan kan hij zich woedend tonen, want niemand komt daardoor in moeilijkheden, over Andropov zal hij zwijgen, want spreken is mogelijk bedreigend voor de kerk in Rusland. In dit opzicht is de secretaris-generaal even beperkt als de paus: zijn verantwoordelijkheden dwingen soms tot zwijgen. Dr. Potter komt er in elk geval eerlijk voor uit.

NAAR AANLEIDING VAN de bewogen debatten over Hochhuts Stellvertreter, twintig jaar geleden, kwamen er in Duitsland en in Nederland samenvattingen uit van de belangrijkste argumenten. In het Nederlandse boekje ('Vóór en tegen de Plaatsbekleder') was voorin een tekst afgedrukt uit het boek Prediker: 'Wederom aanschouwde ik alle onderdrukkingen die onder de zon geschieden, en zie: tranen der onderdrukten en zij hadden geen trooster; maar aan de zijde hunner onderdrukkers was macht - en zij hadden geen trooster'. Figuren op hoge posten als dr. Potter bekleedt, moeten steeds weer kiezen tussen macht en onderdrukten. Daardoor echter worden zij onvermijdelijk object van kritiek: hun keus zal steeds omstreden zijn.

Het bovenstaande commentaar verscheen in de Haagsche Courant en is van de hand van hoofdredacteur De Kok

Kolonialisme en onderdrukking gaan samen

Potter waarschuwt tegen racisme in Nederland

NOORDWIJKERHOUT — In de verdeelde, verwarde en vijandelijke wereld waarin de kerken tegenwoordig leven en waarin men meer uit is op confrontatie dan op verzoeking, zien wij dat ook in Nederland sprake is van steeds gevaarlijker anti-gevoelens tegen vreemdelingen, gastarbeiders en mensen van andere rassen.

Dat zei dr. Philip Poter, secretaris-generaal van de Wereldraad van kerken, op een bijeenkomst in Noordwijkerhout van de stichting Oecumenische help aan kerken en vluchtelingen.

In zijn waarschuwing tegen opkomend racisme in Nederland wees dr. Potter er enerzijds op dat Nederland altijd erg gastvrij is geweest voor vreemdelingen, maar herinnerde hij er ook aan dat kolonialisme, economische en culturele onderdrukking en racisme verschijnselen zijn die meestal hand in hand gaan. De kans bestaat, zo meent Potter, dat oude koloniale trekjes, waarvan men zich in Nederland nauwelijks meer bewust is, in deze tijd van economiche recessie weer de kop opsteken en om zich heen grijpen.

De secretaris-generaal, die een jaar eerder (in 1984) zal aftreden dan hij aanvankelijk van plan was, was in Nederland voor besprekingen met het bestuur van de Nederlandse Raad van Kerken, voor het afscheid van zijn vriend ds. R. J. van der Veen van de Nederlandse zendingsraad en ter gelegenheid van het dertigjarig bestaan van de stichting.

DR PHILIP POTTER

SPIRITUALITEIT

Oecumenische hulp, die nauw met de Wereldraad in Genève is verbonden. Als reactie op berichten dat de oecumenische belangstelling de laatste jaren sterk is verminderd, zegt het bestuur van deze stichting dat daarvan niets te merken is en dat de gevreesde teruggang in inkomsten voor hulpverleningsprogramma's zich niet heeft voorgedaan.

In aansluiting op Potters uiteenzetting, zei dr. H. Fiolet (secretaris van de Raad van kerken in Nederland) dat aan de hand van de ervaringen in Vancouver het oecumenische werk in Nederland een grotere spirituele invulling moet krijgen. Na de assemblee in Canada zal de belangstelling bovendien vooral moeten uitgaan naar het oecumenische rapport over algemene erkenning van doop, Eucharistie/Avondmaal en kerkelijk ambt alsook naar de aanbevelingen van de assemblee over het onderwerp vrede en gerechtigheid.

Als vierde aandachtsveld ziet Fiolet het opkomend racisme in Nederland en ten slotte de plaats van de vrouw in het leven van de kerk.

Zo berichtte NRC/Handelsblad

Chileense kardinaal:

Helaas geen eerbied voor mensenrechten

SANTIAGO — De Chileense mensen-rechten-commissie heeft kardinaal Raul Henriquez gehuldigd bij zijn afscheid als aartsbisschop van Santiago. Bij die gelegenheid heeft de kardinaal aangedrongen op meer respect voor de mensenrechten in Chili.

Een paar maanden nadat hij was afgetreden als aartsbisschop van de Chileense hoofdstad werd hij tijdens de hulde door de mensen-rechten-commissie uitbundig geprezen, aan het einde waarvan zijn medewerkers afscheid namen met een Raul, vriend, het volk is met je.

De waarnemend voorzitter van de commissie Maximo Pacheco, wees er op dat de kardinaal de stem was en naar hij hoopte, ook zal blijven, van hen die geen stem hebben om tegen het onrecht te klagen zoals dat van de verdwenenen, het aanklagen van het martelen, en het oproepen een einde te maken aan de ballingschap van duizenden die eigenlijk burgerlijk dood gemaakt zijn. Pacheco verving de voorzitter Jaime Castillo die voor de tweede keer binnen twee jaar was opgepakt.

EERSTE PLICHT

In antwoord op de hulde zei kardinaal Silva Henriquez, die internationaal bekend werd door de manier waarop hij voor de mensenrechten opkwam en wegens zijn felle kritiek op het militaire bewind: als er geen respect komt voor de rechten van de mens, kunnen we ook geen betere wereld voor mensen tot stand brengen, wat we voelen, waarover we treuren, en wat we betreuren is dat er voor deze rechten geen respect bestaat.

We moeten erkennen, aldus de kardinaal, dat er in Chili geen eerbied, bestaat voor de mensenrechten en daarvoor hebben we opgeroepen, daarvan houden we, daarom hebben gesmeekt en dat is ons ook verweten, vooral door de regeerders, terwijl hun eerste plicht is deze rechten te eerbiedigen, want hun taak is het de mens te dienen.

Guatemala kerk:

Steeds meer geweld door burgerwacht

GUATEMALASTAD - Volgens een kerkelijke bron in Guatemala zijn laatst 28 campesinos door een burgerpatrouille gedood omdat men dacht te maken te hebben met linkse guerrilastrijders.

Voordat de campesinos hun identiteitspapieren voor de dag konden halen werden zij al neergeschoten. Onder hen waren vier vrouwen en een kind van acht jaar. De campesinos waren op weg naar het dorp Scapulup, waar zij voedsel gingen halen.

Vanuit kerkelijke kringen en ook van burgerlijke zijde hoort men steeds meer berichten over misbruiken door de zogenaamde burger patrouilles, welke door het leger in het leven zijn geroepen in de strijd tegen de guerrilla. Deze burgerpatrouilles worden voorzien van oude geweren en machetes. Deze patrouilles moeten met het leger samenwerken in de bestrijding van de guerrilla.

Hulpbisschop San Salvador:

Banden doodseskaders met officiele leger

SAN SALVADOR - Hulpbisschop mgr Gregorio Rosa Chaves van San Salvador heeft gezegd tijdens een persconferentie, dat hij gelooft, dat de beruchte doodseskaders banden hebben met het officiele leger.

Hij zei dat hij het idee heeft dat deze doodseskaders niet gecontroleerd worden door het leger. Deze doodseskaders oefenen een echte terreur uit in het land en hebben met hun dreigementen grote invloed.

Zij hebben sinds kort indirecte controle op de radiostations en de pers doordat berichten welke niet bevallen aan de doodseskaders worden ingeslikt. De mensenrechten-organisaties zijn tot de slotsom gekomen dat in El Salvador in burgeroorlog al 47 duizend mensen sedert 1979 zijn omgekomen en zijn 39.000 het slachtoffer geweest van rechtse doodseskaders.

Kerken in VS en West Duitsland:

Positieve resultaten in Geneve noodzakelijk

BONN — Protestantse Amerikaanse kerkelijke leiders en vertegenwoordigers van de Evangelische Kirche in Duitsland EKD hebben in Bonn nadrukkelijk aangedrongen op positieve resultaten op de ontwapeningsonderhandelingen tussen beide supermogendheden in Genève.

In een communique, ter afsluiting van het bezoek van een delegatie van Evangelische Amerikaanse kerken aan de bondsrepubliek, legden de kerkelijke leiders de nadruk op de noodzaak dat - van welke kant ook - initiatieven worden ondernomen „om de muren van wantrouwen en angst te doorbreken" die tot ontwikkeling van een nieuwe generatie wapens geleid heeft. Dit is echter geen pleidooi voor eenzijdige ontwapening.

Tegenover journalisten verklaarden de Amerikaanse kerkelijke leiders eensgezind dat zij er vast van overtuigd zijn dat de Amerikaanse regering in Genève zeer ernstige resultaten nastreven en bij het uitblijven van resultaat op andere wijzen hun ontwapeningsinspanningen zullen voortzetten. Onder de Amerikaanse bevolking wordt de wens tot ontwapening en concrete resultaten in Genève steeds sterker.

De regering vindt voor haar verlangen naar ontwapening sterke steun bij de bevolking. Bisschop David Preus van de Amerikaanse Lutherse kerk meende, dat de Amerikaanse regering in ernstige moeilijkheden zou raken als zij de onderhandelingen in Genève niet ernstig zou voeren. De kerkelijke vertegenwoordigers uit de V.S. begroetten ook nadrukkelijk met instemming, het standpunt van de katholieke bisschoppen van de V.S. over de vredeskwestie.

Er bestaan daarbij geen belangrijke verschillen tussen de kerken.

CCC tegen isoleren van Cuba

HAVANA — De vaste commissie die de zaken regelt van de Caribische kerken conferentie (CCC) tussen de algemene vergaderingen door, heeft Barbados gekozen als de plaats, waar de CCC in 1986 haar vierde assemblee zal houden. Als dertigste lid heeft de commissie de Lutherse kerk van Suriname toegelaten.

In een beleidsprogramma van de CCC is nu vastgelegd, dat de activiteiten van de aangesloten kerken zich in de eerste plaats zullen richten op oecumenische samenwerking, sociale veranderingen, de armen, het aan de kaak stellen van onrecht en oorzaken van verspreiding van armoede.

De commissie heeft zijn diepe bezorgheid uitgesproken over de verslechtering van de toestand in Guyana, de vroegere Britse kolonie die grenst aan Suriname. De raad van kerken in Guyana ondervindt zelfs grote tegenwerking van de overheid bij het distribueren van noodrantsoenen melk en kaas. Bekend is ook de weigering van de autoriteiten, papier toe te wijzen aan kerkelijke bladen.

De commissie heeft besprekingen gevoerd met de Cubaanse oecumenische raad en met aartsbisschop Jaime Ortega van Havana.

Zij sprak zich uit voor het handhaven van contacten tussen Cubaanse christenen en „hun zusters en broeders in het overige Caribisch gebied" en veroordeelde pogingen tot isolering van Cuba.

Lid van de CCC zijn de Methodisten, Anglicanen, Roomskatholieken, Lutheranen, Discipelen van Christus, Babtisten, Hervormden, Verenigde Kerk van Christus, het Leger des Heils en Pinkstergemeenten.

Pauselijk bedankje voor lift

PALESTRINA — Paus Johannes Paulus II heeft het dorpje Palestrina bij Rome bezocht om een buschauffeur te ontmoeten die hem indertijd heeft geholpen naar het conclaaf te komen, waarop hij werd gekozen tot paus. Op een gegeven ogenblik had hij de bus gemist, welke hem naar Rome moest brengen.

Gekleed in de toog met de rode kardinaals-biesjes ging hij daarop naar de grote weg om te zien of hij liftend in Rome kon komen. Dank zij de betrokken buschauffeur van Palestrina is hem dat toen gelukt.

Osservatore verdedigt Pius XII

VATICAANSTAD — Het Vaticaan heeft gewezen op de inzet van paus Pius XII voor de rechten van de mens en daarmee indirect de kritiek verworpen die op de houding van de paus tegenover nazisme en fascisme is geuit.

Naar aanleiding van de 25e verjaardag van het overlijden van Pius XII op 9 oktober 1958 in Castel Gandolfo bij Rome, schreef de zaterdagkrant van de „L'ossenvatore Romano":

„Paus XII is de paus van de rechten van de mens en de christenen geweest, die met onbuigzame moed tegenstand bood aan de totalitaire regimes van zijn tijd door vrijheid, autonomie en soevereiniteit te eisen voor volkeren en naties".

In het commentaar staat verder dat de hele mensheid hem erkentelijkheid schuldig is als voorvechter van vrede in gerechtigheid en vrijheid.

Een „kritisch-historische studie" en het „bewijs van de feiten" zullen „overhaaste oordelen" en „vooroordelen" bij de beoordeling van de persoonlijkheid van paus XII doen verdwijnen, aldus de Osservatore.

Christendom is altijd vernieuwing

BIJ ALLE ANGSTIGE en soms ook wel terechte ongeruste geluiden als: wat verandert er veel, blijft er nog wel wat over? zou ik als tegenvraag willen stellen: Moet er dan niet enorm veel vernieuwd worden?

Christendom is altijd vernieuwing. De kerk kan alleen dan eerlijk en oprecht vernieuwen, als zij de voorwaarden daartoe durft te scheppen. Doet de kerk dit niet, dan blijft vernieuwing een kreet en verwordt zij tot leugen.

Liever dan leugenachtig te willen zijn, willen wij de moed opbrengen daadwerkelijk aan vernieuwing te werken.

Met deze Italiaanse term aggornamento (bij de tijd brengen) wilde paus Johannes XXIII tot uitdrukking brengen dat de rooms-katholieke kerk zich moet ontdoen van al wat zich overleefd heeft en ook moderne waarden in haar leven tot hun recht laten komen.

Het is de hierarchie nu niet meer mogelijk eenzijdig het tempo en de richting aan te geven van de ontwikkeling der kerk. Indien werkelijk ons gehele denken zich moet vernieuwen, dan moet dat ook door aller inspanning gebeuren.

Mgr Th. Zwartkruis trad in 1967 tot de Diocesane pastorale raad van zijn bisdom Haarlem. Mgr Kwartkruis overleed onlangs op de dag dat zijn opvolging bekend werd gemaakt. Nog verleden jaar liet mgr Zwartkruis weten, dat er geen druk op hem werd uitgeoefend om af te treden, maar dat hij wel wist dat "de rechtse jongens daarmee wel blij zouden zijn".

EENHEID

Van al die
miljarden mensen
zijn er geen twee gelijk
hoe kan God nu
eenheid eisen
in zoveel verscheidenheid

wel
God eist geen eenheid
van leven en van stijl
maar al die
onderscheiden mensen
hebben een hart gemeen
die harten moeten
samensmelten
dan wordt
de mensheid een

eëindigen chaos lijkt onmogelijke taak

erkiezingen brengen geen plossing voor Argentinië

UENOS AIRES — De verkiezingstrijd in Argentinië, de ste verkiezingen in tien jaar is voorbij. De methoden, de mas- ijeenkomsten, het geschreeuw en de krachtmetingen waren vanouds: 30 oktober moet de terugkeer inluiden van de de- cratie in een land dat ruim zeven jaar onder het juk van een tair regime heeft geleefd.

enen die na de verkiezingen aan de macht komen, krijgen de haast onmogelijke taak om het land weer op de been te bren- dat de afgelopen vier maanden in volledige chaos verkeer- zowel op economisch, politiek als administratief gebied. m zeven jaar nadat de militairen beweerden "de corruptie te len onderdrukken en een einde te zullen maken aan de cha- , is de anarchie in het land alleen maar groter geworden. En is maar al te zeer de vraag of en hoe de komende burgerrege- g de huidige problemen zal kunnen oplossen.

n de hele verkiezingscampag- is nauwelijks gedebatteerd r specifieke onderwerpen, r hoe het land uit het diepe nomische dal kan worden ge- ld, hoe het politieke puin te nen van zeven jaar corrupt en ompetent militair bewind en de erfenis aan te pakken van chendingen van de mensen- ten en daarmee van de dui- den vermisten. Het is daar- egen een campagne van leu- , scheldpartijen en bui- sporige beloften, maar ook geweld geweest.

e strijd om de gunst van de ers is in steeds grotere mate, ogluikend toegelaten door de tieke leiders, een staatge- ht geworden. Dagelijks kte de kranten melding van we incidenten en gewelddaheden tussen aanhangers de twee belangrijkste partij- de Peronisten en de Radica- Posters worden van de muren ukt, bijeenkomsten ver- rd en groepen jongeren gin- tegenstanders te lijf met ken, kettingen en vuurwa- s.

oe het ook zij, op 30 oktober sten de bijna 18 miljoen kies- echtigde Argentijnen hun m uitbrengen voor het huis afgevaardigden, provinciale plaatselijke besturen en indi- t voor het presidentschap. wel er meer dan 15 partijen deden, bracht het overgrote l van de kiezers, zijn stem uit de Radicale Burger unie of op Peronisten.

Nimmer waren de verkiezingen in Argentinie sinds de komst van de Peronisten veertig jaar geleden zo onvoorspelbaar. De opiniepeilingen gaven vooraf Italo Lider van de Peronisten of Raul Alfonsin van de Radicalen geen meerderheid.

In een dergelijk geval moet men de meerderheid van de 600 kiesmannen zien te krijgen door de kandidaten van de andere partijen voor zich te winnen. Binnen dertig dagen na de verkiezingsdag moet het kiescollege klaar zijn met de presidents keuze, zo schrijft de kieswet voor.

De verschillen in de programma's waren niet wezenlijk. Beide partijen zijn nationalistisch en pleiten voor een fors ingrijpen van de regering in de economie en hervorming van de strijdkrachten. Maar hoe zij dat gaan aanpakken dat zien de kiezers pas na de verkiezing. Deskundigen van beide partijen zeggen dat de buitenlandse schuld van 43 miljard dollar afbetaald moet worden maar tegelijkertijd wijzen zij de strikte voorwaarden verbonden aan steun van het Internationale Monetaire Fonds af. Allebei stellen zij zich onafhankelijk op van de Verenigde Staten maar geen van beiden kunnen worden beschouwd als pro-Sovjet of procommunistisch.

Hun verschillen liggen eerder in termen van politieke filosofie. De Radicalen, de oudste partij van het land, hebben een 70-jarige geschiedenis achter zich van democratie en oprechtheid als zij aan de macht waren. Tot 1930 waren zij de belangrijkste politieke kracht en zij vormen nog steeds het enige alternatieve voor de Peronisten en de militairen. Hun presidentskandidaat Raul Alfonsin, advocaat en leider van de centrumlinkse factie binnen de partij is vooral de vertegenwoordiger van de grote Argentijnse middenklasse. Hij heeft in tegenstelling tot zijn rivaal Luder een dynamische stijl en een tomeloze energie, maar mist het vuur waarmee wijlen generaal Peron de massa's mobiliseerde.

Deze populistische president, die halverwege de jaren veertig aan de macht kwam en fascisme, nationalisme en personalisme uitdroeg, is de grote inspirator van de Justicialistische partij, beter bekend als de Peronisten. Sinds zij in 1946 voor het eerst aan verkiezing meededen hebben zij er geen meer verloren. De naam Peron heeft nog steeds een magische klank. Het Peronisme is een populistische beweging die zowel rechtse als linkse elementen bundelt en het kost zelfs Argentijnen moeite om uit te leggen wat de beweging zo machtig heeft gemaakt.

Peronistische regeringen werden gekenmerkt door weliswaar, enige vooruitgang voor de arbeiders en een afbrokkeling van de macht onder de grootgrondbezitters, maar ook door een reputatie van corruptie en algemene incompetentie. Hoewel de Peronisten de afgelopen tien jaar waarschijnlijk aanhang hebben verloren, mede dankzij het rampzalige bewind van president Isabel Peron na de dood van haar man in 1974, zien de meeste waarnemers hen nog steeds als de dominerende politieke kracht van het land. De jurist en compromisfiguur Luder is alles behalve een sterke figuur, laat staan te vergelijken met Peron zelf. Het figuur was echter niet zo dat iedere kiezer die de Peronisten afvalt, zich zal aansluiten bij Alfonsin, die algemeen wordt vereenzelvigd met de zakenwereld, een "man van de multinationals" en van het "Coca Cola-imperium".

Het was wel Alfonsins strategie om ontevreden Peronisten achter zich te krijgen. "Ik kan niet winnen zonder de arbeiders" zo zei hij in een interview en vermeed zorgvuldig iedere kritiek op Peron, Perons nog steeds aanbeden tweede vrouw Evita op zelfs op zijn derde vrouw, de onfortuinlijke Isabel. Daarentegen noemt hij Luder een marionet in handen van de Peronistische vakbondsleiders die het ware Peronisme hebben verraden en beschuldigt hij zijn rivalen ervan een verbond met de militaren te hebben gesloten om elkaar na de verkiezingen met rust te laten. Hier heeft Alfonsin duidelijk een troef in handen want dit gerucht dat al geruime tijd de ronde doet, wint steeds meer aan geloofwaardigheid.

Na de interne partijverkiezingen van de Peronisten bleek al gauw dat Luder en zijn kandidaat voor het vice-presidentschap Deolindo Bittel weliswaar tot de gematigde krachten behoren maar dat rechtse elementen uit de Peronistische vakbonden binnen de partij de touwtjes in handen hebben. Bij een overwinning van Luder zullen de machtige vakbonden "achter de troon regeren" zo klonk het na de verkiezing van de "compadre", de peetvader van de Peronistische vakbeweging, Lorenzo Miguel, tot vice-voorzitter van de partij, en daarmee in feite tot leider zo lang voorzitter Isabel Peron in Spanje blijft.

"Hij heeft een nogal sinistere reputatie" schreef het vooraanstaande blad "Buenos Aires Herald", een nog gunstige omschrijving van een man die wordt beticht van betrokkenheid bij tientallen moorden en bij de oprichting van het rechtsradikale doodeskader AAA (Argentijnse Anticommunistische Alliantie).

Miguel was al onder Peron en zijn weduwe een machtige vakbondsleider die de jaren van het militairen bewind onder comfortabel huisarrest heeft doorgebracht en zou nu met hulp van vrienden binnen de strijdkrachten de sterke man van de partij zijn geworden.

Het optreden van Luder en het feit dat hij geen eigen machtsbasis binnen de partij heeft, doet politici, onder wie Peronisten zelf, vrezen dat hij als president aan de leiband van Miguel zal lopen. Ofschoon Miguel zelf onlangs tijdens een massale bijeenkomst van de Peronisten openlijk door het publiek is uitgejouwd en de ster van de peronistische kandidaat voor het gouverneurschap van de provincie Buenos Aires, Herminio Iglesias, lijkt te rijzen, varen de erfgenamen van Peron kennelijk een zeer rechtse koers.

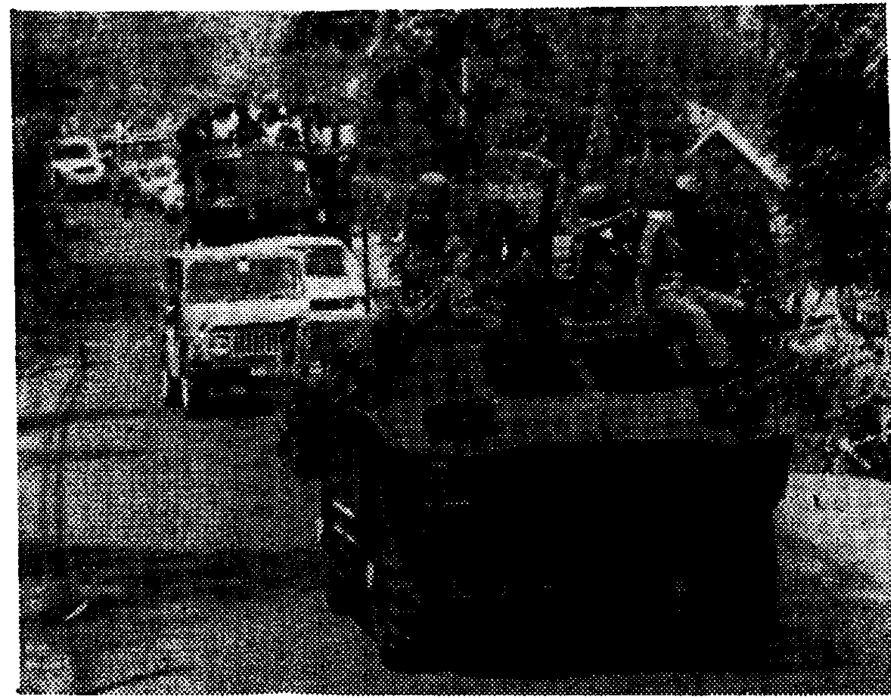
Tekend daarvoor was ook dat Iglesias, wel omschreven als een **activist met een in strafrechtelijke zin twijfelachtig verleden, door de partij als kandidaat werd** verkozen boven een gematigde oud-minister. Hij neemt geen blad voor de mond en noemde Alfonsin onlangs een "bastaard" en "een worm" hetgeen hem de betiteling "leerling van Hitler" van de kant van de Radicale leider opleverde.

De vraag blijft wat er nu na de verkiezingen met de strijdkrachten gaat gebeuren, zo men er al invloed op kan uitoefenen, of wat hij gaan doen. Het is duidelijk dat niet de politici de militairen tot vertrek hebben gedwongen maar dat dezen hun eigen graf hebben gegraven door het drama van de vermisten, het rampzalige economische beleid en, als directe aanleiding tot de verkiezingen, door de nederlaag in de Falkland-oorlog.

Als de geruchten juist blijken zullen de Peronisten en de militairen niet te veel in elkaars vaarwater opereren, hoewel ook Luder en de zijnen in hun leuzen hervormingen binnen de strijdkrachten en opheldering over de schendingen van de mensenrechten en het lot van de duizenden vermisten beloven.

Politieke waarnemers verwachten echter dat de Peronisten zich terughoudender zullen opstellen aangezien officieel gedoogde bendes al politieke moorden pleegden en mensen ontvoerden ten tije van de gekozen regering van Isabel Peron die in 1976 door de militairen werd afgezet. Vooral Alfonsin pleitte voor drastische hervormingen binnen de strijdkrachten om de macht van de militairen te beperken en hij vindt dat het opperbevel onder de president moet komen.

Het is onwaarschijnlijk dat met deze verkiezingen een einde komt aan de politieke instabiliteit die Argentinie al sinds de jaren dertig kenmerkt. In aanmerking genomen wat er had kunnen gebeuren, is de machtsoverdracht, die feitelijk in december plaatsvindt, een ordelijk proces. Maar nieuwe problemen zullen volgen, zal de winnaar opgewassen blijken tegen de macht van de Peronistische vakbonden? En kunnen de Peronisten **hun eenheid bewaren of zal de verdeeldheid weer ontaarden in** gevechten, letterlijk en figuurlijk, tussen de facties onderling?.

.....gevolgen van een machtsstrijd.....

Grenada

LONDEN — Een chronologie van Grenada met de ontdekking door Columbus op 15 augustus 1498. Het eiland hette eerst Concepcion.

10 februari 1763: Franse ersers staan eiland officieel aan Engeland.

1795-6: Opstand tegen Britse overheersing: luitenant-gouverneur en 47 andere Britse onderdanen vermoord.

7 februari 1974: Grenada krijgt onafhankelijkheid.

13 maart 1979: „Revolutionaire volksleger" van advocaat Maurice Bishop neemt macht over op het moment dat premier Eric Gairy in het buitenland is. Twee doden bij staatsgreep.

22 maart 1979: Engeland VS erkennen nieuwe regering.

9 april 1979: Bishop zegt wapens van Cuba te willen krijgen.

2 mei 1980: Drie mensen gearresteerd en 15 soldaten geschorst in hun functie. Bishop zegt dat een extreem-linkse groep voornemens was de leger-kazerne over te nemen.

23 maart 1983: Bishop brengt leger in staat van paraatheid. Zegt een door de VS gesteund plan te hebben ontdekt voor een aanval door Grenadiaanse, Cubaanse en Nicaraguaanse ballingen vanaf een eiland op enkele mijlen afstand.

Juni 1983: Bishop bezoekt VS. Minder prettig ontvangen door Reagan, gaat later naar Oost-Europa.

13 oktober: Bishop onder huisarrest.

14 oktober: Radio meldt aftreden vice-premier Bernard Coard, een radicaal, maar volgens andere berichten heeft hij de macht overgenomen.

15 oktober: Minister Kendrick Radix dreigt met uitroepen algemene staking als Bishop niet wordt vrijgelaten. Volgens de radio worden mensen die betogingen voor Bishop willen organiseren in de hoofdstad, St Geroge's, gearresteerd. De ambassadeur van Grenada in Cuba verklaart, dat Bishop besluiten niet had uitgevoerd van de regerende „New Jewell"-beweging en de regering.

17 oktober: Stafchef generaal Hudson Austin verklaart dat Bishop uit de partij is gezet, daar hij de macht niet wilde delen met Coard en de revolutie heeft verwaarloosd. Hij ontkent dat er een militaire staatsgreep heeft plaats gevonden.

19 oktober: Duizenden medestanders van Bishop bevrijden hem uit huisarrest en betogen voor het hoofdkwartier van het leger. Maar Bishop en drie ministers worden evenals twee vakbondsleiders gedood door het leger dat de macht overneemt.

20 oktober: Leger stelt volledig uitgaans-verbod in, zegt dat het met absolute striktheid zal regeren via een militaire raad en verklaart de veiligheid van buitenlanders te zullen waarborgen. Cuba veroordeelt de dood van Bishop, zegt dat het niets te maken heeft met de ongeregeldheden, maar laat de deur open voor nieuwe betrekkingen.

20 oktober: Het militaire bewind zegt dat het gevaar bestaat voor een aanval op het eiland. Amerikaans eskader met 2000 mariniers onder aanvoering van het vliegdekschip Independence vaart op om eventeel de 1000 Amerikanen op het eiland te evacueren. Waar Coard zich bevindt blijft een raadsel.

22 oktober: Functionarissen van VS, Engeland en Canada bezoeken eiland. Bewind zegt betere betrekkingen met VS te willen.

23 oktober: Leiders van de 13 landen tellende Caribische gemeenschap schorsen Grenada, maar hun besluit zou niet bindend zijn. Top verdeeld over militaire interventie.

24 oktober: Bewind verzacht uitgaans-verbod, stelt burger-regering in het vooruitzicht. Amerikaanse mariniers arriveren op Barbados.

25 oktober: Invasie door Amerikaanse troepen en troepen van zes Caribische landen om naar Reagans zeggen democratische instellingen te herstellen.

Bishop: slachtoffer linkse machtsstrijd

ST GEORGE'S — De dood van Maurice Bishop en greep naar de nacht door het leger, al dan niet in samenwerking met de dogmatici Coards, zijn het gevolg geweest van een machtsstrijd tussen de linkse Bishop en zijn opposanten die een hardhandige linkse koers voorstonden.

Generaal Hudson Austin, de leider van de strijdkrachten, beschuldigde Bishop er namelijk van met een streven naar een eenmansbewind in te gaan tegen de principes van collectief leiderschap binnen New Jewel Movement NJM. "Jewel" staat voor de Engelse beginletters van "gezamenlijke inspanning voor welvaart, opvoeding en vrijheid".

Bishop had zich volgens generaal Austin ook openlijk verbonden met contra-revolutionairen. "Onze arbeiders hebben gedurende teveel jaren teveel geleden om toe te staan dat imperialisme en contra-revolutionairen de revolutie van het volk overnemen," zei Augustin bij de bekendmaking van de dood van Bishop.

Van verscheidene kanten wordt opgemerkt dat vice-premier Bernard Coard waarschijnlijk één van de aanstichters is van het optreden tegen Bishop. Coard en Bishop, beide 39 jaar, waren medestanders in de strijd tegen de corrupte Grenadese premier Eric Gairly, maar zijn de afgelopen tijd politiek ver uit elkaar gegroeid.

Coard zag in het volgen van een orthodox marxistisch-leninistische politiek een goede toekomst voor Grenada. Bishop begon daarentegen steeds meer heil te zien in het toelaten van het particuliere bedrijfsleven om aldus de economie van het eiland te stimuleren.

Bishop was de leider van de oppositie tegen het bewind van premier Eric Gairy, die werd beschuldigd van corruptie, fraude bij verkiezingen en harde onderdrukking van tegenstanders. Het politieke bewustzijn van de op Aruba geboren en in Londen opgeleide advocaat Bishop werd versterkt door de dood van zijn vader Rupert in 1973, die door de politie bij een protestbetoging tegen Gairy werd doodgeschoten. Bishop vond de dood in het fort dat naar zijn vader was vernoemd.

In 1979 nam Bishop na een coup vrijwel zonder bloedvergieten de macht over op de voormalige Britse kolonie, die in 1974 onafhankelijk was geworden.

Als binnenlands-politieke resultaten van zijn regering noemde de Bishop verlaging van de werkloosheid, verbetering van de sociale voorzieningen en vergroting van de landbouwproduktie. Het eiland is de tweede wereldexporteur van nootmuskaat en is verder afhankelijk van de uitvoer van cacao en bananen en van het toerisme.

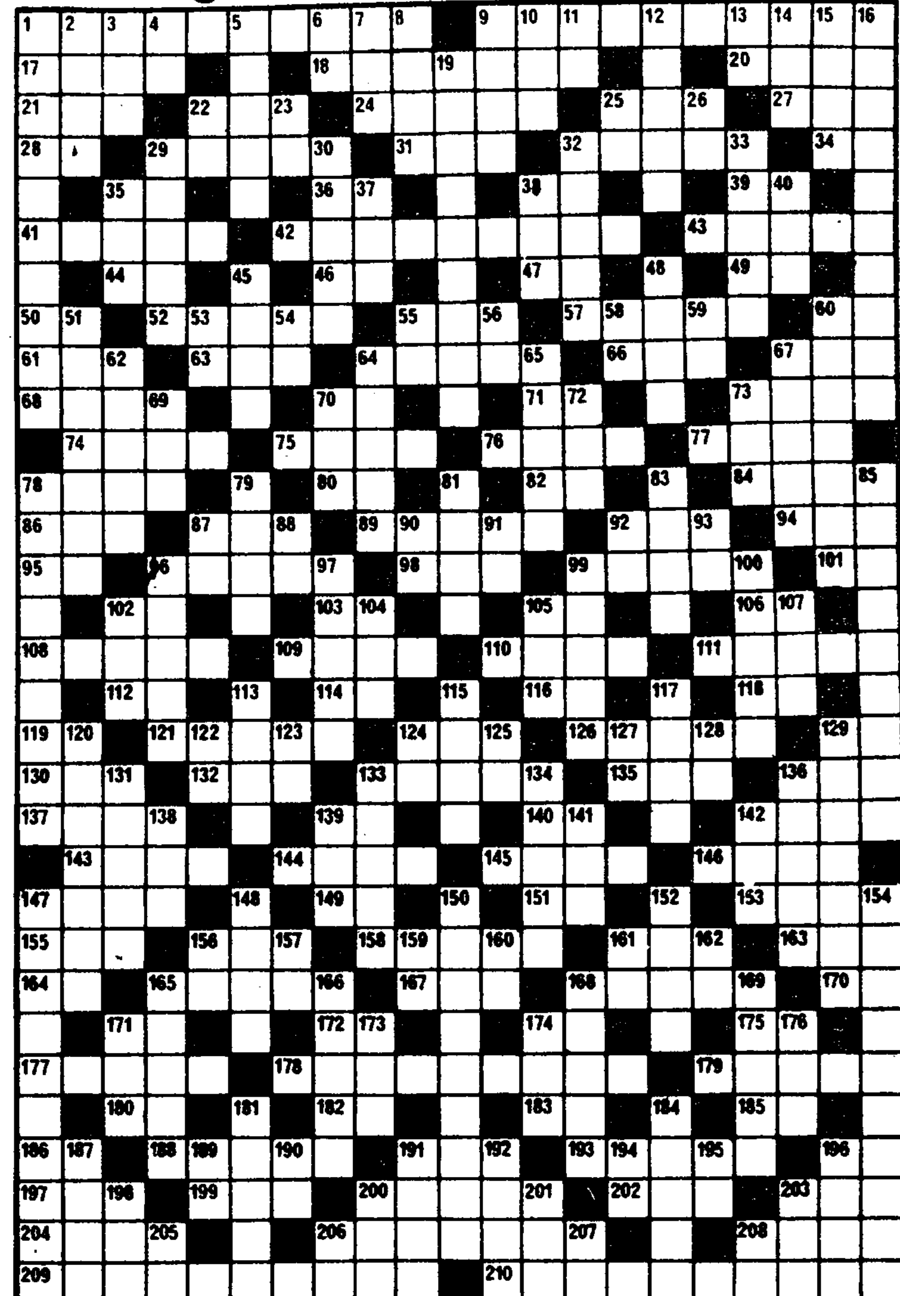
Bishop stelde echter de beloofde verkiezingen uit en benoemde een commissie die een socialistische grondwet moest uitwerken. De oude grondwet was sinds de coup opgeschort.

In zijn buitenlandse politiek knoopte Bishop nauwe banden aan met Cuba en de Sovjet-Unie. Met Cubaanse hulp werd het leger vergroot van 100 man naar enkele duizenden. Cubaanse artsen en technici hielpen bij de opbouw van Grenada, onder andere bij de aanleg van een nieuw vliegveld dat ook normale verkeersvliegtuigen zou kunnen ontvangen.

De Verenigde Staten hebben gezegd dat dit vliegveld ook voor militaire toestellen is bedoeld en zou kunnen dienen als uitgangspunt voor destabilisatiepogingen in Zuid-Amerika. Bishop heeft gezegd dat de Verenigde Staten zijn bewind wilden ondermijnen.

Bishops charisme en de "zwarte Fidel Castro" als leider van de voornamelijk uit Afrika stammende inwoners van Grenada wekten de jaloezie op van vice-premier Coard en generaal Austin, beiden lid van het Centraal comité van de New Jewel Movement.

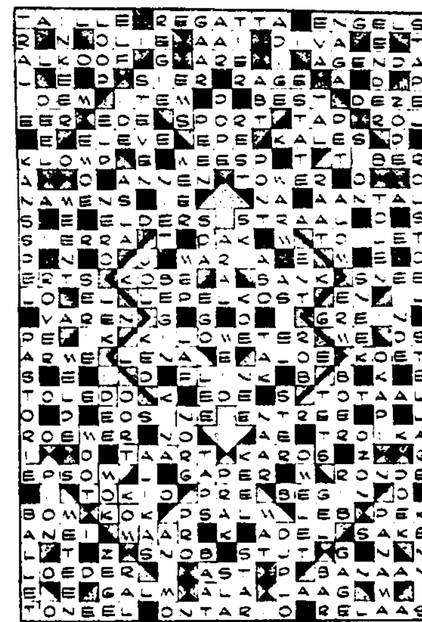
Het resultaat van dit alles is nu dat Amerika en een paar Caribische landen het heft in handen namen. Dat moet Bishop wel in zijn graf doen omdraaien.

HORIZONTAAL: 1. plant; 9. bewijsvoering; 17. pl. in Afrika; 18. verfplant; 20. verdriet; 21. duinvallei; 22. vaatwerk; 24. aanvang; 25. drinkgerei; 27. roem; 28. oude maat; 29. ring v. bloemen; 31. pl. in Overijssel; 32. ziekelijke neiging; 34. te zijner plaatse; 35. riv. in Italiè; 36. voormiddag; 38. vogel; 39. longziekte; 41. vrolijk en bekoorlijk; 42. bewoner v.e. werelddeel; 43. lange, brede sjaal; 44. benedenwindse zijde; 46. rund; 47. regeringsreglement; 49. oude lengtemaat; 50. familielid; 52. onbep. vnw; 55. gelei; 57. kweker; 60. en dergelijke; 61. pl. in Duitsland; 63. pl. in Spanje; 64. haargroei; 66. vogel; 67. plant; 68. klinkernageltje; 70. voertuig; 71. maandstand; 73. onderpand; 74. brievensnoer; 75. betrekking; 76. handwerksman; 77. deel v.d. hals; 78. mogelijkheid; 80. de onbekende; 82. in persoon; 84. pl. in Noord-Holland; 86. pl. in Overi ssel; 87. wiel; 89. pl. in Engeland; 92. klompje planten; 94. ex-koningin; 95. Nederduits; 96. taankleurig; 98. zwarte, kleverige stof; 99. bijb. plaats; 101. gewicht; 102. uitroep; 103. riv. in Aziè; 105. bijwoord; 106. spil; 108. hert; 109. figuur in hout; 110. vrucht; 11. gezelschapsspel; 112. heilige; 114. aard. aanduiding; 116. toets alleen; 118. achter; 119. aankomend; 121. leer v.h. heldendicht; 124. insekt; 126. helling; 129. noot; 130. bergweide; 132. voorzetsel; 133. pl. op Korea; 135. bloeiwijze; 136. vreemde munt; 137. kleur; 139. voorzetsel; 140. riv. in Aziè; 142. gewricht; 143. menigte; 144. temperatuur boven nul; 145. vlijt; 146. betrekking; 147. lusthof; 149. voorzetsel; 151. boom; 153. plezier; 155. duinvallei; 156. achterbout v.e. varken; 158. steekwapen; 161. vaatwerk; 163. Sociaal Economische Raad; 164. bijwoord; 165. eenh v. lichtsterkte; 167. boom; 168. vervoermiddel; 170. noot; 171. soort onderwijs; 172. longziekte; 174. bijwoord; 175. dat is; 177. oorspr. bewoner v. Nieuw-Zeeland; 178. deel v.e. huis; 179. hoeveelheid; 180. stoomschip; 182. godsdienst; 183. noot; 185. toets alleen; 186. voegwoord; 188. heilig voorwerp der indianen; 191. getemd; 193. richting; 196. met dank; 197. afsluitmiddel; 198. waterkering; 200. pl. in Groningen; 202. insekt; 203. steen; 204. evenzo; 206. kamer; 208. sport v.e. ladder; 209. snuisterijen; 210. poort v.e. stad.

VERTICAAL: 1. pl. in Zuid-Holland; 2. pl. in Rusland; 3. hoeveelheid; 4. voegwoord; 5. onbebouwd; 6. voorzetsel; 7. pl. in Drente; 8. vaste brandstof; 9. voertuig; 10. geheel de Uwe; 11. met volledige titel; 12. toiletartikel; 13. bijwoord; 14. afslagplaats bij golf; 15. Europese taal; 16. onbaatzuchtig; 19. dinger naar een ambt; 22. president; 23. de onbekende; 25. vogel; 26. onmeetbaar getal; 29. knaagdier; 30. wijnsoort; 32. maand; 33. wondvocht; 35. klamp; 37. snijwerktuig; 38. voertuig; 40. meetk. figuur; 45. hoogtemerk; 48. snel; 51. Ned. eiland; 53. titel; 54. tegenover; 55. bevestiging; 56. titel; 58. titel; 59. bouwland; 60. binnenkort; 62. riv. in Frankrijk; 64. vuurhaard; 65. riv. in België; 67. bescherming; 69. stapel; 70. voorzetsel; 72. vogel; 73. dringend verzoek; 78. kaarsdrager; 79. vaartuig; 81. namomeling; 83. reinigingsmiddel; 85. kunstboter; 87. rondhout; 88. dat is; 90. voorzetsel; 91. maandstand; 92. riv. in Italiè; 93. soort onderwijs; 96. familielid; 97. Ind. kapmes; 99. pl. in Utrecht; 100. deel v.e. jaar; 102. zangstem; 104. speelgoed; 105. duw, por; 107. groente; 113. gordel; 115. tijdsduur; 117. wimpel; 120. kluit; 122. iets zachter (muz); 123. bijwoord; 124. voorzetsel; 125. noot; 127. water in Noord-Brabant; 128. bijb. plaats; 129. valse gelofte; 131. soort kers; 133. toiletartikel; 134. gebladerte; 136. kleinigheid; 138. riv. in Rusland; 139. vrouw. dier; 141. oude vrouw; 142. vrouwenhoofddeksel; 147. onzelfzuchtig; 148. patroon; 150. kaart waarop de weerkundige waarnemingen staan getekend; 152. mikpunt; 154. holbewoner; 156. vlaktemaat; 157. titel; 159. onmeetbaar getal; 160. in persoon; 161. vr. munt; 162. noot; 165. harde buitenkant; 166. harde wind; 168. visnet; 169. onbep. vnw; 171. ongebonden; 173. huiswerktuig; 174. pl. in Duitsland; 176. wandversiering; 181. land; 184. zwaar stuk hout; 187. rekening; 189. of dergelijke; 190. titel; 191. gerucht; 192. vrucht; 194. ter herinnering; 195. karaat; 196. watervlakte; 198. vliesje; 200. plant; 210. keurig; 203. omroepvereniging; 205. familielid; 206. vrouwelijk; 207. vogel; 208. tegenover.

Oplossing kruiswoordpuzzel

WINNAAR(ES) van de Amigoe Kruiswoordpuzzel d.d. **28 oktober 1983:**

I. van Hal
Totolicaweg 4
Curaçao

Hij/zij kan langs komen bij **Redaktie Amigoe Curaçao,** Scherpenheuvel z/n (tot 15.00 uur) om zijn/haar prijs (**f.25,-**) op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór **11 november 1983** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **10 november 1983** in te dienen bij: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.Box 122 en op St. Maarten - Vance James.
Op de enveloppe duidelijk vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL

OP CUBA IS HET kopen van echte jeans nog steeds een nationale sport. Op de zwarte markt dan, want in de winkels zijn alleen Cubaanse *pitusa's* te koop. Die halen het niet bij de Amerikaanse gigant Levi Strauss en het Spaanse Lois. Het surrogaat pitusa kost nog altijd 150 gulden, eenderde van een gemiddeld maand-salaris. De prijs schrikt niet eens af. Op de zwarte markt veranderen originele Levi's voor tenminste 400 gulden van eigenaar. De Cubaanse jeugd — zestig procent van de bevolking is jonger dan 25 jaar — lijkt de spijker-broek tot nationale outfit te hebben verheven. Uit jaloerse onvrede met hun leeftijd-genoten 145 kilometer noordelijker in Florida? Omdat wat verboden is, leuk is om te hebben? Of volgt Cuba de mode niet zo op de voet?

SATAN

Sinds de revolutie van Fidel Castro in 1858 beschouwen de plannen-makers in Havanna de jeans als verderfelijk. Met name de Levi's symboliseert de satan in het Witte Huis. Toch gaan de geruchten dat er binnenkort een warenhuis wordt geopend, waarin alle merken spijkerbroek te koop worden aangeboden om de zwarte handel een halt toe te roepen. Anderen zeggen dat Castro met de textielwinkel de jeugd tevreden wil stellen. Niet dat hij bang is voor verzet van een morrende bevolking. Fidels woord is immers wet en in de gevangenissen zitten al 15.000 'politieke gevangenen'.

De Cubaanse bevolking steunt Castro volledig in de gezamenlijke anti-Amerikastemming, ook al door de grote vooruitgang die is geboekt op het terrein van onderwijs en gezondheids-zorg. Analfabetisme kom nauwelijks voor. Onderwijs en medische verzorging zijn gratis. Ruim 14.000 studenten uit bevriende Afrikaanse en Latijnsamerikaanse landen worden op het 'Eiland van de Jeugd' voor de kust van Havanna opgeleid tot dokters, ingenieurs en guerrilleros.

Op Cuba is sinds enkele jaren weer vrij ondernemerschap op beperkte schaal mogelijk. Castro achtte het kapitalistische profijt-beginsel nodig om de tien miljoen Cubanen aan te sporen tot harder werken en om het leven voor hen aangenamer te maken. Kapitalisme heeft ook zijn goede kanten, moet hij hebben gedacht. Bonussen staan nu op hogere productie; salaris is afhankelijk van productie, niet van op het werk doorgebrachte tijd; markten staan vrije handel in overtollige landbouwprodukten toe; wie niet voldoet mag worden ontslagen; bijbaantjes in de avonduren mogen weer. Castro had dit dertig jaar geleden ook niet voor mogelijk gehouden.

BATISTA

Cuba vierde eind juli, uitbundig de dertigste verjaardag van het begin van de revolutie. 'Siempre es 26!' (Het is altijd de 26e!). Neon-lichten flitsen op in Havanna. Castro is met zijn 57 jaar nog steeds de onvermoeibare revolutionair. Dertig jaar geleden begon het einde van de corrupte dictator Fulgencio Batista. Dertig jaar geleden begon een revolutie, die tot de dag van vandaag de gemoederen intensief bezig houdt in de gehele wereld.

26 Juli 1953. De werkloze advocaat Fidel Castro probeert bij het krieken van de dag de Moncada-barakken op Oost-Cuba aan te vallen. Het maakte de 27-jarige rebel in een keer tot held. Castro hoopt met 150 volgelingen vanuit een kippenboerderij bij het stadje Santiago de Cuba het slapende garnizoen van 1000 soldaten te overvallen. Het doel is tweeledig: wapens buit maken en een volksopstand tot stand brengen in een land dat al overloopt van anti-regeringsgezinde gevoelens.

Maar het gaat vanaf het begin al goed fout. De helft van het commando verdwaalt, anderen stuiten in hun onervarenheid op een leger-patrouille. Het verrassings-element is verdwenen. De slecht bewapende rebellen vluchten halsoverkop de bergen weer in. De mislukte actie kost weinig gewonden of doden. Dat verandert snel: 80 guerrilleros worden tijdens een grootscheepse klopjacht van leger en politie gemarteld en vermoord. Deze repressie verhoogt evenwel de bewustwording dat gewapende strijd het enige middel is.

Castro en zijn broer weten aanvankelijk te ontsnappen, maar worden spoedig na de klopjacht toch gearresteerd. Het proces gebruikt Castro behendig als platform voor zijn beweging van de 26e juli (liberalen, socialisten en allerlei radicalen). Hij krijgt 15 jaar cel, maar na anderhalf jaar komt hij vrij tijdens een amnestie voor politieke gevangenen van Batista. Fidel gaat in ballingschap naar de VS en Mexico, waar hij een guerrilla-groep vormt. Keert in 1956 terug naar Cuba op het Amerikaanse scheepje Ganma voor de totale oorlog tegen Batista in de bergen van de Sierra Madre. Het regiem van Batista wordt verzwakt door Castro's en Ché Guevarra's guerrilla-aanvallen. Precies vijf jaar, vijf maanden en vijf dagen na de 26e juli 1953 neemt Castro in januari 1959 de macht over.

STARTMOTOR

Nu is hij president, premier, eerste secretaris van de communistische partij en opperbevelhebber van de stri dkrachten. Volgend jaar januari is hij 25 jaar aan de macht. Alleen dictator Alfredo Stroessner van Paraguay heeft een langer staat van dienst.

De aanval op het Moncada-garnizoen heeft Castro altijd gezien als 'de startmotor van de volksbeweging'. „Als het in 1953 was gelukt, zou het Amerikaanse imperialisme ons met de grond gelijk hebben gemaakt."

Volgens Castro zou de Sovjet-Unie in het begin van de jaren vijftig Cuba niet geholpen kunnen hebben, zoals dat later wel op grote schaal gebeurde. Guerrilla-specialist Régis Debray, toen medestrijder van Castro en nu adviseur van de Franse president Mitterrand, wist al dat elke revolutie met horten en stoten op gang komt. Van fouten kun je alleen maar leren.

De nationale feestdag van de 26e wordt elk jaar grootscheeps gevierd. De Cubanen krijgen drie dagen vrij voor een carnaval van 24 uur. Castro zelf houdt zijn belangrijkste toespraak van het jaar. Hij haalt fel uit naar de Verenigde Staten. Naar aanleiding van de grote militaire oefeningen van de VS in Middenamerikaans gebied zegt Castro dat de Verenigde Staten een 'vergissing met onberekenbare gevolgen' dreigen te begaan. Hij waarschuwt voor een confrontatie op wereldschaal. Fidel beschuldigt de Verenigde Staten ervan een 'klimaat van terreur' jegens Nicaragua te willen creëren. Hij spreekt van een 'de facto-interventie' van de Verenigde Staten in Nicaragua. Maar, Cuba is al geruime tijd voorbereid op een blokkade, aldus Castro. Hij zegt dat er meer dan een half miljoen mannen en vrouwen klaar staan om elke aanval af te slaan.

De toespraak moest aantonen dat de revolutie nog steeds leeft en dat zijn visie op een marxistisch Centraal-Amerika en Afrika nog niets aan kracht heeft ingeboet. Hij gaat ervan uit dat de Sovjet-Unie hem hielp en dat Cuba nu verplicht is Nicaragua, Grenada, Angola, Ethiopië, Momzambique, Kongo en Zuid-Jemen te blijven helpen.

FASCIST

'Adolf Reagan, de fascist': zo ziet Castro de hoofdbewoner van het Witte Huis. Reagan gebruikt dergelijk krachtige taal niet, als hij het over Castro heeft. Toch is hij tot nu toe de zevende Amerikaanse president die probeert iets te doen aan Cuba's export van de revolutie in de wereld. Dreigementen, sabotage-acties, moord-complotten, sancties en kanonneerboot-diplomatie hebben geen invloed op het gedrag van Fidel Castro.

Toen Castro de macht greep, dacht Washington dat Castro nog niet zo'n marxist was. Het Witte Huis zag hem meer als een nieuwe Simón Bolívar, de beroemdste en meest gedreven vrijheidsstrijder uit de geschiedenis van Latijns-Amerika, die niet dacht in machtsblokken, maar oog had voor de sociale en politieke misstanden op het continent. Toen Fideltje dertien jaar was, organiseerde hij al een staking op de suiker-plantage van zijn eigen vader, omdat in zijn ogen het land van de arbeiders behoorde te zijn. Toen Castro in 1953 de barakken bestormde, steunde de communistische partij hem niet. Het kader zag hem als een opportunist zonder politieke idealen.

Aangenomen wordt dat zijn broer Raúl en Ernesto Ché Guevara hem tot het Marxisme hebben gebracht. „Ik wil mijn macht niet handhaven met een machinegeweer". „Ik ben geen communist. Ik vecht voor mijn volk". „De beschuldiging is een stomme angst voor onze revolutie", zei hij kort voor de machtsovername.

In 1961 kwam echter de aap uit de mouw: „Ik ben een marxist-leninist en dat zal ik tot mijn dood blijven". Kort daarop vond de mislukte Varkensbaai-invasie plaats en begon Castro de banden met Moskou nog strakker aan te halen. Een jaar later stond hij de Russen kernraketten toe op Cuba, hetgeen bijna leidde tot de Derde Wereldoorlog. President Kennedy liet Moskou de raketten weghalen en kreeg de toezegging dat er op Cuba geen aanvalswapens zouden worden geplaatst en dat Cuba de revolutie niet zou uitdragen. In ruil daarvoor beloofde Kennedy het land niet meer aan te vallen. Wel werd een handelsembargo ingesteld en werden de diplomatieke banden verbroken.

TRAINEN

Na mislukte subversieve acties in Peru en ander jnsamerikaanse lande dood van Castro's men Guevara in Bolivia in 19 tte Castro zijn aandacht ka, wat hem een vruchtb bodem voor het comm leek. Cuba begon duizen daten, wapens en advise zeker tien Afrikaanse la sturen. In 1975 zond hij naar Angola en in 1977 hij 20.000 Cubane Ethiopië, zodat in die tijd er 45.000 Cubaanse mil actief waren in Afrik alleen in de speerpunten en Ethiopië, maar ook in bique, Zaïre, Sierra Leo zania, Somalië en Oe Toen begon Castro oo guerrilleros voor La Amerika te trainen. Ei had hij succes: de Sand verdreven met zijn steu tor Somoza in Nicara 1979.

De houding van de V steeds harder, zonder maar wel begrijpelijk. liet en laat zich niet intim Zijn positie is sterker d De Sovjet-Unie heeft per een vloot in de Caribisch 250.000 goed getrai uitgeruste soldaten staa om het eiland te verd Bovendien hebben veel C een geweer in het aanre je staan. Sinds januari Moskou steeds meer wa Cuba. Er zijn nu 300 Mig nieuwe Sam-raketten. minstens 2700 Russen. na is omringd door Ru luchtdoel-raketten.

Economische sancti deren Castro niet. West- Europa nemen af en leve Havanna kwijt wil of wil Na de Falkland-oorlog Castro bovendien de ste diverse rechtse Latijns kaanse landen die tot vo aan de kant van de VS om Cuba te isoleren.

RADIO

De verhouding met W ton is sinds het Varke incident nog nooit zo geweest. Ten einde raa Reagan dan een oorlog ether beginnen. Voor 10 dollar moest radio M Miami worden opgericht Cubaanse lucht te vull Amerikaanse agitpro voordat de eerste beric lucht ingingen was C antwoord even doortast altijd: hij opende een zen Tsjechische makelijk d keer sterker was dan w **VS is toegestaan en stoor** mee geregeld zenders in Utah en Iowa. Dat moes meer een station in he tamerikaanse Des M ondervinden: de krachtig of Cuba drukte daar de pl jke zender weg en zond lang Cubaanse muziek den radio-Moskou uit. D wil dat bij hetzelfde radio Ronald Reagan een jaar o geleden zijn carrière als verslaggever begon. (A van Art van Iperen uit de che Courant).

TOEN WE, NOU OOK al weer vele jaren geleden, het veertig jarig bestaan van de kerk van de H. Familie wilden gaan vieren, kregen we vanuit de Bovenwinden een brief van pater De Barbason. Hij vond een veertig jaar parochie-herdenken véél te kort om te gaan feestvieren. Dat zou alleen maar wat ophalen zijn van wat de mensen allemaal zelf nog hadden meegemaakt en waarin ze zich weer terug zouden vinden. Hij bedoelde, zo zou men het nu zeggen, een „nostalgisch met genoegen herhalen van het eigen beleefde verleden".

Inderdaad leek het er op. Men haalde inderdaad met veel genoegen weer alle verhalen op van weet je nog "dat wij misdienaars waren en jij met dat grote boek van het altaar donderde";"weet je nog van die pater die altijd te laat kwam en hoe wij dan als misdienaars, vóór de mis begon, "per ongeluk" Vader Jacob slaap je nog gingen neuriën?; weet je nog van die dame die niet in de eerste bank mocht zitten bij een trouwerij; weet je nog van die pater die kwam preken, maar er kwamen steeds minder luisteraars?; weet je nog hoe er eens een dode uit de kist viel, enz enz. Natuurlijk zou dat geen zinvol vieren zijn maar toch wel aanleiding om dieper te denken. Nu zien we artikelen bij het zilveren bisdom Willemstad. Soms een uiteenzetting van feiten over acties en wederwaardigheden, soms iets over stromingen en dat gaat dan dieper, maar men prikt niet door. Een geschiedenis is nog zo vers, zo pas gebeurd en men vertelt niet alles want er kan reactie komen?

Als men, om de oudere geschiedenis te nemen, er achter komt via familie van Mgr. Niewindt, dat hij niet tegen verlies kon van kaartspelen, dat hij als een kapelaan slecht papiaments sprak, zijn bonnet kwaad op de grond gooide, dat hij hield van zang, dan kan dat wel illustratief zijn voor zijn hele karakter, maar een brief is van hogere waarde.

Rogier heeft eens gespot met de kerk-geschiedenis en gezegd, dat een parochie-geschiedenis toch niet alleen een weergave moet zijn van de levensgeschiedenis van de bewoners van de pastorie, en niets over het denken en doen van de parochianen. We prijzen de pogingen om de geschiedenis van het zilveren bisdom op te stellen, maar het moet begrepen worden in dat wereldje, dat Curaçao heet, of een der andere eilanden. Als men de wereld daar kent, en de levensuitingen heeft meegemaakt van geboorte tot dood en weet wat het geloof daarbij voor die mensen betekent, dan gaat men toch voelen dat er een zilveren bisdomfeest mogelijk is. Men was uit de treurnis van het verleden heen gekomen naar een tijd waarbij onze eilanden door industrie, economisch wat konden gaan betekenen. In een zeer snel tempo kwam men tot veel eigens, er groeide wel een kritisch groep bij de jong-intelectuelen, die kwamen met axiona's van over de zee, waarbij het voor hen een dogma werd, dat er voorgang moest zijn, maar ze zagen al vooruitgang in afbraak van het verleden, doorbouwen leek hen te moeilijk?

Toch zag men die open mensen, die hard werkten voor Curacao, die mee leefden met hun leven, die open stonden voor hun problemen en die in de sfeer van hen pasten er absoluut bijhoorden en die richtingen konden bepalen in de levens van de mensen. Mensen die mee konden praten, die doorschouwden wat er stak achter dit of dat. Mensen die eigen waren. Geen roekeloos heiligverklaring, heus niet, maar wel echt "amigoe di Curacao".

Het godsdienstige leven was een eenheid met het leven, aurora-missen zijn geen folklore, de dood was bijna welkom, zo vertrouwvol nam men afscheid. Men wist bij wie echt respect was voor eigen in cultuur, in taal, in huiselijke deugden, in respect voor onderling meeleven. Niemand werd om geld of adeldom hoger aangeslagen. Men voelde mee, dat de eenheid van onze eilanden onder onze mensen nog helemaal geen eenheid is, dat daar door hen, die zelf door de akelige discriminatie zijn getroffen en dat in hun leven hebben meegemaakt.

Het zilveren bisdom heeft invloed gehad op het leven van de mensen. Men wist: onze natuurlijke verworvenheid wordt gerespecteerd, men wist, onze leiders lijden der onder, dat er niet altijd de openheid is, die basis is toch 't werken, ze weten organisatie ligt de mensen niet, zo wel, de echte spontane creativiteit, de vragen van het leven zijn door hun handen gegaan en ze hebben zich met ons bekommerd, om veel misverstanden in huwelijken, in drang naar leven. Men bleef buiten onze „zaken", men wist afstandelijk op te treden. Men kon in een paar woorden vlijm scherp kritisch zijn en bleef toch vriend. Bewogenheid om de mensen, hun lijden, hun ziektes, hun teleurstellingen, hun economische hun echt menselijke zw zo stijgt het werk van e dom, (waar we allen voor staan; toch wel omdat het is) tot een maatschappijt er niet de tegenstellingen als elders tussen godsdi politiek, maar waar ee misa alegre is.

Toch blijft het waar, perspectief over 25 jaar openheid moet geven d chiedschrijving, over Kasteel, Wouters, over p figuren, over legende-v rond havenarbeiders en landse roepingen, over bi pen en paters net zo goed de groei van het echte ch beleven van de man en de die zó mooi de eerste co deden. Het inspelen op de groepen als de Surinan makamba's van later (d oorlog), de aanname Israeliet als wezenlijk ho deze gemeenschap, het t om geen dédain meer te voor andermans godsdie trachten elkaar te ben een afwijzen van de exu fanatieke houding van het bewust zijn maar e klein land te zijn, waar h te leven is, daar men daa fronten, zonder te vecht alles, het land gelukkig Pabien!

PATER MENNO B